

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ నంబు డిసెంబరు నెల 19-వ తేది గురువారము } సంచిక ౨౧౬
Vol. 17 } MADRAS, THURSDAY, 19th DECEMBER 1929. } No. 216
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర మార్గశిరమాన బహుళ తృతీయ

గొప్పగొప్ప వారిచే
జలకువేలు యోగ్యత
వస్త్రములు పొందియున్నది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పాఠ్యపుస్తకముల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెయితుల భేదించును.
పావుల చూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ నందును రుద్దగానే జెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
జ్ఞానము గలుగదు.
చక్కని దబ్బితో నహా సీసా 1-0-10-0
దబ్బె 1-0 రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసిది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు కెట్టిపేడి, మద్రాసు

109, ఫ్రీరీరోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

చైత్రవతహితోపదేశము

ముద్దులుమాటగట్టా సులభకవిత. విద్యలుగన్న ప్రతి ఆంగ్లప్రతి చదివి తేరవలెను. చంటివిడ్డల పోషణముచూపు చక్క
ని హితబోధలు గలవు. పాస్తేకినహా పుస్తకము ఉచితము.
“వైద్యరాజు” ద్వితీయం వెంకటేశ్వర్లు, చింతలూరు, ఆలమూరుపోస్టు. తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

బ్యాంకు ఆఫ్ హిందూస్తాన్ లిమిటెడ్.,

ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్లు

ఈక్రింద నుదహరించిన షరతులమీద పుచ్చుకొనబడును
రూ. 10,000 అంతకుపైన మొత్తములకు
సంవత్సరమునకు నూటికి నెల 1-కి రు. 5 చొప్పునను
2 వత్సరములకు నూటికి నెల 1-కి రు. 5½ చొప్పునను
అంతకు అక్కువ మొత్తములకు
సంవత్సరమునకు నూటికి నెల 1-కి రు. 4½ చొప్పునను
2 సంవత్సరములకు నూటికి నెల 1-కి 5 చొప్పునను
పడ్డి యివ్వబడును.

విద్యా సాగర పండ్యా,
మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

117-3 ఉత్తరప్రద్యుత్తరములు శైలకెటరీచేర వ్రాయవలెను.

1 శేడ రూ 1-12-0
5 శేడ రూ 7-8-0

సామాజిక సంజీవి.

(రిజిస్టర్డ్)
శేడ రూ 1

84 చెట్ల దిగులు : ఆవు శేయి శలినిన శేయము. మేహపాదలకు సహాయ, స్త్రీల కుసుమవ్యాధులకు ఆహారము.
దీర్ఘ ఉడుకులకు, కుక్కనవ్వు, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు గ్యారంటీ.
జి. ముక. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్సు, రామనాయుడు చేట, నుదిలిపల్లం, కృష్ణాజిల్లా

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నది

హూడి అంట్లు జహంగీర్ మొదలగు ప్రసిద్ధుల 200
రకములున్న యితర ఘన, పుష్ప, పత్రజాతుల అమృతము
40 సిద్ధముగా నున్నది. శాస్త్రబలము ఉచితము.
రావు చిన్నా రావు & సన్సు,
రాయల్ పర్సరీ, కడియం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

వేదము వేంకటరాయ శాస్త్రిగారి

గ్రంథములు

సేపులుదేశము శాస్త్రబలము	రూ. 2-8-0
ఆము కమార్తె శాస్త్రబలము	,, 8-0-0
శేషనారై శాస్త్రబలము	,, 6-0-0
ప్రతాపరుద్రయవాలకము	,, 1-4-0
హాగనంద నూటికము	,, 1-0-0
కావ్యాలంకార చూడాయణి 9 ఉల్లాసములు	,, 1-0-0
కళాసరిర్యాసరము 3 వాల్యూములు	,, 6-0-0
శ్రేష్ఠానుమయవాత: వేంకటరామశాస్త్రి. 4 మల్లి కేక్కు రవీశి. జి. డి. మద్రాసు, ఆవి వ్రాయవలెను.	

గోజాపుష్ప లేవ్యము 1533

జులబద్ధమును పోషించులలో శ్రేష్ఠమైనది. కాల
విరేచినిమున్నుచక్క-గా గలిగించును, రుచికరమైనది. పళ్లము
లేదు. 15 మల్లి దబ్బితో. 0-10-0.

క్షయారిష్ట లేవ్యము 4

తగ్గు, ఉబ్బునము, క్షయము, లబ, మొదలగు శాస్త్రకోశ
సంబంధమును వ్యాధులను హరించి నుండెడు బలము నిచ్చును
15 మల్లి దబ్బితో. 1-0-0. వి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము
పి.పి.సి. అండు కో, ఆయుర్వేదసహజం, పెరిడేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ డిసెంబరునెల 19-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

వియ్యములపాము

మనుమ తెనాలిది ,, ప 45 కలది రు	12 8 0	13 4 0
మొలకరి ,, పిల్లో 42	18 8 0	14 0 0
ధిల్లి ,, పిల్లో 46	16 0 0	17 0 0
రామం రా. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
సవ్యలు ,,	19 0 0	20 0 0

2. ధాన్యముల పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 0 0	17 0 0
నెయ్యలు ,, పిల్లో	17 8 0	20 0 0
చెనలు ,, పిల్లో	16 8 0	17 4 0
వినుములు ,, పిల్లో	17 8 0	18 0 0
ఉలములు ,, ర 195	8 8 0	9 0 0

3. నూనెపప్పులు

సవ్యలనూనె బా 1-కి	110 0 0	118 0 0
నెయ్యలు బా 1-కి	14 0 0	19 0 0
జేరు నెనగపప్పు బా 1-కి	41 0 0	48-0-0
జేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 100 విషకనూనె 92		
అములము బా 1-కి	101 0 0	104 0 0

4. చిట్టరపప్పులు

చాయనగురు బా 1-కి	108 0 0	110 0 0
మారపగురు ,,	80 0 0	85 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరుది) బా 1-కి	105 0 0	122 0 0
ధనియాలు ,, బా 1-కి	28 0 0	32 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు పిల్లిపాము మునుగు 1-కి రు 40	45	
చెల్లము బా 1-కి	28 0 0	49 0 0
అపార-చక్కెర బస్తా 1-కి	24 14 0	25 2 0
చింతమండు బా 1-కి	28 0 0	33 0 0

5. ఇసుకలు

కట్టాకకం బా 1-కి	10 0 0	81 0 0
చురం ,,	28 0 0	81 0 0
రవుండు ,,	28 0 0	81 0 0

6. నూలు

నెం 20 చెన్ని పింహాయా సె	రు	7 12 0
నెం 8 ,, కబారి	,,	4 9 0
నెం 24 ,, లాకి	,,	5 10 0
40 బాన్సురు 10 సా	,,	10 6 0
నెం 20 క్షే చెట్టెరెడి	,,	7 5 0
నెం 40 రాసి	,,	9 3 0
నెం 4 చెన్ని పునీడు	,,	4 8 0
44 వాండో	,,	5 8 0

7. లోహములు

నండి 100 కులం 1-కి	రు	52 4 0 రు 58-4-0
బంగారు కులం 1-కి	,,	21 18 0 22 0 0
ఫవరను 1-కి		13 7 8
ఇల్లడి బా 1-కి	,,	240 0 0 242-0-0
రాగి బా 1-కి	,,	820-0-0 822-0-0

8. రంగులు

అల్లిపేలు క్విట్టరులూరిడు అలిజరయిక్ సింహంమాల్కు		
పిహా 1-కిగ్రిలం 200 కి రు	47 0 0	
,, నిలిరంగు 1 కలి	1 10 0	
,, 14 కళులు	1 10 8	
,, 28 కళులు	1 9 0	
,, 56 కళులు	1 8 8	
,, 1 అందర	1 8 0	
పల్లెటూ బొమ్మసాక్ రెడ్ అనగా (బర్ని-రెడ్డు)	8 4 0	
కొంగో 8 కి	1 0 0	
కు 6	1 2 0	

చెన్న పురి కార్పొరేషన్

సముద్రతీరమును పోర్టుట్రస్టువారి కొనగుటకు
రాజప్రతినిధి వాగ్దానము
సభలో సంచలనము గలిగించుట

రాతిగొట్టముల పెండరులు - విచిత్రచర్య

మదరాసు, డిసెం 17:—చెన్న పురి కార్పొరేషన్ సభ యొక్క సాధారణ సమావేశము నిన్న సాయంత్రము ప్రారంభమై సభ్యులు, ఇంకను మరి కొంత సముద్రతీరమును పోర్టుట్రస్టు వారి కొనగలదమని రాజప్రతినిధిగా రిటీనల్ గావించిన ప్రకటనను కార్పొరేషన్ సభ్యులకుండు చాలసంచలనమును గలుగజేసెను. సభ ప్రారంభమైతేనే సభ్యులూరిగా రిటీనల్ తీర్మానము సభ్యులపరమిషయముగ ప్రతిపాదించుట కనుమతినగగా సభనారంగీకరించిరి. “పోర్టుట్రస్టువారు ఇంకను మరికొంత సముద్రతీరమును గోరుచు దరఖాస్తు పెట్టినయెడల భారత ప్రభుత్వమువారు చాలాగ్రత్యక్తిపరిచెదరు” అని రాజప్రతినిధిగా రిటీనల్ మదరాసు నాటిజ్యోసంఘ రామచారవర్మమహర్షి కొసగిన ప్రత్యుత్తరము, కార్పొరేషన్ సభవారిని చాల ఆందోళన పరచుచున్నదియు, అవిధముగ సముద్రతీరము నన్యాయక్రంత మొనర్చుట చెన్న పురి పౌరుల ఆరోగ్యమునకు చాల భంగకరముగ నుండునని ఈసభ వారు చెబుచున్నారు.

సభవారి ప్రతిపాదన సభ్యులవల విషయముగ చర్చించుట కంగీకరించిరి. గనుక 6 గం. 45 నిలకు చర్చకు శ్రావణమునని అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను.

లైసెన్సుఫీజుల వసూలుజేయుటకు క్రొత్తసిబ్బంది లైసెన్సుఫీజులు చాలవరకు ఎవరూగాక నిలిచియున్నవనియు వానిని వసూలుజేయుట అడవముగ తాత్కాలిక

ముగ కొంత సిబ్బందిని నియమింప వలయుననియు గోరుచు కమిషనరు గావించిన ఫిర్యాదు ప్రభుత్వమున చర్చకువచ్చెను. డాక్టరు ల్లయ్యగారు దీనినెదుర్చుచు, లైసెన్సు ఫీజుల హెచ్చించుటకు కార్పొరేషన్ మహర్షి కఠికారములేదనియు, వర్తకులకిది దుర్భరముగ నున్నదనియు, అక్షేపించిరి.

సామి వెంకటాచలశెట్టిగా రివిమయమై చర్చను రాబోవు సమావేశమువరకును నిలిపియుంచవలసినదని ప్రతిపాదించుచు లైసెన్సు చేయవలసిన వస్తువులయొక్కయు, వ్యాపారములయొక్కయు సంఖ్య హెచ్చిననేదప్ప సిబ్బందిని అధికమొనర్చుట కవసరములేదనియు, ఫీజును హెచ్చించుటవలన, పని అధికముగాదనియు, ప్రస్తుతమున్న సిబ్బందికే తగినంతవని. లేదనియుగా నుజివిరి. సిబ్బందిని హెచ్చించుట నిజముగ అవసరమా యను విషయము నీలోగా విచారణచేయవలెనని కోరిరి.

కొంతవచ్చ జరిగినపిమ్మట సభరణ అంగీకరింపబడెను.

రక్తము మరగించు కంట్రాక్టు

నగరసరిహద్దుకు వెలుపల మరగించుకొనుపదతిని, నగరమున గల వైద్యశాలలయందలి రక్తమును సంపాదించు 1600 ల చొలిన మూడువైద్యశాలలవరకు కంట్రాక్టు నొసగుటకు కమిషనరు గావించిన ఫిర్యాదుపై పిదప కొంతచర్చ జరిగినపిదప అంగీకరింపబడెను.

రాతిగొట్టములను కొనువిషయమున పెండరుల సంగీకరించు విషయమై పిమ్మట తీవ్రమగు చర్చజరిగెను. మొత్తము 8 పెండరులు వచ్చెను; అందు లక్ష్మీరత్న 218766 14 0 బరన్ అందుకో 220182 18 0 సౌతిండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్ కంపెనీ 264296 14 0 రిచర్డ్స్ ప్రెస్ 265281 4 0 డిటో 288002 9 8

ఈ సబ్బును వాడకున్నచో సహజసౌందర్యమునల స్త్రీగూడ యితరుల నాకర్షింపజాలనిదే యగును. దీనినే నిత్యమును వాడుచున్నచో సామాన్య సౌందర్యముగల యువతియైనను ప్రజల ప్రశంస, సభిక్తముగా బడయగలుగును స్త్రీల సౌందర్యమునకు ముద్దు లొలుకు మొగమే ముఖ్యలక్షణము.

Let

ఇది చర్మమునకు ప్రకాశమును మృదుత్వమును వ్యవస్థితముగూడ యొల్లప్పుడును కలిగించును. అతిమనోహర

ERASMIC HERB SOAP

మైన ఈ సబ్బునే యొల్లప్పుడు వాడుడు, ఇది చర్మరంధ్రములను మృదువుచు ముట్టుగాక చర్మములోని బిహ్వాలకు పుష్టినిగూడ కలిగించును. సహజముగ యవ్వనసౌమ్యమగ్ధముపొందునది కాపాడును. చర్మమునకు మృదుత్వమును కలిగించును. దీనిని వాడుటవలన చర్మము యొల్లప్పుడు మృదువుగా నుండరముగను యుండును. 45-2

Made in England by the
Manufacturers of the
famous
Erasmic Toilet Soap

మాజీ అండుకో 296684 14 4
శవలీ అండుకో 830289 14 4
చారిబ్రదర్లు 837021 1 4

చొన్న సరఫరా చేసెదమని తెండరుల సంపిరి. బరన్ అండుకో పెనీవారు ప్రాతభూతాదారులగుటచేతను, ధనముగలవారగుటచేతను వారి కంట్రాక్టు సంగీకరింపవలసినదని కమిషనరును, స్టా యి సంఘము వారును నిర్ణయించెను. ఈవిషయమున సంగీకరింపవలసినదని పి. రంగనాథంబెట్టి (జ్యుస్టు) గారు పాపాదించిరి.

తక్కువ తెండరు
తెండరు లన్నిటిలోను తక్కువయగు తెండరును అంగీకరింప వలసినదని బుర్రా సర్వకారాయణగారు పాపాదించుచు, వారు సరఫరాచేయు కొట్టుములు చాలసంతృప్తికరమైనవే నని కమిషనరు నుడివిన వాక్యముల నుదహరించుచు, అంతకు పై హెచ్చు బరన్ అండుకో వారి కి తెండరుసంగీకరింపవలసినది గోరుటకు చెలుపబడిన కారణము లేమో తెలుసు గమనింప దగినవిగాదని నుడివెరి. నాణ్యమైన సరకు మనకు రు 8500 ల తక్కువవెలకు లభించుచుండగా, దానినిపదిలి హెచ్చు తెండరును అంగీకరించుట చాలా అశాస్త్రీయము. అవివేకరమగు పద్ధతి. బరన్ అండు కో పెనీవారు ప్రాతభూతాదారు లనుకారణ మేమనెను తెలిపదగినది గారు. ప్రాతభూతాదారుల వద్దనే కొనవలెనుచో, తెండరులను ఆహ్వానించుట యను, ఈ పెద్దనాటకమును బూటకమునకూడ ఎందుకు? లక్ష్మీ రత్న వారి అధికస్థితి ఎట్టిదో వాకు చెలియదు. కాని అది అంత దృఢమైనదిగాదని కమిషనరు నెను చెప్పుటలేదు. అంతయుగాక, వారు నిలవచేయు ధరావతు మొత్తమే హామీగా నుండగలదు. ఇదియును గాక లక్ష్మీ రత్న వుదరానువారు. ఏ విధముగ చూచినను ఈ తక్కువ తెండరును పదిలి హెచ్చు తెండరును అంగీకరించుట చాల అవివేకరమగు గవ్వట్టువన్నది. అని బుర్రా సర్వకారాయణగారు నుడివెరి.

మినాక్షి సుందరం పిల్లెగారు సవరణను బలపరచిరి.
రంగనాథంబెట్టిగారి ప్రతిపాదనను వోటు బెట్టగా అధికసంఖ్యకు చే సంగీకరింపబడినది. 20 మంది అనుకూలము గను 10 మంది ప్రతికూలముగను వోటునొసగిరి. జ్యుస్టు యూరపియనుస్థులు, బరన్ అండుకో తెండరు సంగీకరించుట కనుకూలముగ వోటుచేసిరి.

ప్రసవగృహ నిర్మాణమునకు విరాళము

చెన్ననగరమున, పరశువాకము, మాల్వే, పెరంబూరు ప్రాంతములందలి ప్రజల ఉపయోగార్థము, 30,40 మందియుగల ప్రసవవైద్యులను నిర్మించుటకుగాను రు 31 వేల విరాళమును, దాని నిర్వహణార్థము రు 10 లు విరాళమును దివంగదనని చెల్లుపుచు, టి. పి. రామస్వామిపిల్లెగారు వ్రాసిన జాబునుగురించి పిమ్మట చర్చచేసెను. ప్రసవవైద్యులను నిర్మించుట కష్టమనియు, పై మొత్తముతో నొక ప్రసవగృహమును నిర్మింపవచ్చుననియు, అనాలోగ్యపరిస్థితులందు నివసించుచు, అవస్థిపడు, పేదల గృహమున కరులెంచి, ప్రసవమునకు కష్టపట సౌకర్యము లొనగవచ్చుననియు చెల్లుపుచు, కమిషనరీ విరాళము సంగీకరింపవలసినది నిర్ణయించెను. ప్రసవగృహ నిర్మాణము క్రింద నింకను రు 17 వేలను, సాంకేతిక వ్యయము క్రింద ననువర్తనమును రు 21 వేలను వెచ్చింపవలసి యుండునని కమిషనరు చెలిపెను.

పి. రంగనాథంబెట్టిగారు, విరాళమును కృతజ్ఞతతో సంగీకరింపవలసినది ప్రతిపాదించిరి. సర్వమూర్తిగా రివిషయమును, రాబోవు ఆయవ్యయ పట్టికతో చర్చకు దీనుకొని రావలెనని సవరణ నుపపాదించుచు, కార్పొరేషను ఆయవ్యయములను సరిగ పరిశీలించు కొన నది, సం॥ కు రు 20 వేల వ్యయమును విధించు నూచనల సంగీకరింప గూడదని నుడివెరి. రామస్వామి పిల్లెగారి విరాళమునకు తామెం దియు కృతజ్ఞుల మనియు, కాని ఆర్థికస్థితి సమగ్రముగ నాలోచించుకొని నిది అంగీకరించి తరువాతి నిర్వహింప జాలక పోవుటకంటె ప్రాచుర్యము ముందుగా యుల్లముని నుడిపెను. ప్రస్తుతము రామ పర్ రామస్వామి మొదలితూరు ప్రసవ వైద్యులను నిగ నిర్వహింప జాలక చాల అభ్యర్థనలను నిలిపిం దుంచుచున్నాము. ప్రస్తుతము ప్రసవ వైద్యులను ఇంకను పెంచి, రామస్వామిపిల్లెగారి కేరీల క్రొత్తధనముల నిర్మించి, ఆభివృద్ధిచేయుట కంగీకరించవలెనని తెల్ల ఆక్షేపణలు నుండవలదు.

గోపతి వారాయనాచార్యులగారు సవరణ నుద్యమము విరాళము సంగీకరింపవలసినది నుడివెరి.

బుర్రా సర్వకారాయణగారు సవరణను బలపరచుచు, ని విరాళము చాల రాబుర్తమును వెల్లడించుచున్నను, చాల కష్టభావమును వరకులతో గూడియున్నది నుడివెరి. ప్రస్తుతమున్న ప్రసవవైద్యులనే సరిగ నిర్వహింపవలసినపుడు, ప్రతి

వత్సరము రు 20 వేలను వెచ్చించుటకు ప్రస్తుతము మరియొక వైద్యులను నిర్మించుట చాల అవసరమని నుడివెరి. చక్కెర చెట్టిగారు సవరణ నెదిర్చిరి.

సముద్రతీరము—రాజ్యప్రతినిధి వాగ్దానము

ఈ సమయమున సాయంత్రము 6 గ 45 ని లగుటచే, సర్వమూర్తిగారి ప్రతిపాదనను సర్వమూర్తిగారు తమ తీర్మానమును పాదించుచు, “సముద్రతీరమున మరికొంత ప్రదేశమును గోరుచు దరఖాస్తుచెట్టివత్తు డతికాగ్రతగ వాలోచింపబడునని నుడివిన వాక్యములు, చెన్ననగరవాసుల చాల వాంఛనీయమైనవి నుడివెరి. “అలోచింపబడు” ననగా ఇష్టాదుననియు యర్థము. ప్రభుత్వమువారి రిట్టివిధానమునే సాగించునెడల ఆచరణము లోనే, ముందరమగు మదరాసు సముద్రతీరమునకు, పొద్దుట్రుచూరి భవనములతో క్రిక్కిరిసి, నగరవాసులు సముద్రపు గాలిని పీల్చుట కాసాగరము లేకుండపోవును అపుడు, చెన్ననగరము, మానవనివాసమునకు సంపూర్ణముగ నన్నోచును.

వి. చక్కెర చెట్టిగారు ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.
హాయిల్లుగారు ప్రతిపాదనను, పొద్దుట్రుచూరికంటె, ముందుగా కార్పొరేషనువారు సముద్రతీరము నాక్రమించి ఆచ్చట ఉద్యానవనములను, అదుకొనుటకు రంగస్థలములగును మార్చవలెనని నుడివెరి.

డా. మల్లయ్య, డి.బి. గోపతి వారాయనాచార్యులు చెట్టి గార్లుగూడ ప్రతిపాదనను బలపరచినవిమ్మట వోటునకు బెట్టగా నేకగ్రీవముగ సంగీకరింప బడినది.

ప్రసవగృహ నిర్మాణము

టి. పి. నటేశము గారు ప్రస్తుత మాచర్లను, జనవరి సభ వరకు నిలియుంపవలసినది సవరణ నుపపాదించుచు ఈలోగా, కార్పొరేషను స్థులు కొందరు, రామస్వామిపిల్లెగారితో సంప్రదించి, ప్రసవగృహ నిర్మాణమును గురించిన వివరముల నిచ్చి యింపవచ్చుననియు, కార్పొరేషను ఆర్థికస్థితిని గూడ పరిశీలించుకొనవచ్చుననియు నుడివెరి.

మరియుక సవరణ
21 జనవరి సరకును చర్చను నిలిపియుంచుచు, ఈలోగా డా. పి. నటేశముగారి యారు, డా. అద్వైతా, నియమబద్ధము అంబలియో, డా॥ లక్ష్మీరామ్మాయి మొదలితూరు, స్ట్రాన్ జనరల్ సర్జన్లు—కార్పొరేషనుసభ్యులుగ నొప్పి, ప్రసవగృహ నిర్మాణమునకు సంబంధించిన వివరములను విశదీకరించుటకు సంపాదించిరి. టి. కుమారస్వామిపిల్లెగారు ప్రతిపాదనగా నందరిచేతను అంగీకరింపబడినది. తగిలియు సవరణ లుపసంపాదించుకొనబడినది.

అంతట సభ ముగిసెను.

శ్రీమదాంధ్ర లింగపురాణము

లింగపురాణమున కాంక్షిరాయునివాక్, ములుగు సంప్రమాణాశ్రయే నాయబడినది.
పద్యములు హృద్యములు. కథాంశములు మృత్కాంతా స్థానానాములు. రచనలు సుహృద్యుంజకములు. అభిప్రాయములు వ్యాసునొనకరాములు తెల్లీ ఘోషము. గ్రంథము పంపిణీపాతర వశమగును. కంఠములకును భిక్షాపాయముల నిచ్చియున్నాడు.
మరికాశములు. 2 వేలములలో, కొలది ప్రతులు మాత్రమే కలవు. ప్రార్థనాగ్రాము. రు 1-4-0.
వ్యాపారస్థులకు మంజుకమిషన్ ఇచ్చుచును.
ములుగు చంద్రవహాళిశాస్త్రి,
తెనాలి, నాదరచేట, అలి నాయకయ్యన.

HEALTH & VITALITY THROUGH YOGA.
“Yogic Physical Culture”
By Sjt. S. SUNDARAM, Pleader, Bangalore.
A practical Guide-Book in English on Yoga—Asanas, Pranayam and Yogic cure.
All the 20 Asanas are illustrated by Photo Blocks. Paper Bound Re. 1/- Calico Bound Re. 1/8/ 103-1
(Reg: POSTAGE AS. 4 extra)
Publishers:—“BRAHMACHARYA” OFFICE, 215 P O Kengeri, Bangalore.

After MALARIA

జ్వరము పోయినప్పటికి బలహీనము, అలసట ఆయా నము అవి ఏవి తగ్గవు. జూరనుకు వెల్లి, వాటర్ బెరీస్ కాంపౌండు సీసా 1కి కొనుడు.

జ్వరపడి లేచినపిదప మరల పుష్టిని కూర్చుకొనుట కనులైన పదార్థములన్నియు వాటర్ బెరీస్ కాంపౌండ్ నందిమిడి యున్నవి. అందు జంతుచమురులెక్కియు చేరివు. అంతయు యంత్రనహాయముననే తయారగుచు చేతులలో నంటబడదు. అందు నేర్పించదగినది.

గత 25 వత్సరములనుండి వైద్యులందరి ఆ మోదమును బడయుచున్నది.

WATER BURY CHEMICAL Co.
PHARMACEUTICAL CHEMISTS
113, West 18th Street, New York U. S. A.
ఇండియా, బర్మా, సిలీనునందంటను కెమిస్టు లందరివద్దను స్టోరులన్నిటియందును వికయింపబడును.

WATERBURY'S COMPOUND

ప్రత్యేకముగా హెచ్చు కీరోజిన్ తగల గ్రాండ్ ములకు తయారైనది. గొనెత్తుచున్నది ఎట్ల జరిగితులంబై నది. ములుగునామకము గలదు.

5-1

మద్రాసు అండు సదరక్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్.

ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.

రైల్వేస్టేషన్లములందు రాకపోకల కుపయోగించు

మార్గములను మూయుటకు గూర్చి

ఇందుమూలము ప్రజలకు తెలియపరచడ మేము

సగా యీక్రింద తెలుపబడిన రైల్వేస్టేషన్లములందు యుండు రైలుమార్గములను 1930 సం॥ జనవరి 1 వ తేదీన మూత్రం మూయబడును:—

గోదావరి జిల్లా

ఏలూరు క్వార్టర్—మైల్లు 802-8 భోరుపేట, కొత్తపేట లకు వెళ్లు మార్గం.

ఏలూరు క్వార్టర్—మైల్లు 802-8 భోరుపేట, గంగుపేట లకు వెళ్లు మార్గము.

సామర్లకోట—కాకినాడవచ్చు మార్గము:—ఈ మార్గము ఇందు విచారయందు ముద్దినపేట రోడ్లతో కలియును.

బెజవాడ జిల్లా

(1) తెనాలి క్వార్టర్—మైల్లు 248-11 చిన్నమర్లము దీనిని సమాపమునందు పాఠశాలకు వెళ్లుటకు ప్రజలపక్షాగించుదురు. కాని రైల్వే పనివార లుపయోగించునదికాదు

(2) బెజవాడ క్వార్టర్—మైల్లు 802-8 భోరుపేట, గంగుపేట లకు వెళ్లు మార్గము.

(3) బెజవాడ ఆర్మీకొండకు పోవుమార్గము.

(4) బెజవాడ—బెజవాడలోని పరచ్చేరిరోడ్ దీనికి సంబంధించిన మార్గము.

చీఫ్ ఇంజనీరు.

నోటీసు

చిరాల గవర్న మెంటు ఆసుప్రకీ 1930-31 సంవత్సరమునకు గాను, భత్యములకు కావలసిన వస్తువులున్న, యితర వస్తువులున్న సప్లయి చేయుటకు తెండర్లు నీలువేసి 1930 సంవత్సరము జనవరి 6 వ తేదీ సోమవారం వుదయం 11 ఘంటలవరకు చిరాల గవర్న మెంటు మెడికల్ ఆఫీసరుగారి వద్ద దాఖలు చేసుకొనవచ్చును. భివరములు 1929 వ సంవత్సరము డిశంబరు గుంటూరు జిల్లా గజెటులో కాని, ఆసుప్రకీ ఆఫీసులో కాని తెలుసుకొనవచ్చును.

Office of the Dt. Medl. Officer, Guntur. 11-12-29. (Sd) V. MAHADEVAN, Major I. M. S., Dist. Medical Officer, Guntur.

నోటీసు

నర్సారావుపేట, గవర్న మెంటు ఆసుప్రకీ 1930-31 సంవత్సరమునకు గాను, భత్యములకు కావలసిన వస్తువులున్న, యితర వస్తువులున్న సప్లయి చేయుటకు తెండర్లు నీలువేసి 1930 సంవత్సరము జనవరి 6 వ తేదీ సోమవారం వుదయం 11 ఘంటలవరకు నర్సారావుపేట, గవర్న మెంటు మెడికల్ ఆఫీసరుగారివద్ద దాఖలు చేసుకొనవచ్చును. వివరములు 1929 వ సంవత్సరము డిశంబరు గుంటూరు జిల్లా గజెటులో కాని, ఆసుప్రకీ ఆఫీసులో కాని తెలుసుకొనవచ్చును.

Office of the Dt. Medl. Officer, Guntur. 11-12-29. (Sd) V. MAHADEVAN, Major I. M. S., District Medical Officer, Guntur.

ప్రథమ గుంటూరుమండల రైలు మహాసభ

ఆహ్వాన సభాస్థానములగు శ్రీయుత మూతెన శివరామరాజుగారి యువస్వాసము

(స్వకీయవిలేఖరి)

మం తెనవారిపాలెం, నవంబరు 30:—

సోదరరైలు మహాసభాపూర్వ, సభాసభాపూర్వ, నాకన్న పెద్దవారలను అనుభవించుటైన మహాసభాపూర్వం దేవతలను నన్ను నేటి యీ రైలుమహాసభకు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షునిగా చేసి తమకందరకు స్వాగతమిచ్చి మిమ్ముల నా కుపన్యసించు మహాభాగ్యమును ప్రసాదించిన యీసన్మాన సంఘమునకు నానందము లభించుచున్నాడను. అన్ని విధముల నాకన్న పెద్ద రైలుమహాసభను సోదరరైలుమహాసభాపూర్వం చే నుపన్యసించుట కను సాహసమే. అయినను, రైలు విద్యనై, రైలుసోదరుడనై, రైలుసంఘాధ్యక్షునినైన నా కియిది కాశము కలగచేయుట నా భాగ్యముని ఆహ్వాన మంగీకరించి తిని. భారతదేశమున భిన్నభూమి పెక్కువేల సంవత్సరముల నుండి మహాదైత్యవర్మలకు మనికెట్లును సభ్యరాజ్యములకెల్ల తలమానికమై గంగ, సింధు, సరస్వతి, బ్రహ్మపుత్ర, నర్మద, గోదావరి, కృష్ణ, కావేరి, తామ్రపర్ణి అదిగాగల పుణ్యవది జలంబుచేతను వింధ్య, హిమాలయ, సాత్పురహారావళిపర్వత శిఖరములచే నోప్పొరుచున్న యీ భరతఖండమునకు వన్నె తెచ్చినది యీ హిందూజాతియేకదా, యీజాతి కెల్లు వన్నె విచ్చె. ఇతరరాజ్యము లన్నియు దేవతకమున నున్ననాడు, తినుటకు పదార్థమైన ఉత్పత్తిచేసికొనలేనినాడు, కరిరాచ్చాదన సమూహ్యులైనలేనినాడు, నివసించుటకు గుహలు చెట్లనీడలే ఆధారముగజేసికొనిననాడు యీ భారతావనిని సకలసంపత్తులతో కులమాగనట్లు చేయగల్గినది యీ హిందూజాతియేకదా. అట్టి ఈ జాతికి నేటికి కట్టుబడ్డమును, తన తిండికిని కరువయ్యెను. యేమికారణము. భారతావనిలో ఆ హిందూజాతి నశించి యీ భారతమాత నిస్సారతను పొందెనా. భూరశిఖా మణుల పెళ్ళీడు అడుగంటెనా. పుణ్యనదీజలంబు లింకెనా? కాదుకాదు, అన్నిటియందును అన్ని కేట్రులు అణురూపములను దాల్చి నిండియున్నవి. పూర్వ మొకప్పుడు సకలైశ్వర్యములచే హిందువుల నోలూడించిన యీ భాగ్యలక్ష్మి చంచలభావిన యగుటచే నేడు పాశ్చాత్యఖండముల మాడబోయెగాబోలు. ఎప్పుడు పాలిటలు తమబాధ్యతల గుర్రులగక ప్రపంచమున జీవకోట్లకును, ప్రభుత్వమునకు ఆధారమైనట్టియు పదార్థ పుత్పత్తి కారకులైనట్టి రైలును వేరువేరుపడ్డకుల పాలింప దొడగుదురో, పాలకపాలితుల సహకార మడు గం తె నో ఆనాడె రాజ్యాంగములో ఆకాంతిప్రబలి రాజ్యాంగయంత్రము నిర్మలమగును. ఇటు మన హిందూజాతి యొక్క విశ్వర్యమును మాడజాలక యీ విశ్వర్యముల మార గొను నభిలాషతో యేనాడు విదేశీయులు మనదేశమున నడుగిడిరో ఆనాడె దారిద్ర్యదేవత యిటకాలిడినది. ఏ దేశమును ఆ దేశమువారు ఏ జాతిని ఆ జాతివారు పరిపాలించుకొనగలిగిన నాడే దేశము భాగ్యవంతులుగా నుండుటకు వలననదును. మన దేశమునకట్టి లోపముండుటచేతనే మన హిందూజాతికిట్టి దీనావధి సంభవించేపూర్వము మన హిందూరాజులు రాజ్యపీఠి నెత్తుకు ఒక్కొక్కజాతికి ఒక్కొక్కపని నియమకమై యుండెడిది. ఎవరిపనిని వారు నిర్వహించుకొనగలిగిన నాడే జాతి యొక్కగౌరవము నిలుగలదు. ఇప్పుడన్ననో పరజాతులు మనకు పాలకులగుటచేసి నియమకమైవుత్తులన్నియు అడుగంటి నిర్జీవప్రతిమలవై ప్రతిబింబరహిత దర్పణమువగిడి సజీవులై యుండియు జాతిగౌరవమును కాపాడుకొనజాలరైరి. రైలు రాజ్యాంగమునకు వెన్నెముక. రైలు దుర్బుజుడగుకొలదియు విదేశీయరాజ్యము బలవత్తర మగుచుండును. రైలు భూమిని అదనున దున్ని, కాలమునవిత్తినేగాని పదార్థముత్పత్తికానేరవు పదార్థముత్పత్తియైననేగాని వ్యాపారి అడ్డానిని బజారున విక్రయించి లాభమున తన పోషణమును, బాజారున విక్రయించుటవలన యితరులకయ్యెడి అందజేయుటయును సాగనేరదు. రైలునుంచి పన్నును, వ్యాపారినుంచి గుంకములను, వసూలుచేసిననేగాని ప్రభుత్వము తన నడతను నడుపచాలదు. ప్రభువునకు వలయు భోగములన్నియు యీ ఆదాయమునుండియేకదా వెచ్చించుట. డెల్టా గ్రామములరైలు అవధియు యెన్నునిచెప్పగలము. ఎ.వి. క్లాసులని కొన్నిరోజులు, ఆయకట్టుమార్పులని కొన్నిరోజులు, రిఫోర్మాసింగ్ పద్ధతులతో కొన్నిరోజులు, మురుగుకాలువలు సరి

యైన యేర్పాటులులేక కొంతకాలము, నదిలో నీరులేదని కొంత కాలము, నదిలో నీరుపూర్తిగా యున్నను లేకప్రకారం నీరు యిచ్చెదమెకాని అంత కేక్కున యిచ్చుటకు వలన పడవని కొంతకాలము పాలకులు పాలితుల నీవిధముగా క్రుంగడియు టయెకాని రైలు అభివృద్ధిదాయకము లేనియు గమనింపకుండుటయు పైగ రైలు తన యిక్కట్లను తొలగించుకొనుటకు తన ప్రయత్నములు చేసికొనుటకు అధికాన్నిగర్వకు వెళ్ళినను యేమి పాపమో కాని రైలుమహాసభ అబద్ధముట అసంగతముట. ఏమిది? నదిలో నీరు పూర్తిగానున్నప్పుడు రైలునకు కావలసిన నీరుచ్చుటకు కాలవలెందుకో తెలియదు. కేవలము రైలు కార్మికుల కష్టముల కోర్చి కేవలనక, పగలనక ఒకపూటైనను కడుపునిండ తాగినక పదార్థ ముత్పత్తిచేయుచున్నను వారి నాదరింపక వారుకష్టములు చెప్పుకొనుటకురాగా తమతో మాట్లాడుటకు తగదనియో, తమ వేషభాషలు వీరికి లేవనియో కన్నెత్తియెన చూడరు. ఏమివీరిగర్వాంధర. వీరు తినుతినడంతయు రైలుకష్టమని యెరుగదు కాబోలు. నీరుచ్చువారికొకరు పన్ను వసూలు చేయువారు వేరొకరు సకాలములో నీరు సరిగ్గ సప్లయకాక పంటలు సరిగ్గ పండకున్నను యెవరిపని వారిదే. ఈకష్టము లిట్లుండ మెట్టరైలుల కష్టములు విచారితము. మెట్టరైలుల భాగ్యములు చూడుడు. వారి కాభ్యుము ఎర్రము. వారు నమ్ముచది ఘోషునా దుని. అతివృష్టి అనావృష్టి దోషముల ననుభవించువారు మెట్టరైలులు ఎర్రములు సకాలమున సరి యుండెడల వారిభాగ్యము నకు మెరయేలేదు. అట్టిమెట్టరైలులు సకాలమునవర్షములులేని వస్త్రకష్టములకు గురియగుచుండిరి. గవర్న మెంటు తనకష్టపరించి తనదేశపు రైలుకుమలై సౌకర్యములు యేర్పరచు నుద్దేశ్యము లున్నయెడల మనదేశమున యెన్నియో సదుపాయములున్నవి, ఉండగలవు. రైలులు ప్రస్తుతము రానున్న రిసెటివ్మెంటు సందర్భము నెదుర్కొనవలసియున్నది, రిసెటివ్మెంటు అనగా తిరిగి పన్నుకట్టుట. యిది 30 సం॥ కొకసారి విధించుట ఆచారముట. ముప్పదినవత్సరముల కొకపర్యాయము తిరిగి పన్నువిధించుట అనగా రైలు యొక్కగాని భూమియొక్కగాని స్థితినిబట్టియో, యీపన్ను, భూమినిబట్టి పన్ను విధించుటకు నిరంతరము సాగుచేయుటకు భూము యొక్కన ఫలితము నిచ్చుటకు వీలులేదు. ఇకను రైలుయొక్క విశ్వర్యమునబట్టి కదా విధించవలయును. రైలుయొక్క విశ్వర్యమెట్టిరో విచారితము, కొంతభూమిని వ్యవసాయముచేసి అందు కనువ్యయమును మనహాయించి నికరాదాయమునబట్టి కదా లేలనది. వ్యవసాయమునకు కావలసినది ముఖ్యముగా పశుధనము, అట్టి పశుధనమును కాపాడుటకు బీడువనతులు, వ్యవసాయపు పనిముట్లు పాలెళ్ళుకూరీలు. ఇది యిట్లుండ పశుధనము పోషించుటకు పూర్వము కొంతభూములు మనహాయింపబడియుండెడివి. ఇప్పుడు అవి అన్నియు సాగుకొందికి తీసుకొనుటతో పశుధనము యేటెట్లొత్పి, దాని కను భిచ్చెంత, బీళ్లన్నియు సాగుకువచ్చుటకుంచియు, రాను రాను భూమి నిస్సారమగుటను, అందుచుంచి రైలు పశువుల నట్లుకు లేక్కింప కష్టతరము. మేయోకన్య మదర్ ఆఫ్ ఇండియా ఆసుగ్రంథములో హిందూదేశపు యెద్దు బక్కపేగులు, నిద్రముఖము, లోసుకళ్ళు, నిర్జీవప్రతిమ అని వర్ణించియున్నది. ఈ స్థితి యిట్లుండ ప్రతిసంవత్సరము వచ్చు అంటువ్యాధుల బల్ల యెంతవచ్చును. పూర్వపుధరలకు, ప్రస్తుతపుధరలకు లేడా ఎట్లుకలిసినవచ్చును, దంపసాగు కెప్పుడును, నీరు కావలసినప్పుడు విచ్చుటకును, మురుగు పోవుటకును తనవనతులున్న నాడేకదా పండును. మురుగు వనరులు బాగుచేయుట యిప్పుటికింకను పూర్తికాలేదు. అట్టి ముంపునవచ్చుటకు గురించి ఎంత మొర తెట్టినను చూచు దిక్కు లేదుకదా? నీటిసప్లయ ఎర్రము కురియ వలె, నదికి నీరురావలెనేగాని, ప్రభుత్వమేమియు నీరు సృష్టించలేదుకదా? ఒకవేళ నదిలో నీరువున్నంతకాలము కొలత గొట్టుముఖు నీరు లేనప్పుడు మేమేమి చేసేది అని జవాబు డి.పి. డబ్ల్యు. ఫుల్టోగీయులతో రైలుకు అగు వరుంబడులు యీనెటివ్ మెంటుదొర లెరుగరుకదా! ఏమికారణమోగాని డి. పి. డబ్ల్యు. యీఫుల్టోగీమన్న పరుగు. ఇది చిదంబరహాస్యము. యిక రైలుమాలి పెట్టుబడి పూర్వము ఎనిమిదిగంటలు పని యిప్పుడో 4 గంటలు పని. పూర్వముకంటె రెట్టింపుకూరి ఒకపాలేరు కావలెన్న వానికి గొడుగు, చేష్టలు, కర్ర, కట్టుబట్టు వానికి పాతరుణము తీర్చుకొనుటకు ముందు అప్పు, పనిచేయురోజులలో తినుటకు అతని కట్టుబాటు ప్రకారం ఎప్పుడు ధాన్యం అడు. యీలోగా యజమానికి కోపమువచ్చిన రోజులో యీభిర్చు అంతయు గున్న. తిరిగి కొర్రపాలేరు, వ్యవసాయపు యితర సామాను అన్నియు యనుముతప్ప పూర్వము పుచితముగా దొరికెడివి యిప్పుడు యిధంతయు అంగడిదేరము ఆయె. భూముల క్రయములు పూర్వముకన్న 20, 30 కెట్లు పెరిగెను. యీధర పెరుగుటంతయు విశ్వర్యమునబట్టి యనుకొనుచున్నార. కాదు. చుడి దరిమిడి అనియు, పాలము విస్తారముగ నుండినగాని పరపతి పుట్టదనియు, వివాహములలో పెద్దసంబంధములు రావని, కానియెడల యీమార్గాడి వర్తకులు ఎట్లు కోట్లకొలది లాభము పంచుకొనుచున్నార. ఇదంతయు పాపము తెలివోమెంటువారు ఎరుగరు. వ్యాపారములో ధనము ఆర్జించువారు కష్ట

నుభవము పొందినవారగు, యిది యిటుండ రైతులందరకు
వేషభాష లెక్కువయ్యెను. ఎందుకయి యీవేషములు తెల్లదొ
రల పొత్తుకు పూర్వమున గలిగిన బట్టమర్యాద యిప్పుడో
మేజోళ్లు, బూజ్యం. తెల్లమట్ట నడుముకట్టు మెసకట్టు దొరగారి
టోపి కాఫీ విస్తీర్ణ యీవేషములు లేనివాడు, వారితో మాట్లా
డ నవచ్చుడటగా యీవేషములన్న నెగాని దొరలతో పలుకు
బడి పొనగడు, పలుకుబడి లేకున్నవారి పనిమన్న. రాను రాను
రైతు జీవితమంతయు వేషముల కాహుతి అయ్యెను, యీవేష
ముల కాహుతి అయ్యెను, ఈవేషములు చూచియా.

రిగి రైతుకు పన్నువృద్ధిచేయుట యీవేషములకు గాను మడి
మాన్యము నన్ని వార్తాపత్రికల చేతబట్టుకుని పట్టణంబులవెంట
తయారు. ఇట్టి రైతుసోదరుల చూచియా తిరిగి వృద్ధిచేయుట?
పూర్వముకన్న 1890 సంవత్సరమున యింటికి 1140 పైసుల
విద్యుము లభించెడిది. ఇప్పుడు లెక్కప్రకారం 1790 పైసు
లుమాత్రమే లభించుచున్నది. వ్యయసాయదారుల బట్టిగాని
జవాబుని బట్టిగాని భూమి భాగించిన విస్తీర్ణమా తగను.

రైతు పడవలు నవ్విసతరువాత బాడుగ బేరములు బొత్తుగా
అడుగంటెను. ఇది యంత్రయోగ మగుటచే అంతటను కార్లు
మీద ప్రయాణ ములనడెను. అంతియేగాని యీపైన కేర్పా
నిన వన్నియు విశ్వరూపముల? విడుదలను బియ్యము
నకు ఒకటే మంత్రము. ప్రతిదానికీ రైతుభాగ్యమే కారణమా?
ఒకసారి యీ పెటిల్మెంటు దొరలపట్టణములు విడిచి తమవృ
ష్టిని పట్టెటకు ప్రసరించిన తాటికాయలతోను, లేగలు, ముం
జెలు మొదలుగాగల పదార్థములతో పొట్టనింపుకొనుచు, అ
న్నమో, రామచంద్రా యనుచు కట్టనడలేక దీపములకు చురుకు
లేక అల్లాడు రైతుసోదరులు తప్పని సరియగుటచే తన పూరి
దిబ్బల సీనుడు పున్నెనమ్మి చెల్లించుచుండిరి. కాయభాగ్యములు
తినుబండారములు విదేశీయుల కంటి యినుపముక్కలు, అడ్డము
లు, మేకులు, నూదులు దిగుబడి చేయుట యీ విశ్వరూప
ములు. భాగ్యములు నశించినవి. ఏనాడు తెల్లని బట్టలుకు,
తెల్లదొరవేషముకు, తెల్లని మరబియ్యములకు, తెల్లని పట్టు
లకు అలవడితిమో అనాటినుండియు ఆరోగ్యముండు తెల్ల
నయ్యెను. బాజ్జోలి ప్రజల విచారింపవచ్చిన బ్రాహ్మణ్యము, మా
క్కివేలు దొరల విచారింపవచ్చిన రైతు భాగ్యము తెల్లమగును. నేల
దున్నుకొనుటకు తరము పన్ను, నీరు కావలెనన్న నీటిపన్ను
వ్యాపారమునకు నేరొక పన్ను నచ్చుబడి ఆదాయమునకు
నేరొకపన్ను సరుకుల నమ్ముటకు మునిసిపల్ పన్ను పట్టణ
ముల యింటిపన్ను బాడుగాడుదనున్న అసీలుపన్ను కొంప
మ్ముకొన్న ప్రాపుపన్ను అధికారులకు లంఘనము మున్ను
కర్మాచు ముడుపులు. బండ్లొకటకు యీనాములు. ఇకపాలే
ళ్లకు కట్టకట్ట. వానిభార్యకు గాజులత్తె విదాయకకట్ట ఆహా
ఏమి రైతుభాగ్యము. హిందూదేశములో ప్రతిభాగవుడు సాలు
కు రు 1-10 పన్ను చెల్లింపవలసి వచ్చుచున్నదని ఒక ఆర్థిక
కాన్ఫ్రెన్సును నడిచియున్నాడు. ఇటీవల పదిరూపాయల
వరకు పెరిగినవియు లెక్క లేనినది. మనదేశములో
మనిషి 1-కి రు 0-1-6 లు మాత్రం ఆదాయము పన్ను
క్రింద సరిపావుచున్నది. అమెరికాలో మానవునికి దినము 1-కి
రు 7-8-0 సాలున కార్తకు చెల్లింపవలసిన పన్ను మొత్తం
రు 8-0-0 ఇంగ్లండులోని రైతు రు 100-0-0 లు పన్నుకు
రు 0-5-0 లు మాత్రము భూమి సీనుక్రింద యిచ్చుచున్నాడు.
ఇక భాగ్యంతులు నడ్డలతో చిన్నరైతుల మ్రింగివేయుట
జగమెరిగిన విషయమే. భారతదేశములో నున్న చుర్రర దుస్థిని
తి నాగరికత దేశమనిపిలిపించుకొను నేదేమన కైననుకూడ
సిగ్గుచేటు అని రాబ్రహ్మన్ అను ఆంగ్లేయ రాజకీయవేత్త చాటు
చున్నాడు. ప్రభుత్వము విధింపవచ్చు వ్యయసాయదారును
అతని మటుంబమును సాలుపొడుగునను జీనించుట చాలినంత
ఆహారములేకుండచేయుచున్నదని సర్ విలియంహంటర్ వ్రాయు
చున్నాడు. భారతదేశములోని రైతుసోదరులలో నగముమంది
కడుపునిండ తిండియన నెట్టిదో యెరుగరని సర్ చార్లెసు యితి
యేటు వ్రాసియున్నాడు. మనరైతు దుస్థితికి యింకేమి సా
క్ష్యము కావలయును? ఈ పెటిల్మెంటు అఫీసర్లకండ్లకు రైతం
తయు బంగారమువలె కాన్పించుకాబోలు. ఇప్పటికే దుస్థితిలో
గొన్న రైతులకు గోరుమట్టుపై రోకటిపోటు అనునటుల తిరిగి
పెటిల్మెంటు ఏవృత్తియందైనను ఏవ్యాపారమందైనను కృషి
సల్పువారికి సంకుష్టికరముగు లాభముండుటకు తగు నీతి నియ
మములండవలయు. లేకున్న వృద్ధికిరాజులరు.

ఏమన గలిగిన వ్యయసాయము చేయుమను సామిలే పెద్దలెన్న
డో చెప్పిరి. అదిఅంతయు అనుభవమున వివేచనయెను. వెనుక
భారతదేశముయొక్క మూల మూలముండి నెటాలు రంగూను,
బావా, మొదలగు చోటుల హాలీచేసి జీవంప గలుగుచున్నది
యీ మనదేశపు రైతుసోదరులే యని ప్రభుత్వము గుర్రెగదా!
యిచ్చుట నీతి నీయములు లేని, యీ ప్రభుత్వ పక్షతులక్రింద
ఏద్య లేకనేకదా తన జానెడు పొట్టుపై విదేశముల కేగి ఏద్య

1930 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ న ముడి పో వారి 1930

ఆంధ్రమైన రంగుల క్యాలెండరు

ప్రసిద్ధిచెందిన చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన
సుందరి, శ్రీ సీతారామలు, మహాత్మాగాంధీ
త్రినక్ష చిత్రపటములు గలవి.
క్యాలెండరు 1-కి 0-2-0, 12-కి 1-4-0, 100-కి 9-12-0
ప్యాకింగు పోస్టు ఖర్చు ప్రత్యేకము.
మ.నా.—50 క్యాలెండర్లు అంతకుపై ఆర్డర్లకు సగముసాము అడ్వాన్సుగా పంపుచు నగ్గర
రైల్వేస్టేషన్ తెలుపవలెను.
3 క్యాలెండర్లు అంతకు పైవి మాత్రమే వి. పి. వి మూలముగా పంపబడును.
బొంబాయి — ఆంధ్ర ప్రదేశ్ న ముడి పో — మదరాసు.

చున్నది. విదేశేభు, ఓడతెల్లలలో, ఎగురుతిడిగురుములు చేయు
నల్లవారంద రెవరును ఎందుకని మాతృదేశము వనలియుండుకు
తెల్లదొరలు సిమ్లా నీలిగులు, ప్రయాణముట్టు పీరును విక్రాంతి
కొర్రుకై బొయ్యియుండకు గదా. కామెర్ల వ్యాధి రోగికి ప్రపంచ
మెల్లను పచ్చనై నట్లు యీ పెటిల్మెంటు దొరలకు యీ
విషయములన్నియు బాగ్యంతులముగనే గానబడును గాబో
లు. 1855-1857 సంవత్సరమున దేశమెట్టి పరిస్థితులలోనుం
డెనో పెద్దలైన విద్యాధులు ఎరిగిన విషయమే, అట్టిస్థితిలో
నుద్రాసు రయుకువారేపద్ధతిని గురించి ప్రభుత్వముట్లు పలికెను.
రయుకు యథార్థముగా నొక ప్రాశంయురు అని చెప్పిరి. ఈ
నాక్యములకును నేటి రయుకుస్థితికిని ఏమి సంబంధము. ప్రతి
స్వర్ణవిషయమును యీ ప్రభుత్వముతో పోట్లాడి మన ధర్మము
లను మనము గుర్రెరిగి నిర్ణయముగా నిర్మొగములుగా ఎంతటి
త్యాగమునైనను సహించి పెనుపొడిననేగాని వారంతిలవారు
బుద్ధిపూర్వకముగా వొసంగరు. రయుకు సోదరులు యీపన్నుల
విధానముచే అణచివేయబడుచున్నారని చెప్పక తప్పదు. ప్రభు
త్వమువారి తియ్యిని మాంబుల లొంగక అనవరతుగుచో ఆద
నపు పన్నుల నిరాకరణకు పాద పీఠముగా నుండి వారైతు
సోదరులను మోపురించుచున్నాను. భూమిపన్ను కానబడదు
కాబడనడే రయితావన కేసుమలేను. యీ పన్నులను విధా
నము కానబడదు కాబడనెనని 1919 సంవత్సరము సంస్కార
సభ్యులతో వ్రాయబడినది. గాని ఏమి ప్రయోజనము. ప్రాతలు
వేరు చేతులేక. పన్నులు విధించుటయందు మనరైతుదొరలకు
వృద్ధిలేదు. ఉన్నతోక్త్యోగియులకు కార్యనిర్వహణ మందు
నీతిలేదు. పెద్దపక్షిలకు ఆరేలేక ముజాతికి వైర్యములేదు.
రయుకు తన కష్టసుఖముల చెప్పుకొనుటకు విద్యలేదు. తెలుగున
తెలుపుటకు దొరలకు తెలియబోదు. ఇట్టిస్థితిలో వున్న
యీ రహితుల యిక్కట్టులు గడచునట్లు యీ సమస్య పరి
ష్కారము రయితుల చేతికి ఎన్న కొనబడిన కాసనభ్యులచేత
లకు నడలితిమి.

పాశ్చాత్య కేళీములకు

జన్మనీలో	రు 100 0 0 లు	ఆదాయమునకు	రు 3 0 0
స్థావరలో	100 0 0 కి	"	4 18 0
చ్రుతిమలో	100 0 0 కి	"	8 5 4
ఇండియాలో	100 0 0 కి	"	15 0 0

యీవిధముగా ఇప్పటికే యీపన్నుల భారముచే కృ
శించి పోవుచున్న భారతరైతాంగమును త్వరలో అభివృద్ధికర
ములగు మార్గముల నడుపజూచనియెడల రాజ్యాంగము వింటు
నడును. ముఖ్యాంగములలో ఒకటి మంటునడిన మానవుడెట్లు
చలనహీనుండననో అట్లే రైతు రుగ్గగగ్గుడై కృశించిన రాజ్యాం
గము నడువనేరదు. ఆవ్యాధి మంత్రకాలము రైతు భరింపగల
దు. ఇప్పటికే రైతు మనూరు రు 700 కోట్ల రూపాయలు
రుగ్గపడినట్లు గనర్ప మెంటు అంపనానలనే లేతినది. ఈగనర్ప
మెంటు హిందూదేశముయొక్క రైతు దుర్బలత్వమును తొలగిం
చులెనన్న ధనసహాయము చాటువలయును. ధనసహాయమునగా
రుణముల తీర్మానము నిమిత్తం భూమితనఖామీద దీర్ఘవాయి
దాలతో అప్పుయిచ్చు యెర్పాటుమూలముగా రైతును కాపా
డవలయును. గనర్ప మెంటుకు డబ్బెచ్చుటినందులేమా కరెన్సీ
నోట్లు బంగారు నాణెములు మొదలగువాని చలామణికి సంబం
ధించిన అమితద్రవ్యమూల్యములు యీదేశమునకు మార్పిడిచేసి

యివ్వవచ్చును. రైట్లు, ఇరిగేషను మొదలగు ప్రతిఫలయుతముగు
ప్రజలయొక్కమునకు రుణముచేయునట్లే కాకనడ్డకి ఏర్పా
టుచేసి నిజముగ ప్రభుత్వము హిందూదేశము రైతుల బాగు
చేయలెనన్న దీర్ఘవాయిదా భూమితనఖాబాధ్యంతుల నేర్ప
రచి కాపాడాలెను. ఈస్థితుట్లుండ 10 సం॥ నాడు ప్రస్తా
దింపబడిన రాజ్యాంగ సంస్కరణల నూరగొని రైతు సోదరు
లలో చాలమంది నిర్వీర్యమైన నవీననాగరికత యను పేరుతో
పాశ్చాత్య వ్యామోహమునబడి పట్టణములకెక్కి మానగనము
ల గోల్పోయి నిరాధారు లగుచున్నారు. ఇదియునుగాక వ్యవ
సాయము చేసుకొనెడి వారిని మూచిన వీరికి బహు నీచముగా
నుండ, తాము దొరలమెతి మనియే వారి మాతమును.

రయితులవిద్య
రైతులలో విద్య చాల తక్కువ. 4 వేలవీరివచ్చు మాల్చి
మస్తీరు తప్ప మరేమి చేయలేదు. రైతువిద్యకు కావలసిన విద్య
యిక్కడలేదు. ఇక్కడ విద్యులన్నియు గనర్ప మెంటు గుమా
స్తాలను తియ్యారు చేయుచువియే గాని రైతున కుపకరించు విద్య
గాదు. రైతుకు విద్య ముఖ్యాంశము. ఏలనన రైతు తనకున్న
భూములలో ఏ ఏ భూములకు ఏ ఏ వైరులు ఏ ఏ ఎడవులు వుప
యోగించునో తెలిసికొనుట, మంచి పన్నులపొంపి తోటవైరుల
వైరులపల్ల ఎత్తున ఫలసాయమును గాండ్లగురులయొక్కమొదలైన
విషయములు తెలిసికొనుటకు విద్య ముఖ్యాంశము. రహి
తులు విద్యలేక కారణముచే వ్యయసాయమును మంచిపద్ధతుల
మీద ననుపక చాల నష్టపడుచుండురు. యెచ్చెచ్చెలనో
వ్యయసాయ కళాకాలు గనర్పెంటువారు యెచ్చెచ్చెరట.
అడిపాడ మారగొతు సోదరులలో తెలియక పోవచ్చును. కా
రణమేమి యెచ్చెలనో కొయ్యంబువైరులలో నున్నదట. కొయ్యం
బువైరు పరిస్థితులు వేరు, గుంటూరుపల్ల పరిస్థితులు వేరు.
ఆ కారణములచే ఒక్కొక్క జిల్లానైనను ఒక్కొక్క పాకకాల యే
ర్పరచి కృషిలలు సుధరింపనియెడల యింకను రహితులు దు
ర్బర స్థితుల నొందగలరు. యిట్లుని వైకారగం అన్నియు పుర
స్కరించుకొని రైతు నిరాశచెంది యూరకొనుటయో నిరాశ
యేల పూర్వపు చెన్నత్వమును స్మరించి మనయందు అంతర్భూ
తమైన శక్తులకు వైజము కల్పించి మన జాతియొక్కయు యీ
భారతావనియొక్కయు ఖ్యాతి ప్రపంచమందు అగ్రస్థానము
ను నహింప కృషిసల్పునలెను. ఒకసారి పూర్వపు చెన్నత్వ
మును స్మరించుకొని అతః కలహములకు తావోసంగక స్థిరచిత్తు
రై కార్యసాధనకు గడంగడు. భారత దేశపు భావి భా
గ్యదయము మనమీదనే ఆధారపడివున్నది.

సర్వవత్త సమావేశ రిపోర్టు
నైహూరిపోర్టు తెలుగుపుస్తకములు బెజవాడ
ఖద్దరు పోర్టులోను, బందరు కాంగ్రెసు అఫీసు
లోను విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. కావల
సిన వారు ఆయాస్థలములలో తీసుకొనవచ్చును.
జల రు 1/- ఒకరూపాయ మాత్రం

జాబులు

రాజపుత్ర సమాజము

ఈ సమాజ కార్యనిర్వాహకవర్గము వారిసభ పట్టిమగో దావరిజిల్లా భీమవరము తాలూకా భీమవరము గ్రామములో ఈ పల్లెవారి సత్రమున 2-2-1930 సం॥ తేది ఆదివారము పగలు 1 మంటకు జరిగి ఈ కుక్క సంవత్సరపు రెండవ ఆర్థ సంవత్సర విద్యార్థులకు చేయుసహాయము వైరా సంగతులు పర్చించి తీర్మానించి బడులుగా పంపింపబడుచు ముఖ్యముగా విచ్చేయ ప్రార్థింతులు.

మరియు వారిపట్టుగాని అట్టుట మరీ యితరులవద్దగాని యున్న సమాజ కట్టుములను కార్యస్థానముందున్న వాకు అంద చేయుచేయునట్లు చేయ.

2. మొదటి ఆర్థసంవత్సరములో సమాజసహాయమును పొందిన విద్యార్థులందఱును ఇప్పుడు తిరుగా సహాయమును కోర యడల తమ దరఖాస్తులను నిర్ణయించి అచ్చుఫారములలో వ్రాసి తాము చదువుపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుల సిఫార్సులతో 25-1-30 తేదిలోపల నాకు అందునట్లు పంపవలెను. ఆతేది దా తిన తరువాత ఎచ్చునవి సమాజకేసులో ఎర్పించబడవు.

3. అచ్చుఫారమును కోరు విద్యార్థులు కార్యస్థానమున కు వ్రాసికొనిన పడయుకలరు.

పెనుమెచ్చ రామచంద్రరాజు,
భీమవరము కార్యదర్శి.

దేశోద్ధారకుని దానము

దేశోద్ధారక వాగ్దేవరావు పంతులుగారు తమిళ ఆంధ్రకవిపాఠశాలకు పథకు 500 (పదువందల) రూపాయలను దాని ముచేసిరి.

తమిళాంధ్రోపాధ్యాయ సభాధ్యక్షులగు తుమ్మింటు అప్పయ్యనాయుడుగారు సభతరపున శ్రీ వారిదానమును కృతజ్ఞతా వందనపూర్వకముగా స్వీకరించిరి. దాని యచిలాప ప్రకారము యందులో నోకభాగము తమిళాంధ్రప్రాధమిక పాఠశాలల విద్యార్థులకు తక్కినది తమిళాంధ్రోపాధ్యాయులు స్థాపించుచున్న పుస్తక భాండాగారమునకు వినియోగింపబడును. ఈ విధువందల రొక్కమును పెంట్రట్ బాంక్ ఆఫ్ ఇండియా యందు అస్సాసియేషను కేరువ సభాధ్యక్షులగు అప్పయ్యనాయుడుగారి నలన గురక్షియు చేయబడినది.

ఇదిగాక గ్రంథాలయోపయోగమున కీ సహాయములు పుస్తకములను గూడా దయచేసిరి. మరియు కొన్ని గ్రంథములను పంపించెదనని కలవిచ్చుటయేగాక తమ ఆంధ్రపత్రికకు భార తని యుచితముగా పంపించుచుందుననియు వాగ్దానము గావించిరి.

రంగూరులోను కాదుకాదు యీ బర్మాదేశముందు మన ఆరవ తెలుగు బడులు చేర్చుడిన నాటినుండి యంతవఱకు యున్న డెరుంగని కొప్పదానమును గౌరవమును ఒకసారి వర్సన మిచ్చిన మాత్రముచేత లభింపజేసిన శ్రీయత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారి దేశోద్ధారక విశ్వదాత విరుదములు ముంత నన్నె కెక్కినవి యనుట ఎంతమాత్రమును ఆతిరేహాక్రి గానేరదు. దేశోద్ధారకుని యహుల్యములగు యువదేశములను ప్రోత్సహకరమును యివియు, విద్యాభివృద్ధిపంతులగు కార్యముల నొనర్చుచున్న ముమ్మల త్విగుణీకృత్యాహులగున గు కార్యకారులగు నొనర్చునందుల కనేక కృతజ్ఞతా వందనము లర్పించుచుండుటయేగాక కీవారికి చిరాయురారోగ్యైశ్వర్యము లొసంగ సత్వేర్పరుని ప్రార్థించుచున్నారము.

తుమ్మిగుంట అప్పయ్యనాయుడు,

గౌరవసభాధ్యక్షుడు, తమిళాంధ్రోపాధ్యాయసభ, రంగూరు.

కేవరిన్

గ్రంథకర్త:—శరణు రామస్వామి చౌదరి

రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమున కనువా-ము, లోకప్రసిద్ధము ఒక విరమాతచరిత్రము. అందఱునుచదువ లెనది. నులభింపలేనిది. నాయబడినది. ఉన్నవి లక్షిమీనారాయణ గారి అమూల్యముగ వీరిక గలరు. ధర 0-4-0

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, మదరాసు.

రాజమహేంద్రవరం లెవండిన్ కట్టు

వార్షికోత్సవము

ఈ నెల 14 వ తేది సాయంత్రము తేడిన్ కట్టులో ఇక్కడి ప్రభుత్వోన్నత బాలికా పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుని యగు శ్రీమతి ఇ. ఆశీరాధం యమ్. ఏ. యల్. టి. గారి ఆధ్వర్యమున కట్టుయొక్క ద్వితీయ వార్షికోత్సవము జయ ప్రథముగా జరుపబడినది. జిల్లా జడ్జిగారి మండిరావరణములో కట్టు భవనమునకు చేరి పవిత్ర గోదావరీ రసభ్యుత్సవమును అమలాకించు నుండర రంగమున నేర్పరచిన ఈ బహిరంగ సభ కు నాలుగు వందలకు పైగా పురస్కృతులు బాలికలను విచ్చేసిరి. సభాధ్యక్షము మనోహరమై యుండెను.

అధ్యక్షురాలి తొలివలయు

ప్రార్థనపాటతో సభ ప్రారంభింపబడినది. ప్రార్థనానంతరము అధ్యక్షురాలు ఎర్రమావకాలము అద్భుతమునకు మార్పు చెందుచున్నదనియు ఇట్టి సమయములో స్త్రీలు మనోవికాసము నంది స గౌరవ మును స్వీచ్ఛి న భిల పిం చి యే కీ భావ ముతో పని చేసి ఆ భివృద్ధి సాధనల నవలంబించిననే గాని తమ విధాయక కృత్యమును పూర్తిగా తెలవేర్చినవారు కాబాలరనియు అట్టి కార్యసాధనకు కట్టులు (సమాజములు) చాలా అవశ్యకముననియు ఇక్కడి విషయములతో చక్కని ప్రారంభోపన్యాస మొనగిరి.

ఉపన్యాసము

పిమ్మట ఈ యూరి ఆనరరీ తేడి మేజిస్ట్రేటుగారైన శ్రీమతి దామెర్ల కమలరత్నంగారు స్త్రీలకట్టులు అను విషయమునుగూర్చి హృద్యమైన వాడుకభాషలో ఒక చక్కని ఉపన్యాసము నొసగిరి. అట్టికట్టుల వివిధప్రయోజనములను వర్ణించుచు స్త్రీల అభివృద్ధ్యధ్యయమునకును వారి సహజములకును వ్యతిరేకులగువారి భావనైఖరిని ఖండించి అది కేవలము అజ్ఞాన జనితమనియు అత్యగౌరవమునకు భంగకరమగు అనుమానమును నూచించుననియు మూతన వివేకములయొడ నట్టి విముఖత్వము కలిగియుండుట హానికరమైన జడత్వమును తెలియజేయుననియు సహేతుకముగా వివరించిరి. కట్టుల అవశ్యకత గుర్తెరిగినచో రామాస్వామి కుటుంబములకు చెందిన స్త్రీలు సహితము అట్టి సమాజములలో చేరుటకును వాని ప్రయోజనముల ననుభవించుటకును ఎట్టి అంకాకము లున్నవో స్పష్టపరచి స్త్రీలోకమున జాగ్రత్తగల కట్టుబాటు, సాంఘిక పునరుజ్జీవము, సంస్కృతియు నిక్కాలమున విగుల నావశ్యకములని సభ్యురాండ్రు మద్దొచ్చిరి.

కార్యదర్శిని నివేదిక

తదుపరికట్టు కార్యదర్శినియగు శ్రీమతి అనురీ భాస్కరమ్మగారు చెందిన సాంవత్సరిక నివేదిక గత సంవత్సరమున జరిగిన అభివృద్ధిని లేటవరిచెను. ఆ నివేదికలో గత సంవత్సరమున జరిగిన సభలు, వానిలో చెర్పించిన కొప్పవిషయములు, ముప్రసిద్ధవక్తల ఉపన్యాసములు వేర్వేర్వలదుటయేగాక ఈకట్టునకు చెందిన కొందరు సభ్యురాండ్రు ప్రజాహితసేవలో పాల్గొనిన విషయమును, ఒక సభ్యురాలు ఆంధ్ర దేశ్యక రా పరివర్తువారి (ఉభయభాషా ప్రవీణ) పట్టుమును పొందుట యును, వేరొక సభ్యురాలు ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటుగా ప్రభుత్వము వారిచే ఎమ్మెకానబడి గౌరవింపబడుటయును స్త్రీసంఘ శుభోదయచిహ్నములుగా నూచింపబడినవి. కాని కట్టునకు ప్రత్యేక వసతిగృహములేని కొరతయు, ఆర్థిక బలహీనతయు అసంతృప్తికరములని నివేదించి కార్యదర్శిని స్త్రీజనముండి ఇ తో ధి క స హ కార ము ను వాంఛించుచు నివేదికను ముగించిరి.

వివేద ప్రదర్శనములు

ఉపన్యాసముల పిమ్మట ప్రేక్షకుల వివేదారము కొన్ని వేడుకలుగూడ నేర్పరచబడెను. వైశ్య సేవాసదనము నకు చెందిన బాలికలను, బాలికా బోధనాధ్యక్ష పాఠశాలకు చెందిన విద్యార్థినులను ప్రవర్పించిన తెలుగు నాటకములలోని చిన్న రంగములు తెందును ఒక ప్రహసనమును, సంఘ సభ్యురాండ్రులో నిద్దుర యువతీములు వీణ, ఫిడెలులపై ప్రదర్శించిన మధుర గానమును, సభాసదుల మనంబులను తృప్తిపాతరంగముల గల్గించెను. అందు గయోపాఖ్యానములోని కృష్ణార్జున సంవాదమునకు నర్తనపాత్రను ధరించిన తొమ్మిదేండ్ల బాలిక నటనాకాశము ప్రశంసాపాత్రముగ నుండెను. సావిత్రియ పాఖ్యానములోని సావిత్రి ఉద్యానవన విహారరంగము ఆనాటి యువకుల ప్రేమానింద విహారోత్సాహములను సభ్యురాండ్రు కన్నులకు గట్టజిల్లుగ చేసి ఆధునిక యువకులకు గుణపాఠము నొనర్చినది.

ముగింపు

అగ్ర్యక్షురాలు తమ అంత్యోపన్యాసమున నాటి సభా కార్యక్రమముందలి సారస్వమును అభినందించుచు కట్టుయొక్క అభివృద్ధిని క్లాపించుచు తమ అభివృద్ధి ప్రయత్నములలో సంఘ భావము ఉత్సాహము పట్టుదలను గలిగియుండవలెనని సభ వారిని ఉద్బోధించిరి. వందనములతోను జాతీయ గీతము తోడను సభ ముగిసెను.

ఆంధ్ర దేశ్య తెలు ప్రయాణీకుల సభము - బెజవాడ

ప్రతి ప్రయాణీకునితో కూడా తీసికొనివెళ్లవలసిన ఉచిత సామాను డిసెంబరు 15-వ తేదినుండి ఈక్రింద చూపినవిధముగా వారితో ప్రయాణీకులు తీసికొనివెళ్లవచ్చునని యం. అండు యన్. యం. తెలు కంపెనీవారలు ప్రచురించియు న్నారు.

1-వ తరగతి ప్రయాణీకుడు తనతో ఉచితముగా తీసుకొని వెళ్లవలసిన సామాను	60 కేర్లు
2-వ తరగతి డిటో డిటో	40
ఇంటరు క్లాసు డిటో డిటో	30
3-వ తరగతి డిటో డిటో	25

ఇదివరలో చూడవ తరగతి ప్రయాణీకుడు 15 కేర్లు మాత్రమే తీసికొనివెళ్లవలసి యుండెడిది. ఇప్పుడు 35 కేర్లు తీసుకొని వెళ్లవచ్చును.

సూర్య దేవర సంజీవరాయణం,
కార్యదర్శి.

ప్రథమ సమాకారాంధ్ర మహాజనసభ-ఒరుగల్లు

హాము కొండయందు వ 13-14-4-1889 సాలు 15, 16 జనవరి 1930 బుధ, గురువారములలో మురారి శ్రీ దివాన్ బహద్దూర్ ఆరామముఅయ్యంగార్ బి. ఏ. బి. ఎల్. వకీలు ప్రాజెక్టు, అధ్యక్షతక్రింద సమావేశము కాగలరు. తదనంతరముగా వర్తకవ్యవసాయకపారిశ్రామిక వస్తు ప్రదర్శనముకూడా జరుపబడును. గాన అభిమానులందరు విచ్చేయ ప్రార్థింతులు.

ప్రతినిధుల ఫీజు 4.

ఆహ్వానసంఘము ఫీజు 10.

చిత్తు తీర్మానములను, యావత్తు దరఖాస్తులను 1 యిప్పరగారు వరకు మాకార్యస్థానమునకు చేరవలెను.

మా. రామకోటేశ్వరరావు,
కార్యదర్శి.

ఎం. ఎస్. సిద్ధపబ్రదర్సు వారి

5 రకముల కాలెండరులు

కృష్ణరాజ మొహల్లా, మైసూరు

1. పెద్దసైజు ఇంగ్లీషు క్యాలెండరు.

ఇది ఇంగ్లీషులో ఆశుపచ్చరంగునీరాలో ముద్రింపబడెను. అంకెలు మిక్కిలి పెద్దవి. నెల కొకచావు కలదు.

2. పార్వతీ-పరమేశ్వర-గణేశ క్యాలెండరు

పార్వతీపరమేశ్వరగణేశుల మూర్తులు గలచక్కని పటమునకు కన్నడభాషలో చిన్నసైజు క్యాలెండరు చేర్చబడెను. అంకెలు, అక్షరములు యింగ్లీషులో నున్నవి. పండుగలు పర్వములు కన్నడలిపిలో నున్నవి. నెల కొక చిన్నపుట కలదు.

3. ఇంగ్లీషు పాకెటు క్యాలెండరు

ఇది ఒక చిన్నపుస్తకము. రేపరులైందుకు కలిగియున్నది. దీనిలో క్యాలెండరు పంచాంగము మెమోరాండము మాన్యున వినియు అంగ్లభాషలోనే ముద్రింపబడెను.

కన్నడ పాకెటు క్యాలెండరు

ఇం దనేకవిషయములు కన్నడలిపిలో నున్నవి. ఇంక ఇంగ్లీషు కాలెండరుసైజులోనే యున్నది.

5. కన్నడ పెద్ద కాలెండరు

ఇది ఒక పెద్ద రావునిద కన్నడ లిపిలో ముద్రింపబడెను. దీనియందు పలువిధములైన శివశక్తిపుట పటములు 17 కలవు. వీనిలో విరాట్పురుషుని పటము పెద్దది. తక్కిన వన్నియును చిన్నవి. 12 నెలలకు 12 కాలములలో వేరువేరుగా నొక్క చావుపైనే క్యాలెండరులు ముద్రింపబడెను. ఆంధ్ర దిన-వార పత్రికల చందాదారులును భారతి చందాదారులును పోస్తేజి నిమిత్తము ఎనిమిది అణాలు పంపినచో వారికి యీ అయిదుకాలెండరులను పంపబడును. ఈ అయిదు కాలెండరుల వెల 8 అణాలు.

6 వ ఆంధ్రదేశ ఆదిమాంధ్ర మహాజనసభ

15-11-29 వ తేదీ 28 వ తేదీ ఆంధ్ర దినపత్రికయందలి 15 వ తీర్మానమునకు సవరణ.

గుంటూరుజిల్లా మోరంపూడిగ్రామ ఆదిమాంధ్రులకు శ్రీ లేబరు డిపార్టుమెంటువారు ఇచ్చిన నివేతనములకు వ్యాజ్య కారణమువలన మద్రాసు హైకోర్టువారు విధించిన ఎక్కువకేసును తును శ్రీ ప్రభుత్వమువారి భరించి, మామూలకేసువును మాత్రము మీద ఆదిమాంధ్రుల నుండి వసూలు చేయవలయుననియు, ఆదిమాంధ్రులను యీ కక్షమునుండి తొలగింపవలయుననియును శ్రీ ప్రభుత్వమువారిని, శ్రీ చెన్నరాజుబాని లేబరు కమిషనరు దొరచారిని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

సుశీలా గోపాలకృష్ణుల వైవాహికము - కొత్తపరం.-

ఈనెల 15వ తేదీరాత్రి సుమారు గం 12 ని 15 లకు ముందరముగా నలకరింపబడిన 'కళ్యాణమందిరము' నందు కమ్మ పంశజులగు-కొత్తపరగ్రామ పారిశుధ్యసంఘాధ్యక్షులై బహుమి త్రిసమన్వితములయిన కీ॥శే॥ మ. రా. శ్రీ కానూరు వేంకటరావు సయ్యచాదరిగారి శ్యేషప్రతినిధులు, ప్రస్తుత స్థానికసంస్థలలో పాల్గొనమన్న నిర్మలపూర్వయులగు శ్రీయుతి వీరవశేని బసవయ్యచాదరిగారి శ్యేషమూర రత్నమునకును వైవాహికము నెఱపబడినది.

పద్మపు సుశీలాదేవి, పరుడు గోపాలకృష్ణుడు. ఇరువురు తగినట్లు గూర్చబడిరి. అనుమలదాంపత్య మననచ్చున సుశీలా గోపాలకృష్ణుల వధవారవిందములు ప్రకాశితమై లేజర్లినది. శ్వాదయులుగూడ నిర్మలిన్యము లనవచ్చును.

వివాహ మన్నివిధముల పూర్వారము ననువర్తించినది, మంత్రము పురాణోక్తము. పురోహితులు బ్రాహ్మణులు. వధూవరులు స్వదేశవిప్రులైన పెండ్లిపితమువై నాసీనులై యుండు తెంతయు నయనానందకరమై యుప్పినది. పండ్లపై చాందినీగా నుపయోగించినదియు ఖద్దరే! బంధువులకు బహూకరణములు జరుగునప్పుడును రాట్న ప్రస్తుతులుడప్పు మఱియెట్టి సీమబట్టలను వాడియుండలేదు.

అన్నిటికన్న నొక గొప్పవిషయము వివరించినది. అదే మన 'సుశీలాదేవి' దినమునకు కొన్నిగంటలు రాట్నపరిశ్రమ జేయుచుండునట! ప్రతినవయోవనవతియు నిట్లుచేయుచున్న, దేశ సౌభాగ్యమునకు గౌరవయేమి? పరిణయమునకు దాదాపు వెయ్యియందలి బంధుమిత్రు లుకదెంచిరి. వధూవరులగూర్చి కవులు పద్యములను చదివిరి.

శ్రీ పరమేశ్వరునికృపచే వధూవరులు మునుందు మాతనాశయములతో దుయతమ జననీజనకుల మించి దేశీయప్రతి స్థాపనలో పాల్గొని భరతమాతపూజకు పాత్రులయ్యెదరుగాక! ఇట్లు పేక్షపడు,

బో. వేంకటకృష్ణారావు.

స్టూడెంట్సు ఏకీ

సంపాదకుడు, శ్రీయుత కే. వి. వెంకట రామచంద్రు 333, తంబుసెట్టి వీధి, మద్రాసు

జాబ్బిలపుకు, చెన్నపురిలో ఆంగ్ల భాషలో ప్రారంభింపబడిన ఈ వారపత్రిక మొదటి సంచిక యీనెల 5 వ తేదీని వెలువడినది. విద్యార్థులకు సంబంధించిన విషయములే ముఖ్యముగా నిందు ప్రకటింపబడుచుండును. విద్యాసారస్వతము, శ్రీదలు, వ్యాయాసములు, శ్రీకృష్ణ విద్య, బాలురకు బాలికలకు విద్య, కథలు ఇతరవ్యాసములు నను నైపుణీకర క్రింద నీ పత్రికలో వ్యాసములు వెలువడుచుండును. సర్ పి. ఎస్. శివస్వామియ్యుడు, సర్ పి. పి. పాత్రోగార్లు మున్నగువారు దీనినిగూర్చి సభాప్రాయముల నొసగిరి. స్వచ్ఛందము, జాతీయనేన (సర్ పాత్రోగార్లు), రష్యాలో విద్య, ఆంగ్ల వేశమున అనుభవము, మదగాసులో క్రికెటు, పసురంగము నను వ్యాసములును ఒక కథయు నీసంచికలో కలవు. ఇంగు 24 పేజీలున్నది. ఒక పంచికల రెండవోలు.

మోహనితైలము

5 తుం॥ నూనెగల నీసా 1-3 రూ. 0-12-0. పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది అమృతాంజనం డిపో 7, తంబుసెట్టివీధి, మదరాసు.

అయిదవ భారత వేదాంత మహాసభ

నిన్నటి రోజున (18 వ తేదీ) లాహోరులో ప్రారంభింపబడెను

ఈ సభను పంజాబు విద్యా కాళా మంత్రి మనోహర లాలుగారు ప్రారంభించిరి. సవ్యాస పరమార్థమును యే. సి. పులనకుగారు స్వాగత సందేశము నిటుల నుడివెరి.

ఇందు లో విస్తారముగా నున్నందున యిట్టికి వచ్చిన దక్షిణ దేశీయులు మా స్వాగతమును గూర్చి అన్యభావించుటకుం దురు గాక. పంజాబీలు వ్యవహారనిరతులుగాని, వేదాంతులు గారు. కాని వేదాంతమును గూర్చిగూడ వారు కొంతవేషముచేసి యే యున్నారు. ఈ సభ యీ వత్సరమున నిగట్ (లాహోరు) జరుగుటచే మరల వేదాంతమునుగూర్చి మాతనోత్సాహము కలుగ గలదని ఆసించెదను. అని వుల్లనరుగారు నుడివెరి.

కలకత్తా నిత్యవిద్యాలయము వై. కుచాస్వామిగారు హావ్యుగ డబ్బు. ఎస్. పురుషోత్తమగారు పథ కన్యకున నడించె యిటుల నుడివెరి.

ఒక "విధముగా వేదాంత మొనగ నడచె నదా కాదా అని నిర్ణయించుటకు మతమే తగిన నాకడము. ఒక వేదాంత భావము ముం ఆవశ్యకతలను దృష్టిమోంపబాలక భోయిననో మనము మత పరీక్షను మానుకొనగూడదు. ఆవేదాంత భావము నకు సవరణ ఆవశ్యకతకాదా అనియే మన మాలోచింపవలె ను. ప్రస్తుత కాలమునందలి యువజనోద్యమము చున్ననూనీకి వేదాంతమును వర్తింపజేయాలెను. యువకులు కోరనది అత్యధిక

రెవ. డా॥ డబ్ల్యు. ఎస్. ఉర్సు హోర్సుగారు లాహోరులో జరిగిన భారత వేదాంత మహాసభ కధాక్షులు

మగు ప్రాణోక్తియేగాని మరణముకాదు. ఇక వేదాంతమన్న నో మరణమునుగూర్చి వ్యాపించుటయే. వేదాంతము అగోచర పదార్థములనుగూర్చియే ఆధికముగా చెప్పించుచున్నది. మనకు గల గ్రహణ శక్తిని ఆనందాంధుశక్తిని గూడ త్యజించినచేగాని సప్రచారమును ముము బడచువాలమని వేదాంతము బోధించు చున్నది. వేదాంతులు తమ మహోన్నతపదవినుండి ప్రస్తుతకాల సంబంధములను నుద్యమములను నిరసనభావముతో చూడగూడదు. వేదాంతులుయే దోయొక నిత్యసత్యమును సాందగరిగిననో వారు ప్రాపంచికోద్యమములకు గూడ తోడుపడగలగుదురు. నిత్యసత్యమును ప్రపంచవ్యవహారములం దుపయోగించెలసిన రీతిని వారు బోధించుటయేగాక నవీనోద్యమములను నడుపుటకు గూడ వారు శక్తులగుదురు. ఇప్పుడు దేశీయులలో మోఘ్యులం ది నూతనోద్దీపకరములను నుద్యమములపట్ల ఆధికోత్సాహమును వెల్లడించుచున్నారు. వాదబలమన బొనసాకేత్తిని అడచి వేయుటచేతనే యెల్లప్పుడును వేదాంతముయొక్క విధియని తెలుచునెడల నట్టి వేదాంతములన నూతనజీవశక్తి కెట్టి మేలును కలుగజాలదు. భావనాశక్తిలన కలిగిన విషయములను వేదాంతము పెంపొందింపవలెనుగాని వారిని రూపుమాపగూడదు. వేదాంతము లోభికారిగా నుండవలెనని అది కేవలము అనిగ్యర నీయముగా నుండగూడదు. రాజకీయనాయకులు తమ ఆశియ మలను వేదాంత సిద్ధాంతములతో మేళవింప జూచిననో చాల లాభము కలుగగలదు అని అభ్యర్థింతుడు నుడివెను. (అ. ప్రె.)

కస్తూరిదేవి విద్యాలయము

సావిత్రినాటక ప్రదర్శనము 22 వ తేదీ జరుగును దెనకాడ, డిసెం 18:—ప్రతినిధి పాఠా కనకమ్మ గారు ఈక్రింది క్రిందివార నంపుచున్నారు:— కస్తూరిదేవి విద్యాలయ సహాయార్థమై సావిత్రి నాటక ప్రదర్శనము 22 వ తేదీ జరుగును. (తంతివార్త.)

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ డిసెంబరునెల 19-వ తేదీ గురువారము

Table with 6 columns: Location, Temperature (Max/Min), Humidity, Wind Speed, and other weather-related data. Rows include locations like Gopalpur, Vizagapatnam, etc.

వార్తావళి... వాతావరణ స్థితి... ఆకాశము నిర్మలముగా వున్నది. ఇంకా చాల ముప్పుగావున్నది. గోపాలపురంలో వర్షపాతము 4 మి.మీ.లైనది. రాత్రి వేడిమి 7 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

చక్కెర:—ఆకాశము నిర్మలముగావున్నది. రాత్రివేడిమి కర్నూలు బళ్లారిలో 8, 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూటకము:—కృత్తికోవ్వనీతి మా గ్రామము వున్నది ఎ. ఎ. గాంధీయ్యలయ్యరు, చక్కెర మారెనాక శ్రుత్తిడు

కెనా భారతీయులు

నియోజకవర్గమువారి సట్టి

ప్రభుత్వస్థితియు గాలేదు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, డిసెం 18:—కెనా భారతీయుల నియోజక వర్గమువారి పట్టిని నిర్ణయించుటలో మంత్రివర్గమునా రెట్టి నిశ్చయమును గావించుటకు లేదని పండిత స్వరాయనాథ కుం జ్రాగాడు తెలిపిరి. శ్వేతములకు ధారతీయులకు ఒకే నియోజకవర్గము పట్టి నేర్పబడుటయును ఇంకను విషయము ఆలోచింపలేదట. కెనాలో నాన మేర్పరుచుకొన్న భారతీయులకు న్యాయము కలుగు ననుభావముతో ఇండియాకు మరలచున్నాడనెరి. మంత్రివర్గమునా రీతివయమై ఆలోచించుటల ఇండియా ప్రభుత్వము ఇండియా మంత్రి గావించిన యుపకారమున కెంతయు కొందఱునుచునె యున్నదని. ఈ విషయమై భారతదేశములో భాగతీయుల భావములను సామ్రాజ్యప్రభుత్వమునకు తెలుపుటలో సర్ మహ్మదుద్ దిన్ హదీ బుల్లాగా రెంతమాత్రము మిన్నకుండలేదు. అదీనిగ కృషిసల్పి రనెరి.

శ్రీ వెంకటేశ్వర ఆయుర్వేద కళాశాల

సంఘమునిర్వాహిని నిరాకరించుట

జయంతిపురకం బాగాగు రాజీనామానిచ్చుట
ఆయుర్వేద ప్రచారమునకు స్థానమై యొప్పుచున్న శ్రీ వెంకటేశ్వర ఆయుర్వేద కళాశాల వున్నది. ఈ కళాశాల పాలనపరమైన శ్రీ జయంతిపురం రాజా శ్రీ దుర్గా సవాళిశేష్య ప్రసాద్ బంధువుగారు ఆధ్యక్షులుగను నోరి రామశాస్త్రిగారు ప్రసిద్ధులుగను వుండివున్నారు. ఈ కళాశాల మన పెజవాడ మున్సిపాలిటీవారు ఒక పండు విద్యార్థికి శే తనము వైయడెండు రిచ్చి వై కళాశాలలో ఎచ్చిట్టవై నను చేరి విద్యార్థినింగొనినదిగా తీర్మానించిరి. పండు విద్యార్థి వెంకటేశ్వర కళాశాలకుపోయి రిన్ను చేర్చుకొనవలసినదని ప్రార్థించెను. ఆ కళాశాల ప్రసిద్ధులు నోరి రామశాస్త్రిగారు చేర్చు కొనక నిరాకరించిరి. శాస్త్రిగారు కాంగ్రెసు వాదులయొక్క ప్రజాసంస్థయగు టెక్నికల్ కాలేజీలో పండు విద్యార్థిని స్థాన మొసంగక పరాధినించిరి.

ఈ పట్టణముననే నెలకొల్పబడిన శ్రీ రామమోహన ఆయుర్వేద కళాశాలవాడు పండు విద్యార్థిని చేర్చుకొనిరి. రామమోహన కళాశాల విద్యార్థులు కొందరుకు కన్యకాపరమే శ్రీ సత్రంవారు శోభనపాపయ్యలను చేయుచుండెడివారు. ఈ కళాశాలలో పండు విద్యార్థిని చేర్చుకొనిన నెలముచే ఈ కళాశాల విద్యార్థులకు సత్రమునందు శోభనము పెట్టెట నిరాకరించిరి. ఈ సత్రం యజమానులకు అద్దేపల్లి వెంకటప్పయ్యగారు ఇరవై ప్రాశ్నాపాములను రామమోహన కళాశాల విద్యార్థులకు సత్రమునుండి పెడట గొట్టించిరి. రామశాస్త్రిగారు ప్రజా సంస్థయగు కళాశాలలో పండు విద్యార్థికి స్థాన మొసంగడకు కళాశాల పాలకవర్గాధ్యక్షులకు శ్రీ జయంతిపురం రాజా శ్రీ దుర్గా సవాళిశేష్య ప్రసాద్ బంధువుగారు లేచి ఆధ్యక్ష పదవికి రాజీనామానిచ్చి తమ ధర్మమును నెరవేర్చుకొనిరి.

శ్రీ రాజాగారు నిన్ను బాతుధర్మములు నిన్ను బాతుల వారు పనుకప్పుముల నాలించి వారి మేలునుగోరి తమ ధర్మమును నెరవేర్చుకొనిరి. నిన్ను బాతులకు స్థానమొసంగ జాలని వై కళాశాలకు ఆధ్యక్షులైయుండుట తమ గౌరవమునకు భంగమనియించి వెంటనే రాజీనామా నిచ్చియున్నారు. ఇట్టి కార్య మాచరించిన వీరిని ఆంధ్రలోకము కొనియాడుచున్నది.

ఈ కళాశాల వారు పండు విద్యార్థిని చేర్చుకొనక నిరాకరించినందున పెజవాడ మున్సిపాలిటీవారు, యీతలాకా బోర్డువారు, కృష్ణాజిల్లాబోర్డువారు, కోఆపరేటివ్ బ్యాంక్ వారుల తాము ప్రతి ఎత్తరమునను అచ్చు కంట్రీబ్యూషనులను ఇచ్చుటకు నిరాకరించిరి. వెంకటేశ్వర కళాశాలవారు కంట్రీబ్యూషనులకై సరభాస్తులను పంపుకొనియు తుదకు ఆకా ధంగము నొందిరి.

దేశోద్ధారకులగు కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు ఈ కళాశాల పాలనపరమందు పథ్యముగా నుండియున్నారు. నిన్ను బాతుధర్మములకు నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు తమ ప్రత్యక్షమునకు ఒకవైనను రాజీనామానిచ్చి తమ ధర్మమును నెరవేర్చు కొందురని అదిమాంధ్రులెల్లరు ఆశించుచున్నారు.

టి. రామానుజదాస్.

శ్రీ శే. పి. య. కొండలరాయస్వామి నాయుడుగారు

తిరునల్వేలి మండలాధికృతులగు కరీమిశం జమీందార్ గారగు శ్రీ యంత పి. ఎల్. కొండలరాయస్వామి నాయుడు గారు మొన్న 14 తేదీ పరమపదించిరిని వినుట కమిత సంతా మెదవుచున్నది. శ్రీ నాయుడుగారు తిరునల్వేలి మండలముం ది కమ్మసంఘాధ్యక్షునికి నిక్కిలి తోడ్పడియుండిరి. వీరు ముక్తి విద్యార్థులకు దనసహాయ మొనరించి కమ్మకులకుల భాష్య వృద్ధికి పాటుపడియుండిరి. తిరునల్వేలి మండలమునకు కమ్మ కులము జరుపుటకు మూలకారకులై యుండిన వీరు దివంగతులై యు కమితముగ చింతిల్లును కమ్మ విద్యార్థి సంఘము తరపున సానుభూతి నిందుమూలముగ వెలిబుచ్చుచు శ్రీవారి యాత్మ సంపూర్ణ శాంతి నొసగవలయునని శ్రీభగవంతు నర్థించు న్నాను.

పరుచూరు సుందరవరదులు

కార్యదర్శి.

కడపజిల్లా మోటారు బస్సులసర్వేసు

కెన్న రాజధానిలో ఇతర ఆర్మీ జిల్లాలయందును మోటారుబస్ సర్వేసు చాల శ్రద్ధావంతముగానున్నను ను కడప జిల్లామందు మోటారుబస్ సర్వేసు ఎంతమాత్రము ప్రోత్సాహ కరముగా లేదు. ఇందులకనేక కారణములున్నవి. గవర్నరు మంలు వారి బ్రుంకురోడ్డు (కడప-కర్నూలురోడ్డు) తప్ప మిగత రెండవ రోడ్లలో రోడ్డు మోటారుబస్ ప్రయాణమునకు అనుకూలముగా లేవు. ఇందువలన బస్ సాంతదారులు చాల నష్టములపాలు గావలసి యున్నది. దీనికితోడు జిల్లాబోర్డువారు మైలేజీరేటును ముందు కన్నులు ఇప్పుడు ఎక్కువచేసియున్నారు. పెట్రోలుపై సుంకము భారత శాసనసభవారు ఈసంవత్సరం ఏప్రిలునెలలో ఎక్కువచేసినను, టోలుగేటు సుంకము మామూలురీతిగనే యున్నది కాని ఎంతమాత్రము తగ్గువలచేయలేదు. జమ్మలమడుగు నుండి గ్రాద్దుటూరు 14 మైళ్లదూరములో నున్నది. ముందు మైలేజీరేటు ప్రకారము మైలుకు 6 రైచాలనందురు. 148-0-0 చెల్లింపవలసియుండినది. ఇప్పుడు మోర్చుచేసినరేటు ప్రకారము 10 మైళ్లకు 1 సీటుకు రు 4/- ప్రకారము 192/- చెల్లింపవలసి యున్నది. అనగా ప్రస్తుతము రు 46/- మోర్చుగా చెల్లింపవలసియున్నది. ముద్దనూరునుండి పులివెందుల రు 28 మైళ్లదూరములో నున్నది. ఒక్కసారి ముద్దనూరునుండి పులి వెందులకు బస్ బాయించిన 46 మైళ్ల ప్రయాణ మగును. జిల్లాబోర్డువారు మైలేజీరేట్లందులలో 48 మైళ్లకు రేటుకట్టక 46 మైళ్లకుగాను 50 మైళ్లకు రేటుకట్టి 10 మైళ్లకు రు 4/-వంతున రు 220 సుంకము విమాలుచేయుచున్నారు. ముందు ముద్దనూరు పులివెందులకు చెల్లింపుచున్న రేటుకన్న ను ప్రస్తుతము రు 80 లు ఎక్కువైనవి ముద్దనూరునుండి నోసమునకుపాడ రు 80 ఎక్కువైనవి. ఇటులనే జిల్లామంతటను ప్రతిరోడ్డుగను మైలేజీరేటు చాల ఎక్కువైనది. వాస్తవములూ 46 మైళ్ల ప్రయాణము చేసిన మైలేజీరేటుకై 48 మైళ్లకు 50 మైళ్లకు పరిగణించుట ఏలనో తెలియకున్నది. ఇన్ని విధముల సుంకములను మోర్చుచే సినందులకు రోడ్డు బస్సుల ప్రయాణమునకు అంతకాలముగానన్న వాయని యొచ్చిచిన, రోడ్లయందు ఎంతమాత్రము అల్పినిధి కనబడుటలేదు.

ఇతరజిల్లాలలో మోటారుబస్ వాట్టిలు చాల సరమగు నున్నవి. మా కడపజిల్లాలో ఇతరజిల్లాలకన్న మోటారు వాట్టిలు ఎక్కువ గ నే యున్నవి. దీనికితోడు జిల్లాబోర్డువారు మైలేజీరేటును ఎక్కువచేసి, టోలు గేటు సుంకములను తగ్గింపక పెట్రోలుపై సుంకము మోర్చుగా చెల్లింపుచుటలు చేయుటలనును ఈబుర్జులన్నిటిని మోటారు బస్ సాంతదారులు ప్రయాణికుల సూలమున ననులు చేయుదురు. మోటారుబస్ సాంతదారులు నష్టముపై ఎంతకాలము త్యాగబుద్ధితో బస్లను నడుపగలర? కనుక ఏవిధముగా యొచ్చిచినను జిల్లాబోర్డువారు మైలేజీరేటు ఎక్కువచేసినను, టోలు గేటును మోర్చుచేసినను లేక పెట్రోలుపై మోర్చుసుంకము ననులుచేసినను ఇవన్నియు కలిసి కట్టకడకు ప్రయాణికులు బాధించునగాని జిల్లాబోర్డు గాని లేక బస్ సాంతదారులకు గాని బాధింపజాలవు. అరవజిల్లాలలో కొన్ని ప్రదేశములలో జరుగుచుండు రీతి జిల్లాబోర్డువారే సర్వభాగ్యతను పొంది జిల్లాబోర్డువారును బస్ సర్వేసును పెట్టియుండిన ఆందులోని లాభ నష్టములను, కష్ట సుఖములను తెలిసియుండును.

కనుక జిల్లాబోర్డు సభ్యులెల్లరును ఇందువిషయమై యొచ్చిచి జిల్లాలో నుండు రెండవతరగతి మూడవతరగతి రోడ్లను పరీక్షించి, రోడ్ల సీతిగతులను బాగుగా గమనించి టోలుగేటు సుంకమును బస్ మైలేజీరేటును రాబోవు 1930-31 సంవత్సరము నుండియైనను తగ్గించి మోటారుబస్ సాంతదారులకు తన ప్రోత్సాహ మొసగి ప్రయాణికులకు వలయు సౌకర్యములన్నియు కలుగునటులు పాటుపడెదరని నమ్ముచున్నాము.

వెల్లాల రామకృష్ణ.

గజ్జికితైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0

ఈ తైలమును నాలుగు పూలులు కాచిన గజ్జి, చీడ, చిలుము, కిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిచేయును. అమ్మ తాంబూలం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

భిన్న హస్తము

అనువాదకులు : శ్రీ యంత పి. ఎల్. ఎల్.

సత్యనారాయణమూర్తిగారు ఎం. ఏ. బి. ఎల్.

పరాసు (ప్రాస్సు) దేశమునకు సంబంధించిన కథావిషయమును గైకొని అదేశమందలి యొక రచయిత పరాసు భావ లో ప్రాసిన యొకనవల కాంగ్రాహువాదమును నీ గ్రంథమున రాజమహేంద్రవరమునందలి సరస్వతీ గ్రంథమండలివారు 40 న గ్రంథముగా ప్రకటించిరి. దీనిని కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఇదియొక అపరాధపరిశోధక నవలలో ప్రథమ భాగమునట్లచే కథ అసంపూర్ణముగా నేయున్నది. ఇందు 9 ప్రకరణములును 218 పేజీలును కలవు. స్థలములకును పాత్రలకును మూలమునందు వాడబడిన విదేశీయ నామములే అనువాదమునందుగూడ వాడబడెను. మంసియే వర్తర్న అను కోటిశ్శబ్దము యొకపుత్రుకయగు ఎలిన్ కన్యయే కథానాయిక. వర్తర్న కార్యదర్శియగు రాబర్టును ఎలిన్ కును పరస్పర సురాసము కలిగినదిగాని వర్తర్న యీ సరి బంధమున కంగీకరింపలేదు. తన కోశాధికారియగు జూలన్ విగమివరీకి ఎలిన్ నిచ్చి పెండ్లి చేయవలెనని వర్తర్న నిశ్చయించెను. ఎలిన్-రాబర్టులకు పరస్పర ప్రేమకలదని వర్తర్న గ్రహించి రాబర్టు తన పుత్రుకను వివాహము చేసుకొన వీలులేదని వర్తర్న రాబర్టు కె రిం గిం చే ను. వర్తర్న మేనల్లుడగు మాక్సిము కోశోద్యోగియగు విగవరీయును ఒక నాడు రాత్రివర్తర్న గృహమునకు వచ్చుసరికి అతని కోశాగారము తెరువబడియుండెను. ఇనుప పెట్టెను తెరువబూని అచటి యంత్ర హస్తములచే బంధింపబడిన యొకయువతి నుండును తునుక ఆందు చిక్కుకొనియుండెను. మరునాడురాత్రి ఆ పేటకలో నుంచుబడిన ముప్పదిలక్షల రూకలలోను 50 వేలుమాత్రమే హరింపబడినను, కల్లులు బెరపజేసినవలెదని దావయచ్చిన ముఖ్య పత్రములుగల పేటికగూడ హరింపబడినను. తాళము తెరుచుట కేర్పరుపబడిన సంకేతాక్షరములను గుర్తించిన వారెవరో యంత్ర హస్తములకు గూడ లాం గ కుండ నీదొంగతనము నొనరింపగలిగిరి. దొంగతనము జరిగిన నాడు రాత్రియే రాబర్టు రహస్యముగా వర్తర్న భవనమునుండి వెడలిపోవుటచే అతడే యీ దొంగతనము నొనరించెనని వర్తర్న ను కల్పింపవలసింది. ఆభిన్న హస్తము నడచుచున్న శ్రీని గుర్తించుటకు మాక్సిము ప్రతిసలూనెను. రాబర్టును పట్టుకొనుటకు కల్లులు కృతనిశ్చయమై యుక్తివలన సతనిని తన గృహమునందే బంధించెను. తాను నిర్దోషినని రాబర్టు తెలిపినను కల్లులు నమ్ము లేదు. వర్తర్న తనకుమార్తెను విగవరీకి యియ్యదలచెనను వార్త విగవరీకి తెలియుటచే నతడు సందిగ్ధువానకుండై యుండెను. ఆకాంతపై విగవరీ కధికమున ప్రేమకలదు గాని ఆమె రాబర్టు ను ప్రేమించియున్నదని ఆతడెరుగును. రాబర్టు నిర్దోషియని దుజువు చేయుటకు తనకు తోడ్పడవలెనని ఎలిన్ కన్యయే మాక్సిము విగవరీలను కోరగా వారిరువురము నమ్మితినించిరి. ఎలిన్ రాబర్టును రహస్యముగా కలుసుకొనుటకు నిర్ణయింపబడిన నాడే అతనిని కల్లులు బంధించుటచే వారి సంకల్పము విఫల మైనది. రహస్యమును భేదించబూనిన మాక్సిం పెక్కు చిత్రసంఘటనములలో పాల్గొనవలసి వచ్చెను. ఇయల్లా రాజ్జి సిఫార్సువలన వర్తర్నచే శ్రోత్రగా నియమింపబడిన జడ్జటుఅనుబాలు డును ఇయల్లా రాజ్జి యను జడ్జటు పితామహియును సార్జెంటు కన్యయును నొక యువతియును మరికొందరు యువకులును పురుషులునుగూడ యీ నవలలో చాల ప్రాముఖ్యతను పొంది తురు. రాబర్టు బంధింపబడిన స్థలమును జడ్జటు గుర్తించెను. రాబర్టునకు తోడ్పడుటకు యియల్లా రాజ్జి గూడ పూనుకొనెను. భిన్న హస్తమునందుండిన రత్న కంకణమును సార్జెంటు కన్యక చిత్రముగ రాబర్టు చేంతపండి పొందినను. ఇంతటితో ప్రథమ భాగము ముగిసినది. శ్రేలి మృదుమధురమును గ్రాంథికము. వెల రు. 1-8-0.

దంత చూర్ణము

డబ్బీ 1-కి/వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లుతోముటవలన చిగుళ్లుగట్టి పడును. చిగుళ్లనుండి రక్తముకాటుకుండును. నోటురుగ్గడము లేక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును. అమ్మ తాంబూలం డిపో బొంబాయి - మదరాసు

పబ్లిక్స్ ఫర్వీ సెన్ కమిషను

౧ బోవు జనవరి 25 వ తేదీకి గవర్నరు కార్యనిర్వాహకసంఘ సభ్యత్వము అంతరంగపట్టి నా|| సర్ నార్మన్ గర్వి శ్వాంట్సుగాబు పబ్లిషింగ్స్ సెన్ కమిషను అధ్యక్షులుగా నియమించబడినది తెలియుచున్నది. కమిషను యొక్క యికపుర సభ్యులయొక్క నియామకమునూడ అయినది. ఖా|| బి|| మహ్మద్ బజాల్లా సాహెబ్ సి. ఎ. ఇ. ప్రా|| యం. రత్న స్వామిగా ర్లిగ వ్రతుడు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి, బజాల్లా సాహెబ్ గారు ప్రశ్రేయ జైత్రురుగానుండి యిటీవలవీరు రిమ్యూటోర్డు మెంబరుగాను తాత్కాలికముగ పనిచూచిరి. వీరు రిటైరు అవటకు పూర్వము ప్రస్తుతము సె.వు.వై నున్నారు. ప్రా|| రత్న స్వామిగారు ప్రస్తుతము మద్రాసు లాజీజ్ ప్రిన్సిపాలుగానున్నారు, వీరు గవర్న మెంటు సర్వీసులో చేరక పూర్వము పబ్లిషింగ్స్ కంపెనీ ప్రిన్సిపాలుగ నుండిరి. భారత క్రైస్తవ నియోజకవర్గ ప్రతినిధిగ వీరు మద్రాసు శాసనసభ యందు సభ్యులుగా నుండిరి. శాసనసభ అధ్యక్షుని పదవినుండ వీరు కలంకరించిరి.

మేము చేసికొపగ చాలా హీనమైనవూలే మన యిప్పుడున్నాడు. అట్లయినచో మీ ఘోషకర్త సూపరింటెండెంటుతో విన్నవించుకొన్నయెడల మీకోరికలు నిజించును అని విల్లిగారు చెప్పిరి. కాని అమాయకులగు ఆ పనివాండ్లు బదులు చెప్పలేక పోయిరి. సూపరింటెండెంటుగారితో చెప్పుకొన్నయెడల యీ సంగతులు యీ విల్లిగమనుచువారితో చెప్పుకొన్నందులకు ముందుగా సూపర్వైంటెండెంటులగు శిశుచేదరని ఆచార్యులు బదులు చెప్పిరి. ఇన్నీయు దొంగచుట్టు. నేను నమ్మకు-అని విల్లిగారు చెప్పిరి. రాంప్రెరామేస్ట్రీ అనునరుడు లేచి "అయ్యా, నన్ను బాప్తిస్టుగారు ఆసే నా ప్రెసభికారి మంజరించి పిచ్చి కమిషనువారియొద్దకు వెళ్లి పాత్ర్య మిచ్చునదని చెప్పారండీ" అనెను. లూట్లా మేస్ట్రీ అనునరుడు లేచి "అయ్యా, నేను కార్మిక సంఘములో సభ్యుడనై నందులకు రెండు సంవత్సరముల నుండియు నాకు నీతము వదిలేయుట ఆదేశిని రండి" అనెను.

చెన్నై వాష్ట్య సహకార సంఘానికి చే నడుపబడు సహకార పంచాయితీ వార్గ తరగతుల యాజమాన్యమున సహకార పరపతి విషయము గూర్చి మాజీ కలంత్రు సహాయ్యముతో నిన్ను 18 ఏటేదీని పురపంచము, ప్లాజిస్ట్రోడ్డునంటి రాత్రి పాకాల యందు జి. శ్రీ. రాంచోబు నాయుడుగారు ఉపన్యాస మొసగి రి. సి. సుందరం అయ్యంగారు యీ ఉపన్యాసము తమిళ భాషాంతరీకరణ మొనర్చిరి, గ్రామనానులు సుమారు 100 మంది సభ్యులవచ్చిరి, శ్రీ రామబాబుగారు మాజీ కలంత్రు సహాయ్యముతో కొన్ని కథలు సభానికి చెప్పిరి, ఒక మనుజుడు సోమరియై యేలాటినంపాద్యము లేక ఋణములు జేసికొని తుట్టు తుదకు ఋణరాధ కోర్కెలేక ఆత్మహత్య గావించుకొను సమయమున, మిత్రస్థులము చేయుచుండి ధనముకూడబెట్టిన తన సోదరుడు వీనిని రక్షించెను, ఈమిత్రస్థులము చేయుచుండిన సోదరుడు ఆమిత్రస్థులమును జేయుచున్న సోదరులను సహకార పరపతివార్గము చూపించెను, అప్పటినుండి ఆరెకుకూడ సన్మాన్యత తనసంసారమును చక్కగా నిర్వహించె ననుకథను ఉపన్యాసము లుదహరించిరి, శ్రీ సుందరం అయ్యంగారు సహకారపరపతివలన లాభముల తెలిపిరి, అంతటితో సభ ముగిసెను.

$$\left(\begin{smallmatrix} S_1 \\ P_1 \end{smallmatrix} \right) \quad \left(\begin{smallmatrix} S_2 \\ P_2 \end{smallmatrix} \right)$$

For terms and particulars apply to:—
The METROPOLITAN INDUSTRIAL BANK, Ltd.
 172/3, Bowbazaar Street, Calcutta.

నిష్ఠా, డిసెంబరు 19:—ఇటీవల మాద్యురోజులుగ
నిష్ఠా ప్రభువులు¹ లి విపరీతముగా ఉన్నది. ఈ ఋతువు
మొదటి ప్రభువులు సేను సంచువులు పడితి, (అ. వె.)

17-2

313, ఎస్పీ. నేట్, ముదాను.

(५) वे.

దార్శనిక సమావేశము

అంధ్రపత్రిక ద్వారా సభలను ప్రారంభమయినది. నిన్నటిదినము అలభ్యత దార్శనిక సమావేశము ప్రారంభమయ్యెను. రేటిడింగము కద్దు ప్రదర్శనము, ఆచార్య ప్రజ్ఞా సంద్రరాయి గారిచే ప్రారంభింపబడును. దార్శనిక సభావ్యవస్థాపక కమిటీ లగు డాక్టరు గారు ముచ్చటించుచు, పాంచాల దేశవాసుల తత్వవిదులు గారనియు, సిద్ధాంతములతో వారి కంటక పనిలేదనియు, ఆచరణయే వారికి ముఖ్యమనియు, నుడివి సిద్ధాంతము వేరు, ఆచరణ వేరను భావము ప్రబలియుండునంత వరకు, జీవిత పరమావధి గోచరింపజాలదు. పాంచాల దేశము పురాణకాలము నుండియు వీరులను శూరులను ధర్మాచరణవలను ఉద్భవింపజేసెను. భారతవీరులు ఓలవును పాంచాల దేశవాసులే. హస్తినాపురము లేక డిల్లీనగరము, కొలది కాలము కిందటివరకు, పాంచాల దేశము నందే యుండెను. ధర్మరాజులు, ధార్మిక జీవితమును ఆచరణలో బెట్టియుండిరి. ఎట్టి కష్టసమయమునంద యి న ను, ధర్మరాజు, ధర్మ మార్గమును విడువక, రాజ్య వాంఛను గూడ ధర్మరక్షణకు లోబడజేసెను. ఇట్టి మహామహములు ఉద్భవించిన చోటులలో, తత్వసిద్ధాంతములకును, జీవితమునకును చక్కగ సమన్వయము గుడిరెను. వీరే నిజ మగు తత్వ వేత్తలు, ఆధునిక యుగమున గూడ, పాంచాల దేశము వీరులకును శూరులకును జన్మస్థానముగ నున్నది.

హిందూదేశమున వేద ప్రాశస్త్యమును బోధించి, హిందూమతము నావరించిన మూఢవిశ్వాసములను, పారద్రోలి, దురాచారములను ఖండించి, ఆర్యభాగవతమహిమను వెల్లడిచేసిన జయనంద పరస్వతిగారి సందేశము పాంచాలమునందే ముఖ్యముగ నాటకొనెను. హిందూమతమునుండి చీలిపోయిన వారిని తిరిగి చెప్పుకొనుటకును, నిమ్నజాతుల నుద్ధరించి వారికి సంఘమునందు అర్హస్థాన మిచ్చుటకును, శ్రీస్వాతంత్ర్యమును పునరుద్ధరించుటకును ఆర్యసమాజము సలిపిన కృషి, మరి యే యితర శాఖయు జరిపియుండలేదు. వీరిసంచలము అన్యమతముల వారి నొకవంకను, అధికారవర్గము సొకొకవంకను భీతికి లోనుజేసెను. స్వామి బ్రహ్మసంద, లాలా లజపతిరాయి, మొదలగు మహానుభావుల జీవితములు ఆర్యసమాజమే ప్రేరేపించెను. హిందూమతమున కొక శాఖ గ నెక్కు మత ముద్భవించినది. ఈ రాష్ట్రమునందే, సిక్కులు పెనుచేసిన క్రొత్తములటండ, ఇటివ గూడ అకాలీకులు హిందూవలంబనమునందును, బాధానుభవమునందును, కష్టపహిష్టులయందును అట్వతీయు లని పేర్కొంది.

ఇట్టిరాష్ట్రమునందు, జీవితమునకును సిద్ధాంతములకును సమన్వయము చక్కగ గుడరెనని చెప్పవలయుచే గాని, పాంచాలవాసులకు తత్వసిద్ధాంతములు తెలియవని చెప్పవలెదు.

ద్యౌఃకసమావేశము కన్యకుత వహించిన, డాక్టరు డి.కొ.హార్టుగారు మతమునకును, దర్శనములకును గల భేదమును వివరించిరి. ఫిలాసఫీకి మతము అనుగుణముగ నుండనిచో, మతమును నిరసింపట పాడిగాదనియు, ఫిలాసఫీనే మార్గవలయుననియు, దీనిని జీవితమార్గమునకు వర్తింపజేయవలయుననిగాని, కేవలము ఆకస్మికమని నుంచిన ప్రయోజనములేదనియు, అభ్యుత్థులు నుడిగిరి. పాశ్చాత్య దేశములందు, మతమువేరు, తత్వసిద్ధాంతములు వేరుగ నెంచబడుచుండెను. మతము హృదయమునకు సంబంధించిన దనియు, తత్వసిద్ధాంతములు కేవల ఊహాప్రపంచమునకు సంబంధించిన వనియు భావింపబడుటచే రేటికిని సమన్వయము గుడరకుండెను. మతాభిమానులు, తత్వసిద్ధాంతములను తృణీకరించుచుండిరి. తత్వవేత్తలు మతమును తృణీకరించుచు, నాస్తిక సిద్ధాంతములవంకకు బోవుచుండిరి. కాని, హిందూదేశమునందు, మొదటినుండియు రెండును భిన్నముగావని భావము ప్రబలియుండెను. హిందువు లెల్లరిక ప్రమాణగ్రంథ మగు భగవద్గీత, కర్మయోగమును ముఖ్యముగ బోధించెను. మానవులెల్ల జీవితమును గడుపుచో, ముక్తి గాంతురో, సూచించెను. అందుచే సిద్ధాంతము వేరు, ఆచరణ వేరని, గీత భావింపలేదు.

ప్రాచీనకాలమున జనకాదులు కర్మయోగము చేతనే తరించి రనియు, లోకనల్లగహర్షము జ్ఞానులతోగూడిన ఎల్లరును కర్మ నొనర్చవలయు ననియు, శ్రీకృష్ణుడు ఈక్రిందిశ్లోకముద్వారా బోధించెను.

“కర్మజైవహి సంస్థి హస్తితా జంకాయః |
లోకకన్యహమే వాపి సంపత్కౌ కర్తవ్యమ్ ||”

యజ్ఞములు పలువురు కార్యదీతును గోరుచు, జడత్వము నేవగించుచున్నారనియు, ఫిలాసఫీ కేవల ధ్యానమునే ప్రధానమని ఎంచి సర్వశక్తులను నశింపజేయుచున్నదనియు, జీవితసాఫల్యమున కక్కరకురాని తత్వసిద్ధాంతములవలన ప్రయోజనము లేదనియు, ఆధునిక యుగమునందే ఇది ఆకాసవీధియందు నిలచి యుండక భారతీయుల జీవితమున కుపకరింపవలయుననియు, డాక్టరు డి.కొ.హార్టుగారు కోరిరి. వీరు గీతను బాగరూకతతో పఠించియున్నచో, హిందూమతము జీవితమున కుపకరించుటకే సంకల్పింపబడెను గాని, కేవల వాదోపవాదముల నిమిత్తము సంకల్పింపబడలేదని, గ్రహించియుండురు. పద్దర్శనములును, జీవితమున కుపకరించుటకే ఉద్దేశింపబడెను. జీవితమునందు వివిధకర్మల నొనర్చునపుడు, ఫలాపేక్ష లేక యొనర్చుటయే, ఉత్తమధర్మమని గీత ఈక్రింది శ్లోకములందు సూచించెను.

“కర్మణ్యే వాధికారే నే మాభలేషు కవాచన
మాకర్మ ఫలపేషు హ్యర్హానే సంకప్త్యకర్మణి”
“సన్మా దధక్త స్వరం కార్యం కర్మ సమాచర
అన్యో హ్యన్యో కర్మ పరమాప్నోతి పూర్వజా”

కర్మలతో నిమిత్తము లేనివారు గూడ లోకసంగహర్షము కర్మల నాచరించి, ప్రజలకు మార్గదర్శకులు గావాయనని గీత బోధించెను. ఏదైన శ్రేష్ఠు లేది యాచరించెదరో, తక్కిన వారును

దానిచే ఆచరించెద రని ఈక్రిందిశ్లోకము స్పష్టపరచుచున్నది.

“యద్య దా రతి శ్రేష్ఠ స్తత్త కషోరో జనః
సయ ప్రాణం ఓరుతే లోక స్త దముర్త” తే ||”

అందుచే, హిందూదేశమునందు, మతమువేరు, తత్వదర్శనములు వేరునభావ మెన్నడును వ్యాపించి యుండలేదు. హృదయముద్వారా గ్రహింపదగిన మతమును, దర్శనములు బుద్ధికి గోచరించునటులు చేయుచున్నవి. మానవుని జీవితమున కివి యుపకరింపనియెడల, వీనితో కాలము గడిపి ప్రయోజనముండదు. జీవుడు పరమేశ్వరుని జేరు నిమిత్తము, వివిధ మతములను సాధవలను నిరూపించినవి. జీవుడు పరమేశ్వరునియందు లీనమగుటకును పరమేశ్వరుని సమీపించుటకునుగూడ, సాధన లొక్కటే యగుచున్నవి. నిష్కామ కర్మాచరణముచేతనే, యియ్యది సాధ్య మగును. ద్వైతాద్వైత మత సిద్ధాంతము లీ మార్గమునే బోధించుచున్నవి. భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్యములు మూటికిని, కర్మయోగము నందు సమన్వయము గుడరుచున్నది. కర్మసన్న్యాసమును, కర్మయోగమును మోక్షపాత్రువులే యనియు, రెంటిలోను కర్మయోగమే శ్రేష్ఠ మనియు శ్రీకృష్ణు డిటుల బెలిపెను:

“సన్న్యాసం కర్మయోగస్థే నిశ్రేయఃకరం శుభం
తయోశ్చ కర్మసన్న్యాసా త్కర్మయోగో విశిష్టతే”

నిష్కామబుద్ధితో కర్మల నాచరించువాడను, కావ్య కర్మలను విసర్జించినవారను, ఒక్క రితినే మెలగుచున్నారు మొదటివారు, ప్రజలకు మార్గదర్శకు లగుచుండుటచే, లోకమునకు ఎక్కుడు మేలొనర్చుచున్నారని, గీత బోధించెను. ఇట్టి మార్గము నవలంబించినవారు ప్రాచీన కాలమునందే గాక, ఆధునికయుగమున గూడ హిందూదేశమున వెలసియుండిరి. లోకమాన్యులకు జీవితము కర్మయోగ పద్ధతి ననుసరించెను. గాంధీమహాత్ముడును పూర్తిగ కర్మయోగి యని, వారి జీవితమును పరికించినవారికి తేటతెల్ల మగును దార్శనిక సభాధ్యక్షులు సూచించిన రీతి మతమునకును తత్వమునకునుగల ఎడబాటు పెరుగుట శోచనీయమయినను, నేటికాలమున రాజకీయ, సాంఘికజీవితమున కిట్టి ఎడబాటు ప్రతిబంధక మయినను, హిందూమతము రెంటిని వేరు జేయలేదనియు, రెంటికిని అవిభావ సంబంధము గల దనియు, ఇప్పటికిని అట్టి సంబంధమును పునరుద్ధరించి భారతీయులను కర్మయోగుల గావింప వీలుగల దనియు, గ్రహించట యవసరము. లాహోరులో జరుగబోవు రాజకీయాది సభలకు పూర్వము దార్శనిక సమావేశము జరుగుట లాభకరమనుటకు సందియము లేదు. లాహోరు సభలు, భారతీయుల కర్తవ్యమును నిర్ణయింపనున్నవి. దీనిని సఫలపరచుటకు, వారు కర్మయోగము నవలంబించి, నిష్కామకర్మ నాచరింపవలయును. జయజయములను పాటింపక, భారతీయులు తమ ధర్మమును నిర్వహింపవలయును. మతముతోను, దర్శనములతోను గూడ, నేటి భారతీయుల జీవితమున కవసరము గలను. దార్శనిక సమావేశమువా రిట్టి యవసరమును కనిపెట్టి, అందులి ధర్మసూక్ష్మమును బోధించుచో, దేశమునకు మేలొనర్చిన వారగుదురు.

పల్లికు సర్విసు కమిషను

పల్లికు సర్విసు కమిషనుకు ఇంతకు పూర్వము ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వ సభ్యులుగ వనితేసి, కొంతకాలము గవర్నరుగనుండిన గౌ॥ సర్ మాన్ బాంక్సుగారు, అధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి. వీరు 1930-వ సంవత్సరము జనవరి రెండవ తేదీనుండియు తమ పనులను ప్రారంభించెదరు. చిరకాలము ప్రభుత్వోద్యోగపదవియందుండి ఉపకారవేతనము బొందజేయువారి కిట్టి బాధ్యత గల పదవి నొసగుట భాగ్యముగ తోపదు. అనధికారులలో నేడతమునకును జెందనివారి నేల నియమింప గూడదో తెలియదు. ఇంతియగాక, భారతీయులలో నీపదవికి అర్హత గలవారు లేరని ఎంచ వీలులేదు. పల్లికు సర్విసు కమిషను ఏర్పాటే, అసంతృప్తికరముగ నున్నదని, మదరాసు శాసనసభలలో జరిగిన వాదప్రతివాదములు స్పష్టపరచెను. ప్రభుత్వమునకు సంబంధము లేని స్వతంత్రసంఘముగ నుండవలసిన పల్లికు సర్విసు కమిషను, ప్రభుత్వేచ్ఛవై నాధార పడునటుల, జేయబడెను. ఈ కమిషనువారికి అంత్య నిర్ణయాధికారము లేదు. వీరికి నలహా నిచ్చు అధికారము మాత్రమే కలదు. వీరి నలహాలను ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింపవచ్చును, లేక నిరాకరింపవచ్చును. కమిషను ఏర్పాటుతో బాటు, అధ్యక్ష నిర్ణయముగూడ అసంతృప్తికరముగ నున్నది. అధికారవర్గసాంప్రదాయములలో కాలము గడిపినవారిట్టి బాధ్యతను జయప్రదముగ నిర్వహింపగలరను విశ్వాసము గలుగకున్నది. ఇంతకుపూర్వము, పరిశ్రమల డైరెక్టరుగనున్న ఖా. బ. మహమ్మదు బజబుల్లా సాహెబుగారిొక సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. వీరును అధికారులే. మరియొకసభ్యులు ప్రొఫెసరు రత్నస్వామిగారు. వీరు జస్టిసుపక్షమునకు జెందినవారు. మదరాసు శాసనసభాధ్యక్షులుగ బని చేసినపుడు వీరు సంతృప్తి గలిగింపజాలకపోయిరి. ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిన సభ్యులు, అవసరము వచ్చినపుడు వారియభీప్సమునకు ప్రతికూలముగ ప్రవర్తించగల రని తోచెను. కమిషను సభ్యులను ఉద్యోగపదవుల నుండి తీసివైచుటకు గూడ, ప్రభుత్వమువారి కధికారము గలదు.

రూపాయి మారకపు రేటును పిల్లింగు నాలుగు పెన్నీలనుండి ఆరు పెన్నీలకు మార్చిన నాటినుండియు, భారతదేశ షరికషులకు చాల సప్తము గలిగెను. బాంబాయివర్తకులు పలువురు సప్తములపా లయిరి. పలువురు నిరాశ చెందిరి. బాంబాయిలో మిల్లు షరికషయందు జనించిన సందిగ్ధసికి రూపాయి మారకపు రేటును మార్పుటనొక కారణ మయ్యె నని, మిల్లుయజమానుల సంఘమువారు సహేతుకముగ నిరూపించిరి. ఈ రేటు సప్తదాయక మని, భారతీయులు మొరజెట్టినను, ప్రభుత్వమువారు దీనిని విధించిరి. సర్ పురుషోత్తమ దాసు ధాకురు దాసుగారి బోలు ఆర్థికవేత్తల నలహాలు నిరాకరింపబడెను. కాని, తుదకు వీరు సూచించిన ఫలితమే చేకూరెను. ఇకనయినను, రూపాయి మారకపు రేటువలన ఎట్టిసప్తము గలిగెనో విచారించుట యవసరము. ప్రతివారు సాటిండుట కిది సమయము గాదు. బాంబాయి హైందవవాణిజ్య

సంఘమువారు, రూపాయి మారకపు రేటువలన ఎట్టి ఫలము గలిగెనో యోచించి విచారించుట కొక సమావేశమును ప్రభుత్వమువారు గూర్చి పలుకునని, ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆర్థికసభ్యులగు షుష్టరుగారిని కోరిరి. ఇట్టి కోర్కె కడు న్యాయమయినది. దీనియందు విచారిత మేదియు నుండజాలదు. అయినను షుష్టరుగారిట్టి సమావేశమును కూర్చుటకు నిరాకరించిరి. ఇట్టిసమావేశమువలన, అసంతృప్తిప్రాయములు వ్యాపించునని, వీరు సూచించిన కారణ మెంత నిస్సారమో యూహింపవచ్చును. సత్యమును గ్రహించుటకు జేయుప్రయత్న మెన్నటికిని హానికరము గాజాలదు. సత్యమును మరుగుపరచుటచేతనే, హాని అధికముగ గలదు. షుష్టరుగారి ప్రత్యుత్తరము, భారతీయులలో మిగుల అసంతృప్తిని వ్యాపింపజేయకమానదు.

వ్యభిచారగృహనిర్మూలనచట్టము
ఈ చట్టము గూర్చి మద్రాసు గవర్నరుగారి తో నివేదించుటకు వెడలిన రాయబారులకు, గవర్నరుగారు ప్రోత్సాహకరముగ ప్రత్యుత్తర మిచ్చినటుల చెలియుచున్నది. చట్టము చాల ముఖ్యమయినదనుటకు సందియములేదు. చెన్నపురిలోను, వెలులను వ్యభిచార గృహములు ఎందరు అమాయకలగు బాలికల జీవితమును దుఃఖములపాల్గొంచుచున్నవో తెలుప నక్కరలేదు. ఇట్టిగృహముల నుండి విడిపింపబడినవారికి ప్రభుత్వమువారు శరణాలయములను స్థాపింపవలయునను ఏర్పాటును, ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింపకుండుటచే, సంవిగ్ధస్థితి ఏర్పడుచున్నది. మరల నీ చట్టమును సెలెక్టు కమిటీ కంపవలసినవచ్చును. అయినను, త్వరలో నీవిషయమును విచారించి ఏలగునటుల నేర్పాటు జేయుటకు గవర్నరుగారు సమ్మతించినటుల చెలియుచున్నది. ఇతరులెవ్వరయినను ఇట్టి శరణాలయమును స్థాపించునెడల, ప్రభుత్వమువారు ధనసహాయము జేసెదరని మాత్రము, గవర్నరుగారు వాగ్దానము జేరిరట. వ్యభిచార గృహములను స్థాపించి, వాని రాక్షసిమీద జీవించువారిని గూడ శిక్షించినగాని ప్రయోజనములేదని, సెలెక్టుకమిటీ సభ్యులు కొందరు స్పష్టపరచియుండిరి. ఇట్టి ఏర్పాటుపట్లగూడ గవర్నరుగారు సానుభూతి జూపిరట. ఈచట్టమున కభ్యంతరము గల్పించక, ప్రభుత్వమువారు దీనిని త్వరలో శాసనము గావించుట యుక్తము.

మెన్టను ప్రభువుగారి ప్రగల్భములు
మెన్టను ప్రభువుగారు హిందూ దేశపు నాయకులు ఇంగ్లండులో హాయిగలిగెను, రానురాను ఓడ్డయరు, సిడెహాం ప్రభువుల రకములోనికి దిగుచున్నారు. పూర్వమున్న విశాలాభిప్రాయములు గూడ వీరికి మార్పు జెందుచున్నవి. లండనులో నుండునెంచుచు, హిందూదేశమునకు ప్రజాపరిపాలనము పనికిరాదని యు, హిందూ తత్వమే వేరనియు, దేశము లొలంకలహములతో నిండియున్నపుడు స్వపరిపాలనము సుచ్చుట దుర్లభ మనియు, ఈసంగతిని హైమను కమిషనువారు గుర్తించవలయు ననియు, మెన్టనుప్రభువుగారు చెలువుటయగాక, రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము గూడ హిందూదేశమునకు ఉపద్రవకర మను, ఓడ్డయరుగారివాదముతో తా మేకీర్ణించితిని వని గూడ తెలిపిరి. రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము లభించునప్పటికి,

ఎంతకాలమో గడువవలయునట. మెన్టను ప్రభువుగారి వితండవాదమునకు జవాబియ నవసరములేదు. కాని, మెన్టను ప్రభువు గావించిన లర్థికపరిష్కారమువలన, హిందూదేశ రాష్ట్రము లెట్టి నష్టముల పాలయ్యెనో, అధికారులు గూడ దీని నెటుల నిరసింపిరో చూచిన, వీరి యూహల కెట్టి విలువ యుండునో గ్రహింపవచ్చును.

మద్రాసు రేవు : పోర్టు ట్రస్టు
మద్రాసు రేవుతీర మిదివరకే పోర్టు ట్రస్టు వారిచే, చాలభాగ మాక్రమింపబడెను. రాజప్రతినిధిగా రిటీవల, పోర్టుట్రస్టువారిచ్చిన విజ్ఞాపనకు జవాబిచ్చుచు, మరి కొంత స్థల మిచ్చుట కాశను పురికొల్పిరి. రాజప్రతినిధిగారు చెన్నపురి శరిస్థితులను గుర్తించియున్నవో, ఇటుల జవాబిచ్చియుండెడివారు గారు. మదరాసు కార్పరేషనువారి విషయమై తమ యసమ్మతిని మొన్నటి సభలో చెలిపియుండుట సమంజసముగ నున్నది. పోర్టు ట్రస్టువారి కోర్కె నెరవేరుచో, బార్జిటపును ప్రజలకు సముద్రపుగాలి ననుభవించుటకు ఏలుండదు. పరిశుభ్రమగు గాలి ఎవరికయినను అవసరమగుచో, అయ్యది బార్జిటపును ప్రజలకే ముఖ్యముగ గావలయును. కార్పరేషనువారి అసమ్మతిని ప్రభుత్వమువారి రెంతవరకు పాటించెదరో, తెలియదు.

కామన్సునభ : బ్రాక్వేగారి క్రిస్టానము
కామన్సునభవారు, హిందూదేశము గూర్చి బ్రాక్వేగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము నామోటుచుట కొంత మేలయినను, దీనియందు పరిపాలనపైఖరి మారవలయు నని అన్నప్తముగ మాత్రము గలదు. ఇట్టి అన్నప్తతీర్మానము, డిల్లీ నాయకులు గోలిన పరతుల నామోదించినటు లగునని తోచదు.

బెంగాలు మంత్రులు
నేటిదినము ఛార్జి పుచ్చుకొనిరి
కలకత్తా, డిసెం 18:—నేటిదినము ఉదయము ప్రభుత్వభవనమున సుచనమగు నియమింపబడిన మంత్రులు కమార కంకంకరరాయి, ఖానుబాదుర్ షహీద్, కాబులజుద్దీనుగార్లు రాజభక్తి ప్రమాణములు గావించి ఛార్జి పుచ్చుకొనిరి.
(అ. ప్రె.)

కలకత్తా పురపాలకసంఘము
జతీంస్రనిశివమునకు కమర్షించి పుచ్చుచుండు ఛార్జి పై చెప్ప
ఖర్చును సభవా రేకగ్రీవముగా నామో
కలకత్తా, డిసెంబరు 18:—ఈసాయంత్రము కలకత్తా పురపాలకసంఘసభలో బహిరంగమున కమార కంకంకరరాయి, ఖానుబాదుర్ షహీద్, కాబులజుద్దీనుగార్లు నిలిచి పుచ్చుకొనుటకు పురపాలకసంఘముపక్షమున ఛార్జి పుచ్చుకొనిరి. ఇట్టిఖర్చుల కార్పరేషను ప్రణయ చెల్లించబడును. అది పక్షతి కాదని ఏ. సి. వెన్కీగారు చెప్పిరి. పుచ్చుకొనబడిన ఛార్జి చివర చుట్టవలయునని నిచ్చియుండెడివారు. అది ప్రని వారెందు సాధారణ పురపాలకసంఘమున కుగై తమవలెనను రంపున రావలె ఛార్జి పుచ్చుకొనబడునని చెప్పినది ఆధ్యక్షుడు చెప్పెను.
పంఘమువారు ఏకగ్రీవముగా ఛార్జును మంజూరు చేసిరి.
(ప్రెస్.)

ఇట్లుండనుచు వచ్చుచున్న పక్షమున బయలుదేరిన
 జైమనీకులతోడను వివిధమున, ఇకొక్కగార్లు పార్థివమును
 వాయవ్యతీరమున పోయి ఆ లిరువాత వారినంగతి వ్రేవైనది
 తెలియదని కాని బ్రాహ్మినుడు దక్షిణమున వారిని జూచితి
 మని దోయులు జెప్పరట ఇదే విషయమని

భారతసమస్య

మాంచెట్టరు గొడ్డయను పత్రిక
(బీము నెర్వసు)

లండన్, డిసెం 18 - పార్లమెంటు, భారతీయుల ఆశయములను తెలియజేయుట కొరకును, విధానము అనుకొన్నట్లున, రాజప్రతినిధి ప్రకటన ప్రకారమును లేకున్నచో, ప్రభుత్వమువారు మోసగట్టి రహస్యపరచిన మాంచెట్టరుగొడ్డయను పత్రిక మోపురించుచున్నది భారతవిషయము ప్రభుత్వవ్యూహమున మాత్రపు కలుగజేసితిమని పొంపవారులు తాముకొన్నటుల పార్లమెంటు విధానములేన్న మోసముగల్గినది అనుకొనరాదట.

రాజప్రతినిధి ప్రకటనమువలన భారతీయులు చాలకాలమువరకు సత్యాగ్రహమును ఆపువేయుటకు అవకాశముగల్గినను చున్నది భారతీయులు తమస్వలాభమును గుర్తించియు భూతదేవునిబట్టియు భారతదేశమును ఈ ఉపద్రవమునండి తొలగించుట నుంచిదనుచున్నది, దేశియమహాజనపథివారు రాజప్రతినిధి-గాంధీ - నెహ్రూ సమావేశమును నిరాకరించిననే అనుకొనెదను కాని పార్లమెంటు ఇవ్వవచ్చునది భారతీయులు పూర్తిగ సహకారము సమర్పించి యని నందియిమే యరచున్నది ఇండియావిధానముపట్ల ప్రభుత్వమువారు రుంబించు విధానమును అక్షేపించువారిని పొచ్చరించుచున్నది ఇంకను సత్యాగ్రహముతో భారతసమస్యను పరిష్కరించుస్వభావము రాలేదనువారు రానున్న ఉపద్రవమును గుర్తించలేనంత అంధులు యనుచున్నది

భారతపరిస్థితులు

భెన్నరు బ్రాక్వేగారు
(మాటరు)

లండన్, డిసెం 19 - బ్రాక్వేగారు తమ తీర్మానమును సుపరీక్షించుచు భారతపరిస్థితులను అవగతముగ నున్నవనిరి కాని రాజప్రతినిధి ప్రకటనమువలన భారతీయులు సహకారమును సల్పు నూచును గన్పించుచున్న వారి వారి సూకాంమునకు మూడు వరకును ఎత్తవలయును

1 కొంచుకేటించి సభక నిజరకు భాగ్యప్రతినిధులని:బిందువులైన 2 వం - భారతీయులు ఎక్కువ సంఖ్యగా ములకు అర్హుల యను విచారసంఘముతో అనుసంజుతేకుండ దొరుకుయను ప్రభుత్వ సిద్ధాంతమును కొంచుకేటించి సభలో చర్చించు బిల్లుగా జూన్ 19 వలెను 3 4 వ రెండవసంవత్సరములనండి జరుగుచున్న రాజీయశిక్షలు వరల కల యెత్తకుండ ఆంధ్ర గుండవలెను అనగా ఇకమిద రాజీయవేత్తలను కిషించరా దన్నమాట

18 వ శతాబ్దమున బాకరాజుగారు బాగాకాల్తాన సంకెను చేసిన ప్రదేశమును 'సర్పి మేడు' కాల్తానమును ముట్టుకు జేయునటుల, క్రిి కేలి ఆర్మీకాల్తాన గారి కారనాగముగను జేవనలక్ష్యముచేసి ఈగిందగ్గరి భక్తునది గట్టితీరమున 180 ఎకరము భూమిని జైటునుటుంబమువారు బహుమతిగ నిచ్చిరి

ట్యాంకును దివిగ గ కన్పించిన విమానములోనన్న కోసన్న విలియము కెన్సింగ్టన్ గారు పరిపోయిరి

తెమ్మనది ముందు ఎగ్గిపోవుచున్నది ప్రపంచ మేమియంద

కావతెను

సంకెగిం గుండు స్వయంకాల నిమిత్తం కి తము చేర్చు యన భూముద్దాకాం గుడ
హిందూదేశ గొట్టెటటుండు ప్రావింసు గల్గి, యో తిగ గల్గి సమగ్రావ్యమైన విద్య కోర్సులవారుగ మంధరలెన అమర్తమునుబట్టి మంధిరమున వ్యవసయ ఉత్పత్తివారును ఈడ విద్యులము.

వివరములు -
Mrs. Ambalal Sarabhai
Post Box No 28
AHMEDABAD

భెన్నరు బ్రాక్వేగారి తీర్మానము

ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడెను
(మాటరు)

లండన్, డిసెం 19 - కామస్య సవరణ బ్రాక్వేగారి తీర్మానమును ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించి భారత స్వాహారమును గూర్చి ఆలోచించుటకు సమితి పార్లమెంటు సమమును గూడ నియమించుటకు లంగీకరించిరి

సర్ కామస్య సవరణ బ్రాక్వేగారి తీర్మానమును చూర్చి మాట్లాడుచు భారతవిషయములపట్ల అన్నిపక్షముల వారును మరల ఏకభావమును వహించిని ఇండియాకు ఈర్పవలన తెలియునుగాక యనిరి గ్రేటుబ్రిటను ఇండియాకును ఇంచు సాదిగానట్ల ఆట్టి సమయమున సహృద్యమును డెలుపు సందేశమును ఈ సభివారు భారతీయుల కంపుచున్నట్లు ఆశించుచున్నారనిరి సైనుకు కవిమను నికేదిక మొనశివపదపరాండుకేటించి సభకుగూర్చి రాజప్రతినిధి జేసిన ప్రకటనను పట్ల భారతసమస్యకుగూర్చి బిల్లుకొర ఇంటముం డెన్నునను కామస్య సభలో జూపలేదనిరి కన్నకేటెపులు కను ఆశీర్వాదమునుగూడ భారతీయుల కందజేయుటకు శ్రమిల్లుగారిరి భారతదేశ బావిరాజ్యాంగనిర్మాణమును తమరచేయుటకు భారతీయుల సహకారమును కొన్ని సంవత్సరములూనే అక్షేపించుచున్నార

గ్రేటుబ్రిటను ఇండియాకును కిరిసంధుల కుగజేయుటకేగాక బ్రహంమంతటను కాంతిని బంపరచుట ప్రయత్నించెద ననిరి

ఈ సెక్షెంబరులో నిరును సెక్షెంబరుక టె 17000 ఎక్కువగా మోటారుబండ్లు లై సెన్సులకు బొంబె

మద్రాసు అండ్ నేదరన్ మరాటా

రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(కాంపెనీ ఇన్ కార్పొరేటు చెయ్యింది)

నోటీసు

ఎమ్ అండ్ ఎస్ ఎమ్ రైల్వే కంపెనీవారికి కవచ రాళ్లు గాని చేక నిర్మిరాళ్లుగాని సప్లైచేయుటకు చెంపర్లకుం బూసంది పీఎవేసీ కంపెనీ కవచ రాళ్ల నిర్మిరాళ్లను సప్లై చేయుటకు తెండరు' అని కానీ సదరు తెండరును 1900 స 11 జనవరి 13 వ తేదీ మద్రాసును 12 గంటలకు లోపుగ, చేడిగట్టు చేక ఇంజనర్ ఎమ్ అండ్ ఎమ్ రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్ కు మార్చుచు, మద్రాసు - వారికి పంపునవలయును చివయి.జనీసు అక్టోబరు 2 వ తేదీంచి కీన తెండర్లనమూనాభారముమీద వాసివండిన మార్గమే ఆలోచించును ప్రతి తెండరును కంపెనీ కట్టలినధరానిని సామ్యురు 100, కేట్లించిసదరు తెండర్లను ఎమ్ అండ్ ఎస్ ఎమ్ రైల్వే కంపెనీ పార్టీచాన్, మద్రాసు వారి పేవాట్ల, కామిజిగి గార్లు బిల్లి మేకరంజుమి చేసి యిచ్చునట్టి రశీదుతో పంపవలయును కేకము నట్టిగాను, కంపెనీలో ద్వారా పంప ఇంటిగిగారు పుచ్చుకొనరు ఈడ 100 మెట్లము 7 లు గాంచని తెండర్లకు 300 యిచ్చుకొనవలను కాని ఏ తెండర్ల గుంపాండి, బివంకకళాము ప్రాయక బొయినయెడలన్నూ, లేక మిరి యే తెండరుగాని ఫలితము ప్రయింపక పూర్వమే మానుకొనవల కంపెనీ వారు ఈ ముమున తిరిగి కావలయును

ఇవివరలో ఈకంపెనీవారి' లక్షాట్టు చెయనినంబు వారు, వారి యోగ్యతాపత్రముల పక్కకాలము తెండర్ల జంట పంపవలయును అవి తిరిగి పంపవలపు తెక్కువ భరికుగాని, యే తెండర్లను స్వీకరింపవలెను జబాబువారి కంపెనీ వారికి లేదు

17-12-1929 } చీఫ్ ఇంజనీర్,
మద్రాసు } ఎం అండ్ ఎస్ ఎమ్.
రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

విమూలసంచారాభివృద్ధి

క్రొత్త రైలుమార్గములు

వర్తక వాణిజ్య సంఘసమితి వాణ్ని కనభలో ప్రయత్నముండును నూచనలు

బొంబాయి, డిసెంబరు 17 - వర్తక వాణిజ్య గాఢ వార సంఘసమితివారి వార్షిక సమావేశమునందు చర్చ తిరిగి ఆంధ్రంపబడె

సర్ జాన్ రెయింగారును, సర్ బి యన్ గుర్రాగారు సభలో హాజరై యుంిరి

ప్రతిపం వండించు భూస్వాము చాల దురవస్థపాలై దీనిదశలోనికి నచ్చినందున ప్రతి ఎరుతిమిగులు' కలభ్యక్షముతో జరుపగలంబుకై ప్రై రవాణాకేళులై రైల్వే వారు తగ్గించవలసిగా సభకు ఈరి

కాని యిది నాశ్యముకాదని సర్ జాన్ రెయింగారు ఒడుచెప్పిరి రైల్వే కంపెనీలవారు ఇంకరకే రైలుల క్రింది రనియు ఇంకకు తగ్గం అనెడిగా కోరుట పూర్వముకాదనియు చెప్పిరి

వాయుసంచారాభివృద్ధి

సర్ భూకేంబ్రెనాథ విర్రగారు నాయువిమానసంచారాభివృద్ధినిగూర్చి ఇండియా గాస్ట్ మెంటువారు చేయదలంచిన ఏర్పాట్లనుగూర్చి చెప్పిరి లండనుండి కరాచీ కి తపా 28 చెరుచున్నది ఈ 28 లేదిండియు కరాచీకుంకి కి విమానసంచారము ప్రాంభించబడు ఇంకరి కలం యుగ నేన్ కంపెనీవారి విమానము లిండుపై తీసికొనబడెను

డిక్టేంండి కలకత్తానుకట్టా మూచవారునుండియు ఎమానములు తిరుగు అటుమిదిం కలకత్తానుండి రంగూనకు నడచును బొంబాయిలో జూలూ 2 విమానాశ్రయానము నిర్మించుట పూర్తయినలో డిసెం 31 వంకి బొంబాయికి విమానములు నడుచును కరాచీకి ఎం గరం ఉదియు చేరినవలెలు ఆనాటి మధ్యాహ్నం బొంబాయిలో బల్బాడా కాకలరు

క్రొత్త రైలుమార్గములు

ఇప్పుడు ప్రైవేటు కంపెనీలవారి యడంబులో నన్ను కెంబార్లముకు కవచ కుంకిల తిరిగిగిం ముద్రా 7 ముగిసిడే యండి - ప్రభుత్వ వారి కంపెనీకి కీరి డెటు ఇంకయుప్రయత్నముగా రంగరించులెడు రైల్వేగార్లవారింబంబుప్రయత్నము చెప్పింది క్రొత్తరైలు మార్గముల జేయుడయే యుక్తమని గన్ను మెంటువారు చించుచున్నాగు అని సర్ జాన్ రెయింగారు చెప్పిరి (అ.కె.ఎ)

అఖిలభారత సంస్థాన

ప్రజలసంఘము

కొప్పర్ తీర్మానములు

కొచ్చిన్, డిసెంబరు 17 - భావిభారత రాజ్యాంగ నిర్ణయమునకై జరుగవలపు కొంకుటేవో సమావేశములో సంస్థానప్రజలను చేర్చుందుటకు అసంఖ్య జాతు, సంస్థాన ప్రజలు గాల్గొనిరి కమిషన్ ప్రజలను తమకు చచ్చుకకు క పని కొచ్చిక్రా అంబాన నా సమావేశము సంస్థాన ప్రజల సభ కార్యనిర్వాహకకర్తలవారు తీర్మానించి రి కాగ్యపర్తి కె టి శుమ్మగారు వ్రాయుచున్నా

హైదరాబాదు నిజామ్ సర్కారు

సంస్థాన ప్రజలరాక్ష్మాకంబ్రాగనో, సభ, క మాన్యుకకు అటాకము ఎగజేయు నిజామ్ ప్రభు గాన నాను పరవారు అండించి

తెలంగాణలో జరుగు సభ సంస్థానప్రజల కె టి కెట్రాటిఫికేషను సభ్యులను వచ్చి కార్యనిర్వహకు చెంబనని సభివారు కోరిరి

సంస్థాన కాంప్రెస్సును, సంస్థాన మును చచ్చుటకు యన్ సభ్యులు త్రిగారును, సభివారును కోరబడిరి (అ.కె.ఎ)

3. 3 200

* * * *

ప్రశ్న

అంధా రాక్షాశరమునకు ఒక "పశు"యను "కాటు

విచారణ జరుగుచున్నది

✿

2

౧॥ ఎవ్వరూ, బి రాన్, యం ఏ గారు (మద్రాసు)
 కైస్తవీకాశాల అంబియెంటు "కొన్ని విశ్వవిద్యాలయాలవలె"
 ఎ" గూర్చి ఉపన్యాసము చెప్పెదరు ౬॥ బి కే రామన్
 మోన్ గారు మద్రాసు కశ్యపాద్యాలయ వైస్ ఛాన్సలరు
 అధ్యక్షత వహించెదరు. ఈ వైస్థలకు ఎల్లరు రావచ్చును
 కరాళాల పూర్వవిద్యార్థులన, ప్రస్తుత విద్యార్థులను
 రావచ్చును

(నక్షత్రవిలేఖరి)

తూర్పు గోద వరి జిల్లా బోర్డుగారు చార్లెస్ బ్రెంటన్
 సెర్టిఫైడ్ మెన్ రైలువేయించు-సిపిసి రైల్వేవారిని రైల్వే
 బోర్డును అడుగుటకు తీర్మానించి రోడ్డు బాండ్ నిమిత్తము
 పూర్వ ప్రత్యేకముగా ఒక స్థాయి ఉపదంభము ఏర్పడెను
 రైల్వే సేవను స్వహరించియు ఒకరోడ్డు కమిటీ ఏర్పడెను

ఆంధ్ర దేశ జమీందారీ రయతుల సంఘము

ప్రెస్బయిటేరియన్ బహిరంగ లేఖ

ఆంధ్రదేశ జమీందారీ రయతుల సంఘము నాడు 11-12-1929 తేదీన ప్రెస్బయిటేరియన్ బహిరంగ లేఖ యొద్దిన సంప్రదించబడినది

మీరు గవర్నరు జనరలు పరమిని పోషించినవాడనండి యాను దేశమునందు స్వామియపరిశ్రమ నభ్యర్థించేవాడు మీరు గావించుచున్న ప్రయత్నములను మేము ప్రశంసించుచున్నాము మీయొక్క యీ సగుణ్యము కొనసాగుటక గాను వ్యవసాయ రాయలుకమిషను నియమింపబడుటకు మీరు నిర్ణయముల ప్రయత్నించితిరికాని, మాదురదృష్టవశాత్తూ, భూస్వాములకును రయతులకును సంబంధించిన సమస్య లేరునుకూడ కమిషనుయొక్క విచారణకు బట్టబడలేదు కాబట్టి, కమిషనువారు వ్యవసాయాభివృద్ధికి కొన్ని నూతన పద్ధతులను సాత్రము నూచించి యూరకుండ్ల విశేషవ్యయముతో కూడిన యాధునిక ననుసరించి అంగులన లాభమును పొందిగలుగువా రెవ్వరును లేకుండు, యిట్టి నూతనపద్ధతులు నూచింపబడునన ప్రయోజన ముండజాలదు

మద్రాసు టెనెన్సీ లా

ఈరాజధాని యెల్ల కాలమునకును వ్యవసాయప్రదేశము గానే యుండునలెక ఈ రాష్ట్రము లో చూడవలసిన భాగము పెర్మనెంటు సెటిల్మెంటు కాబడిన జమీందారీలతో గూడియున్నది భూస్వామికిని రయతులకును గల సంబంధము మద్రాసు ఎస్టేట్సులాండు చట్టము (1908) ప్రకారము నిర్ణయింపబడినది కాననభి అధికార ప్రాబల్యముతోను మాస్వాముల నుండి నామినేటు కాబడిన అభివృద్ధిశాసనములతోను కూడి యుండిన సమయమున యీ చట్టము గావించబడిన ఈ టెనెన్సీ చట్టము అంతకు పూర్వము రయతులకుండిన కొన్ని హక్కులను తొలగించుటయేగాక కొన్ని విషయములలో ప్రెజిడెంట్ కౌన్సిలుయొక్కయు మద్రాసు ప్రెజిడెంట్ కౌన్సిలు తీర్పులనుకూడ ప్రోత్సహించిన రయతుల హక్కులను కొన్ని ప్రతిపక్షములగు గలగజేసినది ఇందుకు దృష్టాంతముగా, 20 యేండ్ల కొకసారి భూమిని అధికము గావించబడుటకు బంధనము 80 పెక్కును 100 చేర్చబడిన ఇందుకు మద్రాసు ప్రెజిడెంట్ ఆక్షేపించి యుండిన భూములకు నీటిపారుదలసౌకర్యముల ఏర్పాటున ప్రెజిడెంట్ కౌన్సిలు ప్రోత్సహించుచు, ప్రెజిడెంట్ కౌన్సిలుయొక్కయు, తీర్పుప్రకారము భూస్వాములపై సంబంధించిన బాధ్యతను తీర్చుటకై రయతులయొక్క ఆర్థికస్థితిని పరిశీలించుటకై నిర్ణయించుటకు చేయుటకు భూస్వామికి సర్వాధికార మొసగబడిన మూడేండ్ల వరకు బాకీపడినవియు రాబట్టుకొనుటకు భూస్వామి రయతుల యొక్క సహకారము జరుపుచేయునట్లు రయతులయొక్క భూమినికూడ అమ్మివేయునట్లును

సిద్దుపేటయము

ఈ చట్టము, ప్రస్తుతస్థితి న్యాయముగా నున్నదిని చెప్పుచు, సిద్దు నిర్ణయము దేశావారము ప్రకారము జరిగినవనని విధించుచున్నది సాక్ష్యములు, లాజోర్టులు, లాజర్లు, దీర్ఘవ్యాజ్యములు, యివియే దేశావారము లయియున్నది వీని ఫలితముగా, జమీందారులు పండిన పంటలో సగము భాగమును, కొన్ని సమయములలో సగముకంటె నెక్కువ భాగమును, తమ ఎంకునకు తీసికొనుచున్నార పండిన పంటలో సగము భాగము న్యాయముగ సిద్దు అని నిరూపింపబడిన అభిప్రాయము పంటను పంచుకొను పద్ధతిలేద జమీందారీలే తులు పంచుచున్న కష్టములను మే మిచ్చుట వర్ణింపననరములేదు సిద్దు సగదు రూపమున చెల్లింపబడుటకు చట్టము జిప్సోవోనున్నది ఎగదు రూపమున నిర్ణయింపబడుటకు, ప్రస్తుత సిద్దులే ప్రకారము పడినంతవరకు (కాటకము లేనట్టి సంవత్సరములు) యొక్క సిద్దు మొత్తమునుండి వచ్చిన సగముసంఖ్య సిద్దుయొక్క సగదు మొత్తముగా నిర్ణయింపబడుచున్నది భూస్వామి నీటిసాగు దల సౌకర్యములచే బాధ్యత వహించుచు మద్రాసురాష్ట్రము తరుగుగా కాటకములకు లోబడుటచేత జమీందారు రయతుల కష్టము లధికమగుచున్నవి

కాటకపు సంవత్సరములందును, పంటలు పోయిన సంవత్సరములందును, రయతులకు రెమిషను లొసగబడుటకు కాటకముల కమిషను వారను, సీసెంటులై కేవల కమిషనువారును సిఫార్సు గావించినప్పటికిని, అట్టి రెమిషను లొసగబడుటకు టెనెన్సీ చట్టమునందు నిబంధనలు గావించబడలేదు కాబట్టి పంటలు పోయినసంవత్సరములందు మాత్రమేగాక, కాటకపు

సంవత్సరములందు కూడ రయతుల యొక్క సిద్దు మొత్తమున చెల్లింపవలెను

జమీందారు రయతులు ఎదుగున్నప్పుడు కొంతకొన్ని యోగ్యతలు, నల్లటినిచ్చుట మొదలగు యింకా నూతన

చట్ట ప్రకారము వ్యవసాయము నూతనపద్ధతులను అభివృద్ధిపరచుటకు కేటగిరి వీలగు ప్రభుత్వవారు చూడకారణముల వలన రయతుల మిషనును నియమించు, ప్రజాప్రయోజనార్థమున

మద్రాసు ప్రభుత్వమువారినిచ్చిన అన్యాయము

స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ మద్రాసు 1911-1912 మధ్యముం దియు అసెంబ్లీ ప్రజేత పట్టబడిన విశాఖపట్నం మునిసిపల్ కౌన్సిలు ప్రజేత పట్టబడిన ప్రభుత్వమువారినిచ్చిన అన్యాయము చెప్పబడినది 1921-22 లో రాసనభియొక్క ప్రారంభసమావేశ లో విల్లింగ్టన్ ప్రభుత్వమును పరిమెంటుక వాదనమెసగిన కాని ప్రభుత్వమువారి కాంట్రాక్టును సవరించుచు 32 సభ్యులు 1929-30 లో రాసనభియొక్క యొక్క బండ్ల 16-8-1924 తేదీన బట్టబడిన లో అలశంకన తీర్మానమునాదించబడిన కాని ర్యూరల్ యూనియన్ కమిటీ గామములపంటకు వాదనలు పరిమెంటున ఎదురీర్చిన ముషసంహారించు బడిన మరల 1927 మార్చి 10, ఏప్రిల్ 1 తేదీలలో రెండుసార్లు పరిమెంటు ప్రజేత పట్టబడిన కాని ప్రభుత్వమువారు తమసర్వీసుల 1927 సెప్టెంబరు లేక అక్టోబరు ప్రజేత పట్టబడిన డ్రాస్టు సగిరి ఈయనలూర్చి రాసనభి లో 1921 నుండి 1929 వరకును అడుగబడిన ప్రశ్నలను ప్రభుత్వ వారి డ్రాస్టు లింకు చెల్లింపబడలేదు ఈ విషయమున డ్రాస్టు ప్రభుత్వముయొక్క వైఖరిని విశేషించుచు ఆంధ్రజమీందారీరయతుల సంఘమువారు తీర్మానములను గావించియున్నారు

కామింకా 3 రివార్డు ప్రకారము గాంధీ రెవ్యూ రిజర్వేషన్ సభ్యుల గావించబడిన మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు భూస్వామి కు తోడ్పడుచున్నది మునుపటి డ్రాస్టుల పరిమెంటు ప్రజేత పట్టబడిన ఈ ప్రభుత్వమువారు జమీందారీ రయతుల కేధముగ సహాయముకూడ నొచ్చి పట్టించలేదనియే మేము నమ్ముచున్నాము భారతదేశముయొక్క ప్రస్తుతదారిద్ర్యము మొట్టమొదట జమీందారీ రయతులయొక్కయు, తరువాత రయతుల రయతులయొక్కయు, దారిద్ర్యముతోనే కూడియున్నది ఇందుకు ప్రస్తుత చట్టము గాంధీరయతుల లాడు రివిన్యూపద్ధతియనుచాలవరకు తోడ్పడినది

జమీందారులు రయతులకు ట్రస్టీలుమాత్రమే

అనుభావము 1802 సం. పెర్మనెంటు సెటిల్మెంటు కమిషన్ నులొన, సన్న 5 ఇమిలీయట్ ఇన్వీయర్ లోన, సన్నముగా నన్నది 1926 డిసెంబరు 14 న లేవన కలకత్తాలో డ్రీటీను ఇండియన్ సమయమునకు మీ రొసంగియుండి ప్రభుత్వ లైసెన్సులో యీ భావమునే మీరు స్పష్టము గావించియుండిరి కాబట్టి, ప్రస్తుతపరిస్థితులు మారుతక, వ్యవసాయ రాయలుకమిషనుయొక్క సీసాములను కర్మసాపమున బట్టుటలో రయతులే కలిపబడిన ద్రవ్యమును ఉద్యోగములను ప్రసాదించుటకు ఎలాగపరిచి వర్ధిల్లుతుండు, వారాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారి నాటకపరమ ఎంపనదిగా మిష్యులకు గోరుచున్నాము

- 1 మండేర్వర కర్మ, కార్యగిరి, ఆంధ్రదేశ జమీందారీ రయతులసంఘము
- 2 నారాయణపండ్ల, కార్యదర్శి, గంజాం జమీందారీ రయతులసంఘము

కమలాక్షి (విచిత్రకథ): వెలిరి అణాలు గ్రంథకర్త - గుంటూరు వాస్తవ్యులు ము-రా-శ్రీ రాయనం వెంకటేశ్వరుడు గారు యం ఏ, యల్ సాంఖ్యికనవల-ముప్పదేండ్లకు పూర్వము ఆంధ్రదేశస్థి చకాలపు చదువునంధ్యులు యాటపాటలు, చిత్రావారవ్యవహారములు, గణితములు సందర్భాననారముల పాత్రలయిన ద్వైత మగుచుండును. వయవారు గ్రంథకర్తగుగాని, ఆంధ్రగ్రంథమాల, 7, కం. కెట్టివిధి, మద్రాసుకాని, వాసుకోసంలెను.

ఆంధ్ర దేశ గ్రామకరణములకు విజ్ఞప్తి

1 గ్రామకరణమునకు నిర్ణయించుచున్న కరణములు యింకాను కరణములను, సమాచారము గల కరణములను అయినకరణములను, కేవలభివృద్ధిలను గమనించి యిదివరలో ఏదోగా గాని గ్రామకరణములకు ఈ సాపేక్షపాటి నిర్ణయమున్నది

2 గ్రామకరణముల 1 పేరాలో గ్రామకరణము, గ్రామమునకు చట్టముని భిన్నభిన్నత్రావబడిన కరణములను అంగీకరించు కరణముగలిగించుచున్నందున దానిని తొలగించినదనియు గ్రామపంచాయితీలో గ్రామకరణములను భిన్నభిన్నత్రావబడిన కరణములను నియమించు పరిమెంటు గాంధీ గ్రామకరణములకు భుగ్యులు 21-2-1929 తే. 1929 నుంచి ప్రభుత్వమువారి వారికిని కరణములకు కరణములకు దీనినిబట్టి రాజధానిసంఘములకు సహకారము దొరకట్టి వ్యక్తులను చూస్తుంది

3 కరణములకు సహకారముల ప్రయత్నముల కన్న, అనుభవములను సహకారమునకు భంగకరముగా కల్పించునట్లుగా గ్రామమునిర్వహణలో 1-6-29 న వెలువడిన సమావేశము కల్పించునట్లు గ్రామకరణములను అనుపెరుతో కరణములను సహకారము చేసిన తీర్మానములలో కొన్నింటిని గ్రంథించుచున్నాము

- (ఎ) గ్రామకరణముల గ్రామకరణముల వాడని నిర్ణయించుకొను నకరణము గ్రామకరణములకు యుండవలెను.
- (బి) దీర్ఘకాలిక కరణములకు సంబంధములేకుండు కరణములకు వెలువడినవి

- (1) గ్రామకరణములకు సహకారములను
- (2) కరణములలోను, గ్రామపంచాయితీలలోను, పంచాయితీకార్యాలయములలోను గ్రామకరణములను నియమించుటకు కల్పించునట్లుగా గ్రామకరణములను నిర్ణయించునట్లుగా

ఇ. గ్రామకరణములకు సహకారములను గ్రామకరణములకు నిర్ణయించునట్లుగా

4 గ్రామకరణములకు సహకారములను నిర్ణయించునట్లుగా అంగీకరించిన కరణములకు అంగీకరించిన కరణములకు సహకారములను నిర్ణయించునట్లుగా

5 కరణములకు గ్రామకరణములకు సహకారములను నిర్ణయించునట్లుగా

6 కరణములకు గ్రామకరణములకు సహకారములను నిర్ణయించునట్లుగా

కరణములకు గ్రామకరణములకు సహకారములను నిర్ణయించునట్లుగా

రాజధాని గ్రామకరణములకు సహకారములను నిర్ణయించునట్లుగా

- ఇల్లు కల్పించునట్లుగా కరణములు
- ఉప్పుల సహకారములను—బెజవాడ
- కొటికలము—దుర్గాప్రసాద—కేతవకొండ
- అడివిం శ్రీరామ—చాగంటిపాడు
- తెన్నెల సహకారములను—పోరంకి
- విన్నకో చెం కల్పించునట్లుగా—చంద్రా
- కేంకరిశ్రీ—మల్లికార్జునరావు—సావరగూడెం
- సావరగూడెం అప్పలాచార్యులు—శానుమోలు
- సావరగూడెం అప్పలాచార్యులు—మానికోంక
- సావరగూడెం అప్పలాచార్యులు—కాటూరు

వ్యవసాయము

బాపల్లి

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

డిసెంబరు 10 — శ్రీయంత్ర ధర్మిణులు సూర్యప్రకాశరావుగారు బాపల్లి పర్సన్ల తరఫున తాలూకాబోర్డు మెంబరుగా ఎన్నికౌటగిరి గెలుపువార్త తెలియగనే నిన్న వారిని వారిపార్టీవారు పూరేశించిరి

శంకరవిద్యాలయము-దత్తిజయంతి

శంకర విద్యాలయ వార్షికోత్సవము దత్తిజయంతి కడపటి దినపుత్సవము నిన్న సాయంత్రము శంకరమందిరముందు జరుపబడిన పాతూరి శివరామయ్యగారు సాంవత్సరిక వివేచన-నిరీక్షిత్రికేంద్రము ప్రవేశించి శ్రీ సూర్యమి-రినిగూర్చియు వారి కృష్ణుని గూర్చియును పట్టుకొని పలువురు స్తుతించిరి విద్యాలయ మండలిలో న్నది 20 వంద బాలుగ వేదస్వార్థ సాంస్కృతికవిద్యాలయ వీధి అవునువారు విద్యాప్రేమి పరులై రామమూర్తివాస్త్వగారు చాల ప్రశంసకు పాత్రులై శ్రీయంత్ర వారూ శివరామయ్యగారి శేర్మరితము పురస్కారము లొసంగి యుండునని

తమలాపురం

తాలూకాలో నడిపల్లి గుబ్బరాజు దువ్వూరి వెంకటేశ్వర్లు కళాచింత్రావు మున్నగువారి ప్రోత్సాహముచేత నీ ప్రతిపత్నియందు ఆత్మంతోత్సాహముతో జరుగుచున్నది

నూ తాలూకాలోని అహోరు కాంగ్రెసుకు కళాచింత్రావు గంటి నరసింహారావు మున్నగువారు ప్రతినిధులుగ వెళ్ళుచున్నారు.

నూ తాలూకాబోర్డు ఎలక్షను కొద్దిరోజులలో ఎప్పుడున్నది ఈ ఎలక్షనుకు శ్రీ కర్ర సోమేశ్వరరావుగారు నిలిచెదరని తెలియచున్నది ఇంకను మరికొందరు ఈ ఎలక్షనుకు నిలిచెదరవలయును బహుశచేరినది ఈ పర్యాయము కళాచింత్రావుగారిని సోమేశ్వరరావుగారిని పోటీ జరుగును మోడెస్టు శ్రీ పల్లవల్లివారి సంస్కృత పాఠశాలకు కి. శ్రీ వెంకటేశ్వరరావుగారి స్థానమున శ్రీ డొక్కాచామరాజుగారు రని ప్రవీణులు ఎన్నికొనినట్లు తెలియుచున్నది

(బక విలేఖరి)

తిరుత్తని

(స్వకీయవిలేఖరి)

పానగల్లు రాజాగారి ప్రథమ స్మారకోత్సవము

డిసెంబరు 17 — శ్రీ పానగల్లు రాజాగారి ప్రథమ స్మారకోత్సవము నిన్ను జరిపి మిఠలు ఆపరిమిత్తోత్సాహముతో జరుపబడినది శ్రీయంత్రులు 2 కదిరివేలు మొదలియారు బి. వీ. బి. ఎ. కారి ఆగ్రహారమున స్థానిక పరవాలయావరగామున జరిగిన పరిరంగసభలో శ్రీయంత్రులు బూమారు రామరాజుల రెడ్డిగారు, కె. ధర్మయ్య చెట్టిగారు, పిమ్మవారి కదస్వామయ్యగారు మున్న వారగుట శ్రీరాజాగారి రాజసీతివరుసనుగూర్చియు దేశాభిమానబాహుళ్యముల గూర్చియు, సాంఘిక సేవాత్మకతగూర్చియు విపులముగ నుపన్యసించిరి అధ్యక్షునకు వందనము లర్పించుటతో సభముగిరినది

కార్తికదీప మహోత్సవము

డిసెంబరు 18 — అన్ని సంవత్సరములవలె నీవిడుగుడ కార్తికదీప మహోత్సవము 14-12-29 తేది శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామివారి కొలనులో మిఠలు జనుప్రథముగ జరిగినది ఈ యుత్సవమునకు నానాభాగముల నండియు యాత్రికులు వేలకొలది వచ్చిరి

యాత్రికుల సౌకర్యార్థము యూరీ లైలుప్రేమను వందం అటున రైల్వే కంపెనీవారు ఎడమవైపున నవర్షి ప్రయాణికులకు తోతయు సందర్శమును గలిగించిరి

ఈ ఉత్సవమునకు ఎచ్చిన యాత్రికుల సౌకర్యమును గాను, చెన్నైలో, తిరుత్తని గుర్తి ప్రత్యేకరైల్వే నడుపుచే నందన రకపోలకు చాల అనువుగా ఉండెను

కాంగ్రెస్ ప్రచారము

పెద్దకలకాట్టూరు గ్రామ కాంగ్రెస్ సంఘమువారి ప్రాథమ శ్రీయంత్రులు గడియూర్తిం స్వామినాథ మొదలియారుగారు కొందరు ప్రచారకులతోడ కియూరికివచ్చి ఈ ఉత్సవదినమున కిడింగ్ రూము భిక్షావరగామున కాంగ్రెస్ ఆశయములనుగూర్చి మట్లడిరి యాత్రికులలో కేవలంబాహ్యము శ్రీ మొదలియారుగారి యుపన్యాసమును విని తిరిగిచిరి

బద్దరు ప్రచారము

వారాయనగరం సంచారబద్దరు వస్త్రాలయాధికారులకు శ్రీయంత్రులు కి. వి. రంగంశ్రీకృష్ణగారు తమ ప్రచారకుల తోడను పలరకముల బద్దరు సత్ప్రములుచెచ్చి తాలూకాబోర్డుభవమున బ్రదర్శించి కార్తికదీప మహోత్సవమునకు వచ్చిన యాత్రికుల విశేషముగ కొనుగోలు గావించుటకు తేసియుండిరి

నాటకప్రదర్శనములు

మదరాసులోని శ్రీ కృష్ణగారు బయ్యల తమిళనాటకమోజువారు బిరలో స్థితిక తండ దినము నాటకప్రదర్శనము లొర్చియుండిరి

తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యక్షుని ఎన్నిక

14-12-29 వ తేది జరుగు కార్యదినగరం తాలూకాబోర్డు ప్రత్యేకసమావేశములో బోర్డునకు ఉపాధ్యక్షుని యొన్న కొనలగు ప్రకటింపబడియుండెనుగాని కారణాంతరములవలన మరుమిటింబలో ఉపాధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుట నిర్ణయించి ఆనాటికి నిలుపుదల గావించిరి

పరిచాలయ నాటకశాఖ

ఈ యూరియందు 4కింగ్ జార్జి ఫిఫ్తురీడింగ్ రూమ్ నాటకశాఖవారు రాగల 1930 జనవరి మాసమున ఆగ్గి-ణమునందు "గాలబయి" అను ఆరననాటకమును ప్రదర్శించి రిడింగురూము పోషకమునకు సహాయమును గలిగించ బ్రయత్నములు సల్పుచున్నారు

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

పానగల్లు రాజాగారి వర్ధతి

డిసెంబరు 18 — శ్రీ పానగల్లు రాజాగారి ప్రథమ వర్ధతి 16-12-29 సాయంత్రము 6 గంటలకు సిటీ మిడిల్ గూల్డులో జనుప్రథముగా జరుపబడెను ఈసభకు మ. రా. శ్రీ కంచుమర్తి సీతారామచంద్రరావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి రాజాగారు బ్రాహ్మశ్రేతర సంఘమునకును దేశమునకును చేసిన సేవలను స్తుతించుచు మ. రా. శ్రీ లలారి దనరాజుగారు, రెడ్డిరాణి పత్రికాధిపతులు చైత్రరెడ్డిగారు, తదితరులను మాట్లాడి రాజాగారి సేవలను స్తుతించుచు, సాంఘిక సేవలను, దేశసేవలను రాజాగారి మార్గముతో తోక్కి మరయు బ్రాహ్మశ్రేతరులను సొప్పరించుచు మ. రా. శ్రీ మార్కానూ్యనారాయణమూర్తి గారిక తీర స్థానమును సహించి పట్టాలు నికగ్రీమగా అంకికరించిరి ఆంధ్ర సంవత్సరముతో సభముగిరినది

ఆరోగ్య శిశువారప్రదర్శనము

15-12-29 సాయంత్రము 4 1/2 గంటలకు రాజమహేంద్రవర ఆరోగ్యసంఘమువారి యాజమాన్యమున ఒక బహిరంగ సభ జరిగెను ఈసభకు మ. రా. శ్రీ స్వామి సుబ్బారావు పంతులుగారు అధ్యక్షుల పహించిరి ఆరోగ్యవారసును, శిశువార ప్రదర్శనమున రాజమహేంద్రవర ఆరోగ్యసంఘమువారు జరుపుటకు తీర్మానింపబడెను ఈసంవత్సరమున ఒకసంవత్సరమున ఒక ఏర్పాటు చేయబడెను ఈసంవత్సరమున 1 అధ్యక్షులు మ. రా. శ్రీ స్వామి సుబ్బారావు పంతులుగారు ఉపాధ్యక్షులు 2 దివాన్ బహద్రులు చిత్తపు వేంకటాచలం పంతులుగారు 3 జిల్లాజడ్జిగారు 4 మ. రా. శ్రీ పోకల గోవిందరావు నాయుగుగారు కార్యదర్శులు 5 డాక్టరు శి. వెం. రామారావుగారు జనరల్ సెక్రటరీ 6 ఆర్. వి. రామారావుగారు 7 అడవి శంకర రావుగారు 8 హెచ్చి అఫీసరుగారు 9 శ్రీ 5 తి దామెర్ల కమల రమ్మగారు 10 పిద్దాన్ బత్తుల కామరాజు గారు, కోశాధిపతి 11 డాక్టరు పాలకోడెటి గురుగారు

హిందూసమాజములో ఉపన్యాసము

10-12-29 తేది సాయంత్రము 6 గంటలకు హిందూసమాజములో మ. రా. శ్రీ ప్రబాకర ఉమామహేశ్వరశాస్త్రిగారు వేదముల ప్రాముఖ్యతను గూర్చి ఉపన్యసించిరి మ. రా. శ్రీ స్వామి సుబ్బారావుపంతులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి

ఇల్లు అంటకొనుట

ప్రమాదవశమున రిటైర్డ్ డిప్యూటి కలెక్టరుగారు కు.లం శ్రీ దాపులూరి ఉమామహేశ్వరరావుగారి నంటయిల్లు 16-12-29 తేదికన అగ్నిప్రమాదమునకు లోనయ్యెను ఫయిరు ఇంజను వచ్చి ప్రమాదమున చాలవరకు ఆపివేసెను

కె. యస్ రామస్వామిశాస్త్రిగారి యుపన్యాసము

15-12-29 తేది సాయంత్రము 6 1/2 గంటలకు హిందూసమాజములో మా జిల్లాజడ్జిగారు ము. రా. శ్రీ కె. యస్ రామస్వామిశాస్త్రిగారు కుమలను గూర్చి ఉపన్యసించిరి

ఇల్లాకోర్టువార్తలు

21-12-29, మేనల్లుడు అశ్వమేధుని, వీరి సోదరులిద్దరు సుహృద్భావినీ, అను ఒక యిలును నును పోడిచినందుకు 6 యె-పినలుతోడ 326 రెవెన్యూ క్రింద పోలీసువారు కేసున పెట్టిరి రాజమూర్తి సబ్కలెక్టరుగారు యీ కేసును విచారించి 9 కండు మద్దాయిలకు రెండుసంవత్సరముల కఠిన శిక్షను, క్రింద రుతువులకు ఒకసంవత్సరము కఠినశిక్ష, చెరియొక వందరూపాయల జరిమానాను విధించిరి అంతముద్దాయిలు జిల్లాకోర్టులో అప్పీలేసిరి జిల్లాజడ్జిగారు ము. రా. శ్రీ కె. యస్ రామస్వామిశాస్త్రిగారు కేసును విచారించి మొదటి మద్దాయి శివు బాయపగవారి తర్ఫీదులకు వి. రెవెన్యూ ప్రావీక్ష్యుడు ఒకరును రావుగారు, జువరాపురా రావుగారు మొదటి మద్దాయిలకు 11 1/2 శ్రీ ఎ-రెవు సుబ్బారావుగారు, రెండు, 1-1/2, రావు మద్దాయిలకు మున వ. శ్రీ రెవెన్యూ పగవారి మద్దాయిలకు వి. రెవెన్యూ పగవారి చేసిరి

ఉత్తరసర్కారుల రెడ్డిమహాజనసభ

ఉత్తర సర్కారుల రెడ్డిమహాజనసభ డిసెంబరు 28, 29, 30 తేదీలలో సమావేశమైన నూడవసభి ఈసభలో రాజమహేంద్రవర ముని 4 తో గండు ఉపాధ్యక్షులు చైత్రరెడ్డి ముకా - అప్పలస్వామిరెడ్డిగారు అధ్యక్షులు - గండు ఆహ్వాన సంఘ అధ్యక్షులుగా విశాఖపట్టణ వాస్తవ్యులు, వ్యాయగాదులను ము. రా. శ్రీ యం. బ్రాహ్మరామరెడ్డి గారు ఉపాధ్యక్షులు

మైసూరు శాసనసభ

దేవనగిరి పోలీసుశాసనమువిషయమై

స్పెషలు ఆఫీసరు నివేదికను

ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించబారు

బెంగళూరు, డిసెంబరు 18 — మైసూరు శాసనసభ డిసెంబరు సమావేశము సేటిదినము ప్రారంభమయ్యెను దేవనగిరియందు మొహరం లల్ల రుల చందర్ల మన పోలీసువారు సుపువై తుపాకులను కాల్చియుండి ఈ విషయమై పోలీసు వర్యులు పరిశీలింప ఒక స్పెషలు ఆఫీసరు నియమింపబడును ఈ ఆఫీస్ కి ప్రభుత్వమువారి కవిషయమై పంపింపబడిన ప్రభుత్వ వారు ప్రకటించెదరా యని ఒకపత్రము పంపించెను ఈ నివేదిక ప్రకటించుట మీ లేని ప్రభుత్వసభ్యులు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను పుపురుభ్యులు పట్టి మొదటి ప్రశ్నల నడిగిరి ఈ విషయము గూర్చియును రెండు వార్షిక విచారణయందును విషయ కావున ప్రభుత్వము రేమిచేసె అధికముగ చెప్పాలని ప్రభుత్వసభ్యులు చెప్పెను (అ ప్రె)

సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభ

లక్నో, డిసెంబరు 18 — సేటిదినము సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభలో జిల్లాబోర్డుల పట్టు సంరక్షణ బిల్లుపై చర్చ జరిగెను జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుమా వేశమునకు ప్రభుత్వమువారిచే పేర్కొనబడిన సిల్ బిల్ జాడియల్ ఆఫీసరు అధ్యక్షుల విశింపలయునను ప పాపద ఆమోదంపబడెను (అ ప్రె)

బలివర్ గోల్డ్ సిటీ

వలేశ్వరపు కృష్ణమూర్తిగారు, బి ఏ

మన నిన్ను గాంచిన విరగండుదేశమే బలివర్ ను 1728 లో చూడగలిగెను లాంగ్ ఫర్మ్ లాండ్ లో పల్లెస్ అతని జన్మ స్థానము పూర్వపు కాన్యము సంతతికి అతనివారలు చెందియుండిరి అతని తండ్రియగుతనవు తల్లి ఒక బడిపంతులు గారి కూతురు మతగురువునకు ధనార్జనకు ఆకాలములో కడుమారము నలభై పా మలే సాలాదాయము అతని వ్యయపట్రిక సంగతికి మన ఆలోచన చాలదు దీనికి తోడు విదుగురుసంతానము బీడవానికి సంపద తక్కువన సంకలిమిక్కువ The Citizen of the World అను గ్రంథమును వ్రాయుచు బలివరు తన తండ్రిని గూర్చి వ్రాసెను — మాతండ్రి వారి అన్నదమ్ములలో కనిష్ఠుడు కైగ్రీప్రదేవాయమున నొక చిన్న పనిలోనుండెను అతనికి వచ్చునది నాలుగు రాళ్లుగాని అతడు నాలుగవల ఎక్కువ పడుతున్న వార్లలో జమె అతని చదువును మించిపోవున దాతని దయావ్రోబుద్ధి భూతదయ బీడవాదైనను స్నేహితులెక్కువ తనకు లేకున్నను ఇతరులకు మర్యాదలలోలు కేయవాడుకాదు అతిథుల సత్కరించువాడు వారలకప్పు ప్రితివిందునకుమా రీతనికి మిగులుచుండినది రెండు విశేషములు ఒక ప్రక్క వారల స్త్రీస్త్రీపారము, వేరొకవంక దానికి తోడుగ అతని అప్పు మింగిమెతుకులేదు మిసాలకు సంపెంగనూనె యనరాదు అతనిలో విందులనా దొక రాజదీవి యుండెడిది మాటలాడుటయందు నేర్వగలదు ఇతరుల గుర్తి క్కా తిరుగకుండ నవించువాడు ఏచింతయులేక ప్రపంచమును ప్రేమించువాడు వీరలు వారలను వివక్షాలాసరికేవు ఇతరులని ప్రేమించువారని తలపోయువాడు అతనికున్న అస్తికొంచెము స్వల్పమునకంటె బాన్ది వెచ్చించువాడు విరివిగా రెండు చేతుల అడిగినవారికెల్ల నిచ్చువాడు తనపిల్లలందరికి ఆస్తినిచ్చుటకు నుద్యమించలేదనువాడు విద్యాధరమునే నా పిల్లలకు పెనగువాడనని గర్వపడువాడు విత్తమునకన్న విద్యకెక్కుడు విలువజూపుట అతనిమతము అందుచేత తన పిల్లలకు తనే విద్యనేర్పజూహుకొనెను నడవడిక గూర్చి ఉపన్యసించువాడు. సంఘము ముందునకు వెచ్చుటకు నేనగాక విశ్వప్రపంచమున్నదను భావ మూనవలయునని బోధించువాడు మనుష్యునియందు నేనతాకళ్లు కొన్ని ప్రజ్వలిల్లుచుండుటచే మనుష్యుని తిరస్కరింపవలసియు, ప్రేమించువలసియు చెప్పువాడు బాలియను నది మాకు అమితముగ నేర్పుటచే కష్టపడువారిని జూచినను, వారిగూర్చి చదివినను, తలచినను గుండె ఝల్లునునచుండెడిది అతడు మాకు అట్టివదవుతో నేర్పినది అమితవ్యయము అతను అర్జునవిధానును తెలిపియుండెదను ఈ విషయములు బలివర్ వాక్రచ్చుటచే మనకు సందియము లంతరింపవలయును.

ఆ కుటుంబమున బలివర్ ఆమరుబాలుడు సురూపి కాడు, కురూపియే మరుకుతనము తక్కువ, కాని కేవలము మొద్దుకాదు. మొదట పల్లెటూరు బడిపంతులు తండ్రి నేర్పుకొని చదివెద్యుతుకథలు, పిల్లకడులు అంతే ననుక 1744 లో డిబ్బిలో ట్రినిటీకళాశాలలో చదువు ప్రసక్తి లేక కాలయాపనమొనర్చెను 1749లో బి ఏ పట్టమును పొందెను అప్పటివరకు అతడు చిల్లిగవ్యకుకూడ మారలేదు దీగ్రహించినవెనుక మాత్రము మారకమున్నదా? మిత్రమున్నదా పాత బి. ఏ కొత్త బి. ఏ లు మనలో లేరుగనకనా? తన జీవితవృత్తికై తలపోసెను మతగురువుగా మారజూచెను స్టీడరీవృత్తిలో అడుగిడజూచెను కాని 1752లో ఎడికొబలో భిక్షజాడ గుటుకుసన్నాహము చేసియుండెను వైద్యమును నేర్చుకొన్నను, అందు ప్రవీణతలేకుండెను

ఇట్టిపరిస్థితులలో అతనితండ్రి గృహస్థువు వాతబడెను తెస్సయ్యుండునె గృహకర్తలని బ్రతుకు బలివర్ నకు సహాయ భూతులే లేకుండిరి జీవితమున ఒకరికొకరు సహాయపడుదురా, పడుట న్యాయము? పడువారుదురా అనిపందియము బలివరు తనదారిని వెదకికొనెను వ్రాతల వ్రాయుటకు కృతశక్తి యుండయ్యెను వీధిపాటలకొన్నిటి వ్రాసియుండెను విదుషిల్లింగల సంపాదించుట అప్పటి అతనిజన్మమునకు శివరాత్రిగా గోచెను కాని ఇతరులు దీపపు వెలుగున రాత్రులం దీపాలుల పాడునప్పుడు అతడు సంతోషపూరితు డగుచుండువాడు మురియువాడు ఒకప్పుడు ముప్పదిపాములు చేతిలోనికి వచ్చియుండెను వెంటనే అమెరికా దేశమునకు ప్రాయోగముయ్యెను సంకల్పమున్న సిద్ధియుండవలదా? సహవాసగాండ్రు కొందరతననిని కలిసికొనుట తిట్ల స్తించెను వారలతనిపై నాధారపడుటచే అధనమును వారితోవచ్చించెను అంతన్యాయకాస్త్రమున నుపన్యాయము లనియ్యబూసెను ఇతని పినతండ్రి ఎబిది పాముల నొక గొనిచ్చి ఉత్సాహపరచి యుండెను అధనకాతడు డిబ్బిలో తృప్తికాలమున జూడమాడి గెలుపొంది జూచెను కాని ఓటమి ఎదురే తెంచె

సాయంకాలము 6-30 Xoll

ప్రతిరోజు రెండు నినిమా ప్రదర్శనములు

రాత్రి 9-30 Xoll

బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామంగిరము హాలులో

నవీనిము! డిసంబరు 19, 20, 21 తేదెలు ఆశ్చర్యకరము!!
సినిమా నటకులలో ప్రఖ్యాతిని, మిస్ ఎర్మలైయును, మిస్టర్ జెంపెడ్జియును నటించునట్టి

అ రా బు కు మారి

టిక్కెట్ల వివరములు — రూ 1-1-0, 0 8-6, 0-4-0, 0-2-0

ఆశ్చర్యము నీమెలుకే

పట్టువంటి మజిల్లిన

ఈకాలమే ఆంధ్రదేశమునకు అన్ని కాలములలోను వాడుదురు దొరల కంటే ప్రతీకగ మైనది అందఱును డోర్లాట్, దట్టుమగు నేత, యెక్కువైన నమ్మదుకర్తగలిగి స్త్రీలకు చీరలు, పురుషులకు కమీజులు, బొరలీయులకు నవగు రకంవారిగా మాపరిశ్రమాలయంలో వియూరేషయింటి అన్ని దేశములకు అంపి యెన్నో యోగ్యతాపట్రికలు బడసియున్నాము; స్త్రీలకు మద్దుపుల్లెడు ఏరంచును పుగమోటు నాజూమావుండునట్లు మిగిలి తక్కువధరలకు కొద్దికోజులుమాత్రమే అంపనెంచి తిమ్మ ఈసమయము బొగ్గుబొగ్గడము అక్కరలేనిదో డబ్బు వాడసేయుము 45 అంగుళాల వెడల్పు 12 గజముల తాను గల పెట్టెగాని రెండు 12 మూర చీరల పెట్టెగాని రూ 7-8-6 లు, 5 పట్టుకమీజుల పెట్టె రూ 10-0-0 పొచ్చేడి నేర మజిలీకు కమీజులు 6 పెట్టె రూ 9 1930-వ సం॥ డిసెంబరు 19 తేదీలు గుప్తా అందు కో, చికాకోల్ సిటీ, గంజాంజిల్లా

ను ఎడికొబలోవెల్లి రసాయన కాస్త్రమునను ప్రకృతికాస్త్రము నను కృషి నేయుటకు కాలినిక కాగించెను దైవకృతియన కిల నసాధ్యము లేదు గాని సానకృతమున కిల నసాధ్యమున్నది దేశ ద్రిమ్యురీతనము కడకు ప్రాప్తమయ్యెను చెతనండిన దొక పిల్లన గ్రావి; సంగీతజ్ఞున మొకింత యుండుటచే బడిలో తెలియకుండెడిది ప్లాండర్లు ఫ్రాన్స్ స్వీడ్ జర్మనీలందుండు తిరుగు పాటలచే పాటకుడు గడచిపోవు మార్గముల జూచు చుండెను అతనికి ధనమాస్తియున్న కష్టముగ తోచెడిది బలివర్ బాలి గుండె హృదయము వెన్నువంటిది ఆర్థికచిన్ దనము చెర్చిని నేమేమకాలమైన చూడనదికాదు తండ్రిగారినిమాచి నేర్పిన విద్యకదా! అందుచెతనే గడుపు అని వేరగ నుండవలయునని మనపూర్వులు కాగించినది పిల్లవాడకు మమకారము, తండ్రియే యను ముక్తి సస్యభావము నెదుర్కొనవలసియుండును, కాన జనకుడు విద్యనేర్పిన లోటులుండును లోట్లు కండ్ల కడకుండుండ విద్యను గజప నిర్మించుట కాస్త్రముననుకూల కానేరదు.

1756 లో విదేశములనుండి యింటికివచ్చి రిప్పర్ నౌకకు బ్రూక్ కాగితముల నడుపుటకు కుదుర్చుకొనెను విమర్శనూడ చేయువాడు ముప్పదవవట, నివాస యోగ్యముకాని గడల యందు లడ్ గేట్ లేక నందు, సాంపి క వ్యాసముల వ్రాయుచు, తిరుమాదారనిగా మారుచు ఇంగ్లండు రీత్రు వ్రాయుచు పనిచేయువాడు చిన్నపయలచేయునప్పుడు లేని నిరుత్తరీ పెద్దవల ప్రయత్నించు నప్పుడు వెంటాడించునది అతనిలో నూతనత్వమున్నది, భావ పృష్టి సాధారము అతనికైలో కూర్చు పొందియున్నది The Bee అను పత్రిక నొకదానిని ప్రారంభించెను అది కొలది కాలమే జీవించియుండినది గలిగినను, అంగ్లన జ్య యమున వ్యాసరూపముల కాధారమైనది The Citizen of the World 1764 లో బయలుపెడలెన ఇదికూడా లేఖ రూపములకు తావోసంగిది ఈకాలమున బలివర్ న కొక ప్రాంతే హితుడు దొరికెను అప్పటి నిఘంటువును మగించి భావా సాంప్రదాయముల కాలనాలమెయుండిన బాకొనకొను తెలిసికొనెను అతని స్నేహితుబృందముతో పరిచయము గలిగెను అట్టిపరిచయమే అతనిధనము బాధ తప్పిపోలేదు డబ్బు ఉన్నను బాధ, దానిపై ప్రాణముండును డబ్బున్నను లేకపోయినను బాధతప్పదు అట్టిసమయమున ఒకగిసిన బాకొనకొబలివర్ న కిచ్చెను కుచేయనికైన నాడట్టిసంతోషము కలిగియుండదు ఇప్పుట బలివర్ గాని కుచేలోపాఖ్యానమువంటిది బలివర్ అల్పసంతోషి వేగమే విపాసతీర్చుకొనుటకై సారాకై వెచ్చించెను శీతలప్రదేశములలో తాగుట తక్కుగా పరిగణింపబడు వ్రాతరసమున ఆర్యులు హిమాలయ ప్రాంతముల గ్రోలిరి కాని అట్టిపని ఉష్ణప్రదేశములలో విపాదకరము కాననే మనలో ప్రస్తుత మధ్యపాన నిషేధన ప్రచారము బలివర్ ఆదింపే బాకొనకొనకు వేగమే మిగిలినను పాత్రమును బయటకు తీసి చూపెను బాకొనన్ కడుసంతోషించెను భావ కిది అమూల్యముగు రత్నమని నెలవిచ్చి అమూలమున అరునది పాములకు అమ్మివేసెను దానితో బలివర్ నకు ప్రేరేపతిష్టలు కలిగెను ప్రజల సాదరభావములకు పాత్రుడయ్యెను అంతటితో నాటకముల వ్రాసెను, సత్కరింపబడెను ఖండకావ్యము రచించి వాసి

కెక్కిన 1774 లో విజయనగరపేటకు దై కాశ్యతికాంతిలో మునిగిపోయెను అప్పుడు కంటిపెట్టిన వారలచేత సారస్వతము నకు గొప్పకొరత వచ్చినదని విలించువారలందరి హోయన నేడ్చినవారిలో బర్మ ప్రభు వొకడు బాకొనకొ మారముగ చింతించెను వచ్చినవెనుక వారి ఏడ్చు అటుండనిండు వనలో బ్రతికియుండిగా నేడ్చుట న్యాయము ఇంతకు అతడు మృత జీవులలో నొకడని చెప్పెనుయును

అతనికొకతల తిక్కయుండెడిది, ఏడ్చుచుండినను నవ్వు వాడు, నవ్వుచుండియు ఏడ్చువాడు నివివ ములో మార్పుల చెందువాడు లీసాంటిమాడెంటే! అతని స్వభావమే అంతల సంతోషము, విచారముకావడికుండలు, ఎల్లయెచుకూడ మోత బరువు దుఃఖరాగరమున అలలు ముంచివేయునప్పుడు సరకుకొనకుండెను దేనికి ప్రాముఖ్యము నీయక నోరాడక ఊరకుండు కాదు

అతని ఎంపగ్రంథములు వ్యాసరూపములలో చక్కగా చున్నవి. ఎన్నిరోజులనున్న వాసమున కొకధాటికాదు కైతి గాండక హాయి, "వేక్ ఫీడ్ ముగ్గులు" నిజముగచూచిన ముడి వికడకానేందు కాని కల్పితగానిగా మాయచో, ములిగురు పును మరచి పోవుట దుస్సాధ్యము, మనము మురిమునిదివరకే మరచిపోయియున్నాము. కాని అతని విందులు, వికటాలు, మరుపురావె; ఆతని బాధ్య కరగాయల హదాది, అతిథిసత్కారము, కండ్లకు కట్టిన ట్టుండును ఇక పండిత పురుషుల మోసెన సంతోకట, గుర్రమునమ్మి నులోచనములను తెచ్చుట, ప్రెమిరోజ్ గారి కిలము, నీతిగుణము, గాంభీర్యము, అప్పుల నిచ్చు స్వభావము, ఇతరుల మోసము—ఇట్టివి వ్రాయుటలో గ్రంథకర్త నేర్చు చూపెట్టెన అప్పటి రాజకీయ వైఖరిపై వ్రాసిన ధనమిత్తు నని ఒకరు పురికొప్పుగా అతడట్టి యాశిల మరల్చెను

బలివర్ లో బాలి మృదుత్వమున్నది అన్ని వ్రాతలలో హాయియున్నది మాధుర్యముంటుటలేదు ఔదార్యము అంపి కిలమును తెరచి మాత్ర తాళవుచెంది అతనికి తన స్నేహితు కుండు లోట్లు తెలియును కాని, వానిని గూర్చి మచ్చుటింప వలసినప్పుడు జాగరూకతతో, అనూయతోగా, వెచ్చుడిగా తెలుపువాడు కాని, నిజము గప్పి తుచ్చువాడుకాదు దీనికి అతడు ఒకప్పుడు బాకొనకొతో నాలుగొడుగు తెల్పిన భావమే సాక్షి 'ఓయి హితు దా చిన్న చేపలకు నీవు ప్రాణముపోసి మాట్లాడినా, పెద్దరిమింగలూ అరుస్తన్నట్లు ధ్వనిస్తుంది దీనినిబట్టి బలివర్ తెలివిలేటలు తెల్లమగును అతడు సారస్వతమున కొనగినది ఏరూపమునైనను నాటకములు, వైద్యములు, పదనములు న్యాయములు అన్నియు విదువరులకు హాయి నొసగుటయు, సాక స్వతమున కొక నూతన సౌరభము నిచ్చుటకు తోడ్పడెను కళన త్వమనికి విరోధి ఇతరుల మనము నొప్పింప నిష్పపడుదు సిస్టే, డిభోలకుండు కాశ్యమతినికిలేదు పోవభావకీచ్చిన నగ్గీ అతనిలోలేదు బాకొనకొన కుండు ప్రత్యేకత అతనికి లోపము ఇన్నిలోట్లకు దిగమ్రొంగునవి అతని మృదుత్వము, హాయి, బాలి, ఔదార్యము, చిరునగవు అతనివ్రాతలకు కొరత లున్నవి, దినము అనుకరింప సాధ్యముకాని మెరుగున్న వ్రాతలు

వివాహ కట్టము

ప్రతి వారమునాడూ ప్రచురించుచున్న వివాహ కట్టము ఈ క్రింది విధముగా ఉండును.

ప్రతి వారమునాడూ ప్రచురించుచున్న వివాహ కట్టము ఈ క్రింది విధముగా ఉండును. ప్రతి వారమునాడూ ప్రచురించుచున్న వివాహ కట్టము ఈ క్రింది విధముగా ఉండును. ప్రతి వారమునాడూ ప్రచురించుచున్న వివాహ కట్టము ఈ క్రింది విధముగా ఉండును.

ఈ కట్టమునకు ప్రతి వారమునాడూ ప్రచురించుచున్న వివాహ కట్టము ఈ క్రింది విధముగా ఉండును. ప్రతి వారమునాడూ ప్రచురించుచున్న వివాహ కట్టము ఈ క్రింది విధముగా ఉండును.

ప్రతి వారమునాడూ ప్రచురించుచున్న వివాహ కట్టము ఈ క్రింది విధముగా ఉండును.

ప్రతి వారమునాడూ ప్రచురించుచున్న వివాహ కట్టము ఈ క్రింది విధముగా ఉండును.

ప్రతి వారమునాడూ ప్రచురించుచున్న వివాహ కట్టము ఈ క్రింది విధముగా ఉండును. ప్రతి వారమునాడూ ప్రచురించుచున్న వివాహ కట్టము ఈ క్రింది విధముగా ఉండును.

(స్వకీయవిలేఖరి)

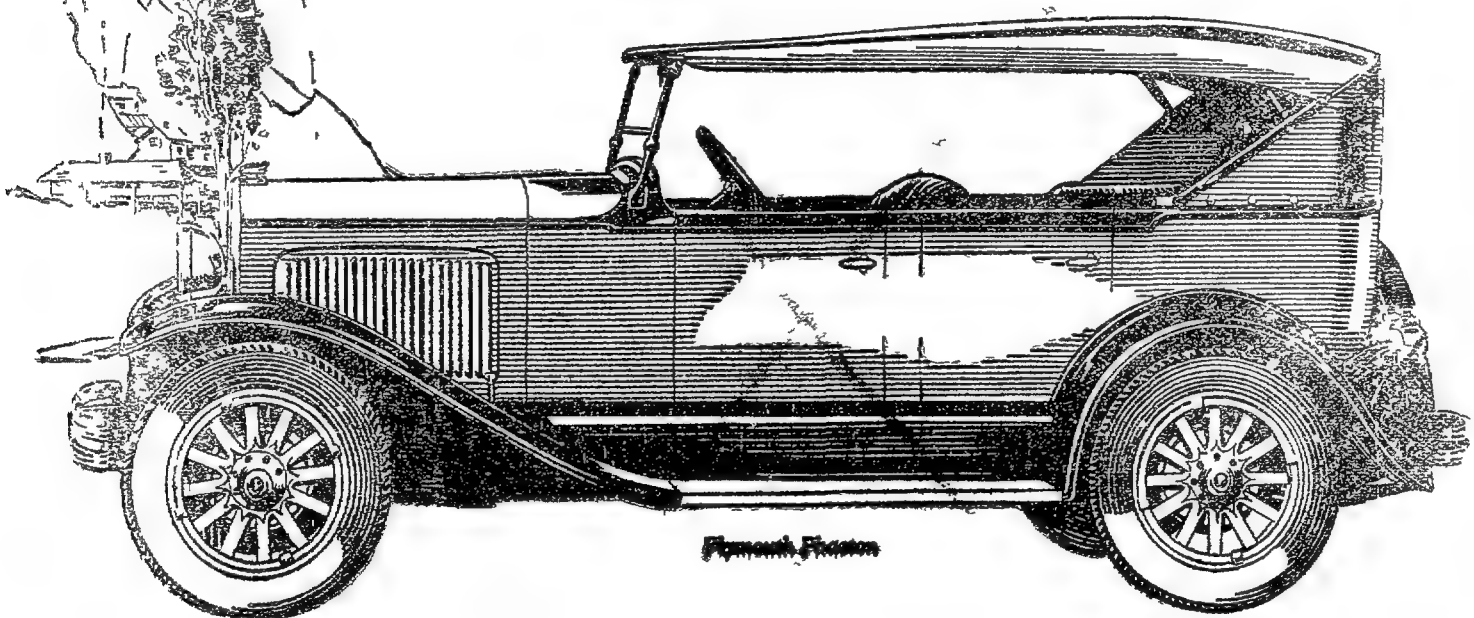
ప్లిమత్ ప్రజామోదమును గాంచుటకు

PLYMOUTH

ప్రజామోదమును గాంచుటకు

ఎక్కువ విలువైన దగుటవల్లనే

క్రెస్లర్ చే తయారైన ప్లిమత్ కారును ఇతర తోటికార్లతో
సరిపోల్చి చూచిన, ఇది చాల విలువైనదని వెంటనే భేదము
గాన్పించును.

ప్రతి వారమునాడూ ప్రచురించుచున్న వివాహ కట్టము ఈ క్రింది విధముగా ఉండును.

ప్రతి వారమునాడూ ప్రచురించుచున్న వివాహ కట్టము ఈ క్రింది విధముగా ఉండును.

ప్రతి వారమునాడూ ప్రచురించుచున్న వివాహ కట్టము ఈ క్రింది విధముగా ఉండును.

అడిసన్ ఆండు కో., లిమిటెడ్.,

మద్రాసు.

తిరుచినాపల్లి,

మధుర,

కొట్టాయం.

బెంగళూరు,

కల్లికోట,

అనంతపురము జిల్లా కలెక్టరు
శ్రీయుత రావుబహదూరు, తుంపూడి
భగవంతంగుప్ర బి.ఎ.బి.ఎల్ గారికి
సమర్పించిన నవరత్నములలో కొన్ని పద్యములు

నీ పరమధ్యుని హిందువులలో డబ్బా
సీతాపని నీవు చేయునాడు
చాకచక్యముతోడ సరవిడిపికలె
ప్రభు పదవిని నీవు గాంచునాడు
మదరాసుపురమున మల్లిపెరిగెని మే
జిప్సేటువై విరాజిల్లువాడు
న్యాయవిచారణ నయమొప్పుగా జేసి
బుజుమార్గమును నిర్ణయించునాడు
నీవుచూపిన ధర్మైకనిరతినిదు
ప్రతిభయను నీదుర్భాగ విరతినిదు
నీతిమార్గము నివృత్తిపాతముగ్గి
నలుకడ నను వినుతింగనలయిదుగు

ఉ బాలవిలంబువున వడెడు బాధలూచి ఏచాగమొందుకొ
గురుసంసారసంసారమే యిపుడందును నీశ్వయించుగుకొ
బాలసూరిప్రమాణములు క్కగజాపి పునర్జీవా ముకొ
బాలవిలంబువున పడయుపద్ధతి జేసితి వార్త శేఖరా
గీ! మదనపల్లి పెద్దాపురమహితిపురము
లందు డిట్టకలెక్టరు వై ననారు
తనకు నాయలపాడు పెద్దాపురము
నరుసనార్కవై ప్యలసభలో నుండెనే
యొద్దిమల నభివృద్ధి యొసగనట్లు
వై ప్యలకు నీవొసర్చిన పరమమై
యవకృతినిము గలుప మీయొద్దియందు
గుని ఎయ్యధర్మ భగవంతుడు వర్మ
హిందూపురం, శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరి
సేవాసంఘసభ్యులు

బకగ్రామమున రెండువేలమంది
వేశ్యలు

మైసూరు సంస్థానమునందలి దేహలి గ్రామము
ఇచట 2000 మంది వేశ్యలున్నారు నడివీధులలోనే
వ్యాపారము జరుగుచుండుటచే చాల దుస్సహమగా నున్నది
మంగళూరులో హోటలులను వేశ్యగృహములను సరి
సమానముగా నన్ని వీధులలోను మితిమీరియున్నది ఇందువలన
పౌరులకును పొరుగువారికిని గూడ చాల హానికలుగుచున్నది
దెంగుటొకవంక ప్రింగారవగరమును మరియొకవంక
భోగనగరము నగుచున్నది కొన్ని పేటలు పూర్తిగా శృంగార
శేఖరులకు విహారస్థలములే యైనవి

(విశ్వకర్మాటక)

నోటీసు

ఒంగోలు, గవర్నమెంటు ఆసుప్రతికి 1930-31
సంవత్సరమునకు గాను, భత్యములకు కావలసిన
వస్తువులున్ను, యితర వస్తువులున్ను సప్లయ చేయు
టకు ఒండ్రు నీలుచేసి 1930 సంవత్సరము జనవరు
6 వ తేదీ సోమవారం ప్రదీక్షం 11 ఘంటలవరకు
ఒంగోలు గవర్నమెంటు మెడికల్ ఆఫీసుగారి వద్ద
దాఖలు చేసుకొనుచున్నట్లు వివరములు 1929 వ
సంవత్సరము డిశంబరు గుంటూరు జిల్లా గజెటులో
కాని, ఆసుప్రతి ఆఫీసులో కాని తెలుసుకొనవచ్చును.

Office of the Dt (Sd) V MAHADEVAN,
Medl Officer, Major, I M S
Guntur, District Medical Officer,
11-12-29 Guntur

చంద్రా నర్సరీలోటలు సేలం జంక్షన్
8 సం॥ ఆంధ్రమహావిద్యుత్, తిరుపతి అంటుచెట్టు
దశాదు 7 1/2 టన్నుల స్వదేశీ తేనెపూర్తి పూచిత్తులు
24 దినములు నెలకొన 2 1/2, 12 దినములు 1 1/2, "శామంతి
పూలు" మరగాన పడి 8 కి ద 1 క్యాలరీలు ఇకా
Chandra Nursery, P. O. Salom Junction.

నాయరు కమిటీ నివేదిక

23 వ తేదీన ప్రకటింపబడును
డిల్లీ, డిసెం 17 - ఇండియన్ సెంట్రలు కమిటీనివేదిక
ఇండియాలోను, ఇంగ్లాండులోను ఒకేసారి 23 వ తేదీన ప్రచు
రింపబడును (అ ప్రె)

మహాత్మా గాంధీగారు

ఆదివారం 22 తేదీ డిల్లీ చేరుదురు
డిల్లీ, డిసెంబరు 17 - గాంధీమహాత్ముడు ఆదివారము
నాడు డిల్లీ వచ్చి గౌరీ వి జె పటేలుగారికి అతిథిగ నుండురు
పండిత మోతీలాలు ప్రభుత్వముగూడ ఆనాడు రానున్నారు
మోతీలాలు నెహ్రూగారు రేపు లాహోరువోయి లాహోరు
క్రికెట్ లాల్లుగారి ఆతిథ్యముండి శనివారం బయలుదేరి డిల్లీకి
వోయెదరు (అ ప్రె)

భారత శాసనసభ

వాస్తవచారక నలహాసరిపుము
డిల్లీ, డిసెంబరు 17 - ఈ దినం ప్రకటనబడినవారి
తో భారత శాసనసభ వాస్తవచారక సమావేశమును ప్రె
సిడెంటు పటేలుగారు ఏర్పరచి సర్ ఎడ్వర్డు బ్రౌగారు (అ
ధ్యక్షుడు) కి సి రాయగారు యం యల్ ఎ, మైన్సుఆర్
ఇండియా ప్రతినిధి బర్నె, ఫ్రీప్రెస్ ప్రతినిధి సదానందు, ఆర్
రు మార్గగారు యం యల్ ఎ, యల్ సి కేల్కరు, ఎ
రంగస్వామి అయ్యంగారు (సభ్యులు) అధ్యక్షులకు సలహా ఇ
చ్చుటకును అధ్యక్షుడు నూచించు విషయమై ఆలోచించుటకు
వీరు నియమింపబడిరి (అ ప్రె)

కలకత్తా కాంగ్రెసు
సన్తానసంఘ సమావేశము

లెక్కలు ఆమోదింపబడుట
కలకత్తా, డిసెంబరు 17 - కలకత్తా కాంగ్రెసు
సన్తాన సంఘపు సమావేశము జేరినది జే యం సేనుప్ర
గారి అధ్యక్షతన జరిగినది ఆడిటుచేయబడిన లెక్కలను ఆ
మోదింపవలయునని సర్వోద్రచంద్ర మిత్రగా రుపపాదించిరి
ఈ విషయమై సభ్యులలో భేదాభిప్రాయము లున్నవనియు
అందుచే ఎవత్తుమునకు చేరినవారిని ఒక ఉపసంఘముగ నియ
మించి వారు లెక్కలను పరిశీలించిన బాగుండుననియు, రెండు
పక్షములవారికి కృప్తి కలుగుననియు ఒక సభ్యుడు పవరణ
నుపపాదించెను కాని పవరణ వీరిపోయెను సర్వోద్రచంద్ర
మిత్రగారి ఉపపాదన అధిక సంఖ్యాకలచే ఆమోదింపబడెను
(అ ప్రె)

నోటీసు

తెనాలి గవర్నమెంటు ఆసుప్రతికి 1930-31
సంవత్సరమునకు గాను, భత్యములకు కావలసిన
వస్తువులున్ను, యితర వస్తువులున్ను సప్లయ చేయు
టకు ఒండ్రు నీలుచేసి 1930 సంవత్సరము జనవరి
6 వ తేదీ సోమవారం ప్రదీక్షం 11 ఘంటలవరకు
తెనాలి గవర్నమెంటు మెడికల్ ఆఫీసుగారి వద్ద
దాఖలు చేసుకొనుచున్నట్లు వివరములు 1929 వ
సంవత్సరము డిశంబరు గుంటూరు జిల్లా గజెటులో
కాని, ఆసుప్రతి ఆఫీసులో కాని తెలుసుకొనవచ్చును.

Office of the Dt (Sd) V MAHADEVAN,
Medl Officer, Major I M S,
Guntur, District Medical Officer,
11-12-29 Guntur

సంరక్షక బంగారు ఆభరణములు శ్రేష్ఠ
మైన వస్తువులు మంచినీటికొరకు గలిగిం
చును శ్రీవిద్య పూర్తి సొమ్ము వాప
నివ్వబడును కేటలాగు ఉచితము.
మొంబైయు భ్యాయలర్ మాట్ట,
(22-3) 24 చైనాబాహుకోడ్డు, సాపుకాహుపేట, మదరాసు.

పల్లెటూరు గ్రంథమండలి,
రాజమండ్రి

అన్నితీయముగు జాతీయ గ్రంథములు వెలువడుచుండునను
సంవత్సర చందా పోస్టేజితో సహా 2-0-0 ఇదవరలో వెలు.
డినవి వినాయక సావర్కర, 0-10-0, మహారాణి ఝాన్సీ
లక్ష్మీబాయి అ 10 పేజీలో దీవికము అ 10 ఇతర పుస్తక
ములుకూడ కలవు కేటలాగు కోరినవారికి పంపబడును
112-1 ముదిగంటి జగన్నాథాస్త్రి.

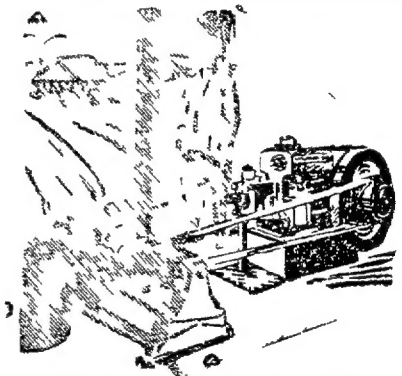
ఆయుర్వేదాధి రత్నా కరము
(ద్వితీయ ముద్రణము)

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6 4
ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు 2, భస్మప్రకాశిక రు 1
(95) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తికాస్త్రి, బెజవాడ

శ్రీకృష్ణభారతము

అనిపర్యము మొదలుకొని శ్రీకృష్ణమహాత్ముడు 5 సంపు
టములు సంపుటము 1-కి రు 3-0-0 ఆయుడు సంపుటము
లను ఒకేసారి కొనువారికి రు 18-0-0, పోస్టేజీవేటు 85
మయనాడ - లలితా ముద్రాశాల, రాజమండ్రి

నవీన
వాల్ కార్టు
డీజెల్

హరిజాంటల్, 4 ప్రోపెల్లర్ కోల్లు ప్లాస్టింగు
భారత దేశమునకు ప్రత్యేకముగా నిర్మించబడినది
నమరు ఖర్చు తక్కువ, అత్యధికముగ ప్రయోగ కలది పంపిం
గును అన్ని పరిశ్రమలకు ఆదర్శనీయమైన ఇంజను
7 1/2 హెచ్ పి నుండి 80 హెచ్. పి వరకు అనేక
నైజులలో తెయారుచేయబడినవి మిగత వివరములకు ఈ
దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను

వాల్ కార్టు బ్రదర్స్, ఎంజినీర్స్,

అక్కియతు వీధి, మద్రాస్
ప్రవర్తనము కల సౌకమలు
తెనాలి రు
మధుర
బెజవాడ
కోయంబత్తూరు

TENDERS.

Sealed tenders for the supply of articles of
diet etc, required for the Government Raya-
puram Hospital for the year 1930-31 will be
received by the undersigned upto 10 AM on
the 6th January '30 For full particulars Vide
notification in the Fort Saint George Gazette
dated 10th December '29 Page 1388-Part II
or can be had at the hospital

Separate sealed tenders will be received on
the same day and time for supply of mill to
the hospital from 15th January to 31st March
'30 For full particulars Vide notification to be
published in the Fort Saint George Gazette,
Madras, shortly

14-12-29 P F MATHIAS,
B A, M B & C M,
Superintendent,
Govt Rayapuram Hospital

నేషనల్ యిండియన్ ట్రైపుయిన్సూ

రెన్యూకంపెని లిమిటెడ్.

సామాన్య రేట్లతో ఫిరమైవట్టియు
అభివృద్ధిచెందునట్టి కంపెనీ
మానేజిమెంటు క్లుప్తముగను

తెలివిగను చేయబడును బలమైన డెక్కర్లు.

నేషనల్ యిండియన్ పాలీసీలూ సులభమైనది ఆకం
పెనీమీట అత్యధికరూపాన్ని కలిగి యిచ్చును మీకు ప్రీమియములు
కూత్రం కట్టుకుంటుంటే పాలీసీ టీ ర్యాంకుగాగానే మీకు
గానీ, సరిపోయినప్పుడు మీ సరికరి వారికిగాని ఇన్సూరెన్స్
మొత్తమును యిచ్చివేయును క్లుప్తమైన నిర్బంధములేవు తక్షణ
కాలము యిచ్చబడును.

భీమాచేయదలచినవారున్న వీజియన్సాఫ్టువంటుకు ప
లుకుబడిగల పెద్దవనుట్యులున్నా ఆప్టి కేసులు ఈ క్రిందివారికి
ప్రాసుకొనదు

టి. వి. రాఘవయ్య యస్కాన్, యస్కాన్,

హైదరాబాద్ కలకత్తా చీఫ్ ఏజెంట్లు,
82-2 నార్తర్న్ సర్కార్లు, బెజవాడ

ఇంకను	మలేరియా	భయము
లేదు!	ముమ్మాటికి!	లేదు!!
కైన్సా విషము మింగినా? క్రొత్త కోగలపాలు కానేర క్వీన్సా కలియని మందు అసమానమైనమందు ఆకం యము లేనిమందు ఆకంమైనమందు అమ్మరి తుమ్మమై మందు అనేక మంది రాజవైద్యులూ డాక్టరులూ పరీక్షించి మెచ్చుకొన్న మందు అనేక ప్రాణములను రక్షించిన మంది చరిత్రకర రాక్షసిచే పీడింపబడు వారినీ మృత్యు ముఖము నున్నవారినీ రక్షింపగల మందు ఇది యొక్కట! ఒక్క మాత్రాతో నుణము! మాడు మాత్రంతోనే నివారణము! ఇట్టి ఆశ్చర్యకరమైన మందు ఇంకొక్కట కలదా? వాడిచూడుడు 10 మాత్రలు రూ 1-0-0 50 మాత్రలు రూ 4-0-0 99-1 దగ్గు మాత్రలు 211		
ఒక్క మాత్రకే నుణము! ఏలాటి దగ్గు బాధనైనను ఆయురు నిమిషాలలోనే తగ్గించి నుఖ మిచ్చును శిశువుకు గర్భవతులకూడా వాడవచ్చును 100 మాత్రలు రూ 1-0-0 ఆయుర్వేదకుటీరము కలుగు పశ్చిమగోదావరి		

కావలెను. 108-1

ఆంగ్లో-అమెరికన్ ఆయిల్ ప్రాడక్టు కంపెనీ

కావలెను — కైంపెనీకి సంబంధించిన ఆమె

కక్ లూబ్రికేటింగ్ ఆయిల్స్, మోటార్ ఆయిల్స్, గ్రీస్
మొదలగు వాటి ప్రదానం రాజధానిలో పలుచోట్లయందు
విక్రయించుటై ఏజెన్సీల నేర్పాటు చేయుటకై సావధానము
గల జిల్లా ప్రతినిధులు కావలెను నెం 1 కి రూ 75 శీత ముందు
ను రూ 150 వరకు హెచ్చును పంపిన రూ 15/-అధికము
చేయబడును ప్రయోగపు ఫిరకలకు రూ 25 లు కలిపినను
వగైరా లివర్లును ఈపనికి నియమింపబడువారు వాటా
1 కి రూ 25 వరకు 10 వాటాలు పుచ్చుకొనవలయును ఉద్యోగ
గ మైనవెంటనే రూ 100 లు చెల్లించవలెను తతిమ మొత్త
మును 8 దిఫాలుగా లెవెలు లెకనారి చెల్లించవలెను ఒక
పంలి రం చక్కగా పనిచేసిన నెం 1 కి రూ 150 ల చొప్పున
డివిజన్లో ఏజెంట్లుగా నియమింపబడుటకు సూచనగలదు చర
ఖాస్తులు లెవర్ కాట్టములముగా పంపినను అంగీకరించబడును
వారివారికి గల అవధివములతో దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను

MODERN TRADING Co., Managing Agents,
P/105 Russa Road South P O Kalyan Calcutta

సువర్ణసుందరసము
సర్వసేవామేహము
సంబంధించి

ఎటువంటి పరామేహముకైనను ఇకకేరము
తరచులకు కొరకట్టుల మొదలైన వస్తువులను లెట్టి అనే
కము వాటిమెచ్చుచున్నాము 50 పిండ్లు సెచ్చుకొని యి
భిషికులు కిలి తేలికటారముచక్కాస్త్రాగలకే కవిశిష్టత
పది వాడు విధము మందుతో పంపబడును
మొ 50 మాత్రలు రూ 1-0-0.
ఆర్డర్ సాయపకాల, ముద్దయిల, క్రొత్తా.

జస్టిసువర్మోభిమానులు

నాయకునిగారినించుటకు

కనిస్టిట్యూషనులు శాఖవారు విందుచేయుట

ఈనెం 16 వ తేదిరాత్రి రాయచోటలో మోడరను
హోటల్లో నీశానాథు పక్షనాయకుడు రావుబాబురు
వొల్లిన మునిస్ట్ర్యామినాయకుగారిని, ఇండియను నెంట్రిలు
కమిటీ సభ్యుడగు హావరము రావుబాబురు ఎం సి రాబా
(ఆదిద్రావిడ నాయకుడు) గారిని గౌరవించుటకు విందుచేసిరి
ఈ శాఖకు అధ్యక్షుడగు రావుబాబురు డాక్టరు సే నటేశు
ల్యూటెంట్ రెజిమెంట్ ప్రావ్యాణులలోను, బ్రాహ్మ
కేతరులలోను వివిధ తెగలవారు పెక్కుమంది వచ్చిరి

మణ్ణుఖంగారు

మొదట సార్యకమునకు శుభముకోరబడెను పిమ్మట
చేతములు మంగళప్రార్థనము ఆర్ మణ్ణుఖం ఎం ఎల్
ఏ గారిచే జరుపబడెను “స్వాతంత్ర్యమునగా కేవల రాష్ట్రీయ
ముమాత్రమే గారు సాంఘిక మత స్వాతంత్ర్యములగుడ
దానిలోనే చేరును వానినిరూపి దక్షిణరాష్ట్రీయవారు చాల
పనిచేసిన మణ్ణుఖంగారు నుడివిరి

శివప్రకాశంగారు

కనిస్టిట్యూషనులు శాఖకు శుభముకలుగుగాకయని వి
శివప్రకాశ మొదలయ్యెను గారించిరి జస్టిసు పక్షము చెందుశా
ఖలండగు డెను ట్రెవలోనే యీ ఎడను యోధునియగా
కనె ప్రకాశంగారు కోరిరి

డాక్టరు సేనానెమ్మదలాయంగారు

జస్టిసుపక్షము లేర్పడక పూర్వమొకస్థితి యుండెను
రాజకీయ సంస్కరణములు రాక పూర్వము జస్టిసు పక్షమునం
దొక స్థితియుండెను సంస్కరణములు వచ్చినపిమ్మట మరి
యొక స్థితికలిగినది ఇప్పుడు మరిల క్రొత్త సంస్కరణములు
వచ్చినచో మరియొక స్థితి కలుగవచ్చును మణ్ణుఖంగారిగారు
సంస్కరణములకు పూర్వము వాటువారు 1912 లో కనిస్టి
ట్యూషనులు పక్షమువారు త్యాగరాజు కట్టిగారి అభిప్రాయ
ములకు విరుద్ధముగాను డాక్టరు టి ఎం నాయకుగారి ప్రో
త్సాహములనను పనిని ప్రారంభించిరి ఈ సభకు బ్రాహ్మణు
లు, ఆదిద్రావిడులు, మహమ్మదీయులు, నాదారులు, బ్రాహ్మ
కేతరులు, మంత్రుల ఎడమవారు మున్నగువారందరూ కూడ వచ్చిరిమొదట నేను
చాల సంతోషించుచున్నాను కనిస్టిట్యూషనులు పక్షమువారి
గురి పక్షమునైనను వర్తమైననుగూడ ద్వేషములేదు నిజ

మైన జస్టిసు పక్షమిదియే ఆరంభమనందు జస్టిసు పక్షమునకు
క్రమేయే మూలాధారముగా నుండెను అప్పటి నాథాంతములనే
అనుసరించి యున్నచో నేటికి భారతదేశమునందీ పక్షము ద్వ
తీకుమగు స్థానమునే బహువిధముండెడిది “అందరినీ సమానా
వకాశములండవరస బ్రాహ్మణ, కులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య
ముండవలెను” అనునది యే నాటి సిద్ధాంతములు కొని సంగీకరిం
చినవారందరూ యీపక్షమునందు చేరవచ్చును బ్రాహ్మణులు
మీద నెట్టి ద్వేషమునులేదు గాన వారినిగూడ చేర్చుకొనుటకే
నిశ్చయింపబడెను ఏపక్షమునైనను ఆశయములు పురోభి
వృద్ధికి సాధకములైనవిగానే యుండుననిన. కావుననే మీ
శాఖ ఆపద్ధిగులనే అనుసరించును వీలైనచోట మాతృశాఖతో
కలియుచుందును అన్నివర్గ వర్గమువారును బ్రా
హ్మణులగుడ చేరుటకు వీలుండెనేగాని చోరమును మేలు
కలుగజాలదు బ్రాహ్మకేతర భిన్నాద్రియే ప్రధానాశయముగా
నంపించుచును ఇది కంగీ రించిన వారందరూ గూడ చేరు
టకు వీలున్నచో నీ పక్షము అనుమతినికె రాగలదు కావున
నట్టి వసతిగల ప్రధాన సంఘము (సెంట్రలు బాన్డ్) నేర్పరప
వలెను” అని డాక్టరుగారు మిడివిరి

వి గోపాలస్వామిగారు

మంత్రులకు శుభమును కోరుచు పీఠ ముచ్చటించిరి.
వ్యవస్థ పరిపాలనము ఒక వృద్ధపురుషుని వంటిది వానికొక
ముసలిపెండ్లామును ఒక పడుచు పెండ్లామును కలకు వారిద్ద
రును వానిని చాల బాధించుచున్నార ప్రభుత్వ కార్యనిర్వా
హక సంఘసభ్యులు వృద్ధబంధువు ముంత్రిని సదుచుభార్య
లు మంత్రులవర్గ మేర్పడి నప్పటినుండియు డెవలపుమెంటు
కాఫామంత్రికి సున్ను చాల హెచ్చుగానే యుండెను
మొట్టమొదట నీశాఖామంత్రికి అతిభీష్మునకు నలుగురు కార్య
దర్శులుమారి కనిస్టిట్యూషనుల శాఖవారు మొదలెరిండియు
మంత్రుల పక్షముననే యుండిరి ఎవ్వైతా శాఖామంత్రి
మద్యపాన విరూపలనునకుచాల ప్రయత్నించుచునే యున్నా
డని చెప్పక తప్పదు తక్కిన మంత్రు లిద్దరునుగూడ ప్రశంస
చియులే అని గోపాలస్వామిగారు నుడివిరి

మంత్రుల పక్షమున హావరతో ఎం ఆర్. కేతురత్న
మణ్ణుగారు వందనమును తెలిపిరి

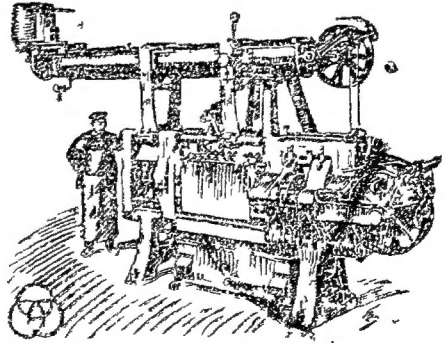
ఎ ఇవరామ మోసనుగారు

అధిపతి శుభమును గోరుచు మోసనుగారు ముచ్చటించి
రి జస్టిసు పక్ష నాయకుడగు మునిస్ట్ర్యామినాయకుగారినిం
దు నాయకులగా రాక ఆతిథిగానే వచ్చినను రెండు గా
లను యోగిధింపజేయుట కాయన గట్టి ప్రయత్నము చేయుగల
దని నేను నమ్మెను ఏలవరగా యాయన మంచి అలోచ

KRUPP AUTOMATIC OIL EXPELLER

జగత్ ప్రఖ్యాతిగాంచిన

క్రవ్వు ఆయిల్ యక్సు వెల్లరు

ప్రపంచమున దంతటలోను
గొప్పది యగు క్రవ్వు
ఫ్యాక్టరీలో కయూచుకెయ
బడినది డిస్కో సమాన
ముగా పని యిచ్చును
రెండవదిదేదా.

హిందూదేశములో పని
చేయు 600 యక్సు వెల్లరు
గ్లలో 500 క్రవ్వుయక్సు
వెల్లరులు అయివున్నవి.
అనలు యీ యక్సు వెల్లరు
నూరినవైన వని చెప్పవచ్చు
యచ్చుది.

అల్ల, పల్లములు, వరి, గొర్రులు, మొదలగు సామానులు ఒకరిగి సురియట్ల 3" స్పెషల్
క్రోముయిట్ తయారుచేయునది హేళనగ, గొబ్బగ, గుల్మియ, ఆముదము, అబ్బి,
ఆవలు, గొంగుగ మొదలైన అన్ని సామానులను తయారుచేయును. ఆముదమును, గుల్మియను ఆదుటకు
యీ యక్సు వెల్లరు 7" ముతర మెక్కు చురెరావు విడిదాగడ లు సిద్ధముగా జొంకును.

క్రవ్వుయక్సు వెల్లరు — అంద యింజనీరింగు కంపెనీ,
రాయచోట, బెజవాడ.

పరుడు, విశ్వాసపాత్రుడు, నాయకత్వమున కర్హుడు హా నేరు
కర్మమయ్యగారు విశాల భావములు కలవారు, బ్రాహ్మణేతర
సంప్రదమునందున్నార, విశ్వసనీయులు, హా ఎం సి రాజా
గారు యారంభమునుండియును మన సంఘమునందు ప్రముఖులు
గానే యుండిరి కానన సభలలో ధైర్యముతో పనిచేసిరి సెం
ట్రలు కమిటీలగుడా సమ్యగగా మండి అని మీ నకు గారు
కుడిసిరి

రా|| బ|| మునిస్వామి నాయుడుగారు

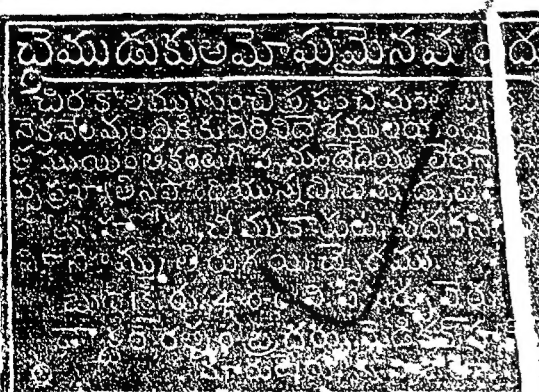
నేనీ గౌరవమునకు మిక్కిలి కృతజ్ఞుడను నే నొక
క్షణమునే యెరుగను. అది జ్ఞప్తి మ పక్షము 1920 లో కా
ననసభల యెన్నికలలో విజయమునుబడసిన దుయే. సమ్యగ
భిక్షాభిప్రాయములు కలుగుట సహజమేయైనను వారందరును
ఒక్కపక్షము నీడనేయొడవలెను రెండు కాఖలున్న వాని
నే నంగీకరింపకు మీరు తోట్టుచినవో అచిరకాలముననే యివి
రెండును చేరిపోగలవు అన్ని తెగలను చెరుటవలననే బుము
కలుగునని మనముపుడు గ్రహింపగలిగితిమి నిష్పక్షాదు సద్ద
రించుటగ గట్టిప్రయత్నములు చేయవలెను నేను వారినిగూర్చి
చాలాశ్రద్ధ బూనెదను " అని నాయుడుగారు నుడిసిరి

ఎం. సి. రాజాగారు

నేనీ గౌరవమునకు కృతజ్ఞుడను బ్రాహ్మణులగునాని,
మరెతెగగునాని ప్రతిభలముగా ఈ పత్ర మేర్పడలేదు బ్రాహ్మ
తరుల అభివృద్ధికారకే యేర్పడినది అను నమ్మకముతోనే మేము
డాక్టరు నాయరు గారి అధ్యక్షత క్రింద ఆది
ద్రావిడులు గూడ నీ పక్షమునంద పుడు
చెరిరి అంతకు చాలావార్లు డాక్టరు నరేశముదల్వారుగారు
కనిపిట్టావనలుపక్షము నేర్పరచిరి నేడు మనముచట సమా
వేశముగుటకు నరేశముదల్వారుగారు మొదట నేర్పరచిన
పక్ష మే మూలాధారము అందరికిని సమానావకాశముల
నిచ్చుట బ్రాహ్మణేతరులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును సమహ
ర్షులు" అనునవియే జన్మింపవలెనను మఖ్యోద్ధాంతములుగాని
పిని ననుసరించినయే పనులు జరుపవలెనా? నిష్పక్షాదులు
మున్నగువా రుదాసీనులుగా నుండనేల? కొన్ని యేండ్లనుండి
వారి పక్షమున కేల తోడ్పడుటలేదు? జన్మింపవలెనను
సిద్ధాంతముల ననుసరించుటలేదు వారు నిష్పక్షాదుల కెట్టిసహ
యమును చేయుటలేదు ఇప్పటి ముఖ్యనాయకుడైన సిద్ధాంత
ముల ననుసరించునగాక రెండుకాఖలను యేకీభవించినవో
నేను సంకల్పించెదను సెంట్రలుకమిటీవారు దేశహితమును కోరి
యే పనిచేసిరి తమ నివేదికను త్వరలోనే ప్రకటింపవలెనని
రాజప్రతినిధిని కోరిరి బారతప్రభుత్వమునకును, కాననసంఘ
ములకును అధికమగు బాధ్యత యుండ
వలెను" అనియే మా సంఘము వారు నూచించిరి
మన దొరతనమువారు నైమను సంఘమునకు పంపిన నివేదికలో
సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనముతో కోరి అన్ని రాష్ట్రము
లకునుగూడ సంపూర్ణ స్వపరిపాలనమే యొనగడకును రాగన
సంఘము సభ్యులసంఖ్య హెచ్చింపబడును అన్ని తెగలకును
వానిలో ప్రాతినిధ్యము లభించును ప్రత్యేక నియోజకవర్గము
లుండగూడదనియే మాకమిటీలో హెచ్చుచుండి వినిచిరి
అని ఎం సి రాజాగారు నుడిసిరి

గోపాల మిననుగారు వందకులలు దొంగలతో సెన
ముగిసినది,

సర్, ఏ పి పాత్రో దివాను బహదరు ఎస్ కుమార
స్వామి రెడ్డి, హా||డా|| పి బుబ్బరాయన, హా|| ఎస్. ముత్త
య్య మొదల్యారు, టి కె చిదింబరనాథ మొదల్యారు, రావు
బహదరు, పి ఎస్ రత్నపభావతి మొదల్యారు, కలీపుల్లా సాహె
బుబహదరు, పి టి. రాజన్, డబ్ల్యు పి వి సాందర్బ, పాండ్య
నాదారు, ఆర్ కే వసుగం నెట్టి పి ఎస్ శూర్తాండం
పి కేశంకర లాలు గౌరి కన్యకున్న గు వారు సభ్యుల వచ్చి
(మదిరాసు మొయిల)

చూరకపురేటు చూరదు

ఆర్థికసభ్యుడు బొంబాయివ రకుల
విన్నపమును ప్రోసివేయట

బొంబాయి, డిశం 18 — బారత ప్రభుత్వసంఘటనలకు
14 వ తేదీన దర్శన మొసంగినపుడు ఇండియా ప్రభుత్వ
ఆర్థిక సభ్యుడగు సర్ బాన్సెట్ టెన్టరు గారు
ప్రభుత్వ ఆర్థిక విధాన విమర్శనములకు ప్రయత్నించుచు
య మారపుటు ఇచ్చిరకొకసారి నిగయించబడినవిషయ తిరిగి
మార్పుటకు ఎంతమాత్రము వీలులేదనిరి నామము చెల్లమో
చాలకొట్టు తగ్గిపోయినందున తనకా గాము వివారింపటకును
మారకపురేటు స్థిరముగ నిర్ణయించుటవలన గల్గిన లాభనష్టముల
గూర్చి చూపించుటకు వేరొక సభ జరుపవలెనని వర్తక సంహ
ధ్యకులకు ట్రెజ్సీగారు కోరియుండిరి అట్టిసభ జరుపుట కెంత
మాత్రము వీలులేదనియు, అట్టిరక జరిగినవో అపోహలు
జనించుననియు హెచ్చరించారు దెలిసిరి (ఆ. ప్రె)

కొవ్వూరు బండివారల సమ్మెకట్టు

మోటారుబస్సులకు లైసెన్సు ఒంగింగుకు

అద్యక్షుని చర్యకు నిరసనము చెల్పుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

కొవ్వూరు, డిసెంబరు 18 — కొవ్వూరు యూనియను
లోని బండివాండ్లు నేడు సమ్మెకట్టి రైలు బండ్లను నడపుట
లేదు మోటారు సర్వీసుకు దిరిలోనికిరానిచ్చి ప్రయాణికులను
ఎక్కించుకొని రైలుస్టేషనుకు బోవుటకు మోటారు బస్సుల
య జ మా ను ల టు యూనియను ఆధ్యక్షులు
అనుమతి యొసంగిరి యూనియను
సంఘమువారి తీర్మానమునకు యిది విరుద్ధముగ నున్నందున
బండివారికి నప్పదాయకము నున్నందునను ఆధ్యక్షుని చర్యపట్ల
నిరసనము చెల్పుచు సమ్మెకట్టిరి ప్రయాణికులు స్టేషనునుండి
సామానులను ఎక్కులు నిడుచుచోటువలెనకు మోటారునిపోవుట
కష్టముగ నున్నది మోటారుల సన్ననిపురవీరులగుండా బొవు
టకు కష్టమే స్థానికాధికారులు యి విషయమున నిరసను
ఎట్టిచర్యయు గైకొనలేదు (తంతి)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మన కతిపరిచితులగు వైద్యరాజు ద్వితీయం వెంకటేశ్వరగారిచే ప్రత్యేక కేంద్రం కావ్యముగా నేర్పబడిన
అయిదురైదేనియో సుఖ మేరిలు
మొదలగు బహుళరమైనవి ఆంధ్రప్రదేశ్ మన కతిపరిచితులగు వైద్యరాజు ద్వితీయం వెంకటేశ్వరగారిచే ప్రత్యేక కేంద్రం కావ్యముగా నేర్పబడిన
అయిదురైదేనియో సుఖ మేరిలు
150
వెంకటేశ్వరగారు, ఆంధ్రప్రదేశ్ మన కతిపరిచితులగు వైద్యరాజు ద్వితీయం వెంకటేశ్వరగారిచే ప్రత్యేక కేంద్రం కావ్యముగా నేర్పబడిన
అయిదురైదేనియో సుఖ మేరిలు
118

ఆర్ జే. ఉదాసీగారిని లండునుర్తిక విక్రయాధికా
రులు తమసంఘములో సభ్యునిగా తేర్చుకొనిరి

నాలుగురోజులనుండి ధైర్యురది వరదలు కురుచున్నవి
వరదల ప్రమాదము కప్పిన దనుచున్నార.

ఫా పి త ము 1893 (52-3)

సీమకమలములు
మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి
స్వామైన ధర
వీకెసి చబిత్ దాన్ అందు నన్న
రత్నాలు, బంగారు, వెండినగలు వర్తకులు
కొత్తరమును వ్రాసిన మా చిత్రమైన క్యాటలాగు పంపబడును
112, 113 చైనాబాగు రోడ్, మద్రాసు.

డిసెంబరు 1930 వైరి
గాక లేడిక్వాలిండ్రోకట్ 4 అకాల ముద్రనంపుడు ఆలో
చించినవో లాభములేదు నేడే తొలగింపబడుదు
A S MURTY, చికాగో

వధువుకావలెను-బిత్తుంతువే
వధువుయన్న 22 ఫులోరోపల పుండలెను. తెలుగు
చదువు ప్రాయము లెల్లిశివుండవలెను వరుడూ నాయుడుకుల
మునకు చేందినవాడు సర్కార్ కింది నెలకు రూ|| 60/
దితముగ నున్నార వివరములకు యాక్రండివారికి వ్రాయుదు
కరోపకారి,
C/O శ్రీరామ జి సుబ్బారాయ్యగారు,
'భారతి' ఆఫీసు, మద్రాసు.

ఆంధ్ర శబ్ద చింతామణి
వ్యాఖ్యానము

కర్త.—పారనంది రామశాస్త్రిలుగారు
ఆంధ్రవాఙ్మయమునందలి ప్రథమకవి యగు నన్నయభట్టాక
రుడు రచించిన ఆంధ్రవాక్యకర్తగానున కిది చక్కని తెలుగు
వ్యాఖ్యానము అనేక ప్రాచీన పారశ్రుతులను విమర్శించి
నన్నయభట్టా నూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు
ఆంధ్రభారత లక్ష్యముల నుదాహరించుచు వ్రాయబడి,
అభిరమ్యము వ్యాఖ్య ఆంధ్రకవిలెమణి నన్నయకాల
కము కావినవారి వాదము లన్నియు సప్రమాదముగ
ఖండింపబడినవి భాషాసేవకు తెల్లరు ముఖ్యముగా చూడ
దగిన విశేషము లెన్నియో కలవు —
మొ 0-12-0 పాస్తేజి కలు.
ఆంధ్రపరికర ఆఫీసు 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

వాసకవరబత్తు 79-1
దగ్గులకు, జలుబుకు, సుప్రసిద్ధమైన నివారిణి
వాసక వరబత్తు మిక్కిలి కఫహరమైనది, రోగ
ములచే గలుగు ఈడ్పులకు గుణమును గలిగించును.
దగ్గును తగ్గించి, స్వేచ్ఛగా కఫమును ప్రోసివేసి, రొమ్ము
నందు గలుగు బాధను హరించును. రొమ్ముపడితము
న్యాయమోనియూ వ్యాధులకు ఇది అమోఘమైన గుణ
మునిచ్చుచున్నది
ఈ మాదిరిగానున్న అనుకరణములను చూచి మోసపోకుడు.
BENGAL CHEMICAL &
PHARMACEUTICAL WORKS Ltd.,
15, COLLEGE SQUARE, CALCUTTA.

త్వరపడుడు!   ధర తగ్గించబడినది!!   త్వరపడుడు!!

కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే యున్నవి.

త్రోమ దాంధ్రవచనభారతము

(రెండవ సంపుటము మాత్రమే యున్నది)

భీష్మ, ద్రోణ, కర్ణ, శల్య, సాత్వికపర్వములు

శతఘంటము వేంకటరంగశాస్త్రిగారిచే

సంస్కృతభారతమునకు సరియైన తెనుగు చేయబడినది.

1600 పేజీలు గలది.

రెండవసంపుటము మునుపటి ధర 8-0-0. ఇప్పటి తగ్గింపు ధర 2-0-0

అలస్యముచేసిన   ఆశాభంగము   కాగలదు

మేనేజరు.— ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టు బాక్సు 212, మదరాసు

చర - పాపకర్మ, ప్రశ్నోక్తము అర్థమిహ సముపామ్న ఆధ్యాత్మికా పంపనోరదమ రై వ్యేష్టమన్ సమీపము
వారికి రై వ్యేష్టమముగా పంపబడును

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

సెం. 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఈ ప్రతిష్ఠలముడు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు
వలంబునించిన గ్రంథములు లేందుమానముల కొకగ్రంథమునందున బయరింపబడును.

పెలువడిన గంధములు

- శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము) వృషాధిప, నర్దేశ్వర, దేవకీనందన, బంటిమిట్టరఘుపీఠ, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగళాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. బుక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, సాతభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను చొరకను.) ౧౭౪-౧

- జనపక్షకాణము (ద్వింద్ర) చాట్టుకి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమూర్త్యలను విరికి
లిచి కూర్చిన మూలము. పారభేదములు సూచించబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర
శాస్త్రిగారు వాసిన విపుల మగు పేరక గలదు ౨-౪-౦

- 3 గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము ౦-౪-౦

- 4 కమలాక్షి (చిన్న విచిత్రకథ) శ్రీ రాయనం వేంకటశివుడుగారు, యమ్.ఎ., యల్.టి. ౦-౪-౦

- 5 నీతినిధి: ఇది యొక యాత్మచ్ఛనీతిగ్రంథము ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలండుకు ము, దొక భారతీయ పండితునిచే నివేదించబడియున్నది. ఇది రచించినది నవవది యనేకభాషల బరి దరికము ద్వారా వివిధ గ్రంథాలు. అనువాదములు: శ్రీ చేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి గారు-ర-౦

- 6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ వసుమతి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము.
శ్రీరామభక్తాగ్రణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజగారి చరిత్ర మిందు
వరివఱుగ వర్ణింపబడినది. సంకర్బానుసారముగ త్యాగరాజగారు చియించిన కృతు
లును నిందు జేర్చబడినవి. ౨-౧౦-౦

- 7 భక్తుపదము (వచనము) : శార్దూమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము'న నందలిని శార్దూ మతధర్మతత్త్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కె.ఎం.వి రంగా చామ్రులుగూర్చుయ్యమ్. ప., యల్. టి. ౦-౧౦-౦

- 8 భీష్మము (అమలకము నాటకము) నాల్గవేళ్ళ కవిభాషలో యగు ఆబోసను నారి
 బాణము అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదము శ్రీ పాపరాజు రెడ్డిగారు.
 బి. యె. (ఆనండు) ౧-౦-౦

- 9 చీర్ణవిజయనగరపరిశ్రమః శ్రీ కుందూరి శశ్వరదత్తుగారు, బి. యే. శ్రీకృష్ణదేవరాయ నామోద్యులక్షిపీత మగు విద్యానగరము (హంపిశిఖిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత జీర సితియు నిందు పరితము లైనవి

10. "ఆత్మకథ" ప్రథమసంపుటము. శ్రీ గాంధీమహాత్మ్యులవారి స్వీయచరిత్రము. ఇందు పారి నత్యా నేవణ-నత్యప్రయోగముల కథ వివరింపబడినది. ఆ దర్శనీయమును ప్రదర్శించునది. మూలమునుండి శ్రీకళ్యాణధాని వేల్పురు శివరావుశాస్త్రిగారిచే ముద్రాణంబుచేసినది. 400 కు పైగ పుటలు కలవు. చక్కనియచ్చు, రేవు. ౧-౦-౦

కాశీనాథుని సాగేశ్వరరావు, వ్యవసాయ పరిశోధనా

విశాఖపట్నం శివలింగేశ్వరమ్మ - వారు తమ గృహమును నిర్మించుకొని, దేవునికి, పితరులకు, భార్యకు, పుత్రులకు, మిత్రులకు, సేవకులు, పాదసేవకులు, దత్తు.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT

MADRAS & BOMBAY.

అ మృతాంజన ముడి పోవారి

సుప్రసిద్ధావధముల జాబితా

1	జీర్ణరసాయనము మాత్రలు ఆజీర్ణమునకు	1-4
2	వజ్రులికలు ధాతువుస్థికి	1-0
3	జ్వరహరి- జ్వరమునకు నీసా 1-కి	0-12
4	అమృతాంజనము నీసా 1-కి	0-10
5	మూలకంకకు తైలము డబ్బి 1-కి	0-12
6	తామరతైలము, తామర, తీలకు	0-6
7	కలరా మాత్రలు, వాంతిభేదులకు	0-6
8	తేలుమందు, తేలుకాటుకు నీసా 1-కి	0-8
9	దంతశూలహరి, పండ్లపోటుకు	0-8
10	కర్ణశూలహరి, చెవిపోటుకు	0-6
11	గజ్జడి తైలము, గజ్జడిచీడలకు డబ్బి 1-కి	0-4
12	పసుళ్లకు తైలము, శిరపసుళ్లకు	0-6
13	శేలకు మందు నీసా 1-కి	0-6
14	చందన అత్తరు 1 ఔస్సు	2-4
15	కుష్టుకు తైలము, డబ్బి 1-కి	0-8
16	దంతచూర్ణము, పండ్లుతో ముటుకు	0-8
17	సుఖిభోగిమాత్రలు	1-0
18	కుఱ్ఱిగి తైలము, పుండ్లకు	1-0
19	రోమహరి, పెండ్రికలు చాదుకు	0-8
20	కామిని తైలము పెండ్రికలు శరకుటుకు	0-12
21	చందన నూనె నీసా 1-కి	0-6
22	గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి 1-కి	0-8
23	బలాది మాత్రలు, ముబద్ధమునకు	0-8
24	సుహృదిమాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
25	నెగకు ద్రావకము నీసా 1-కి	1-0
26	కఫహరి, శిరకట్టు దగ్గులకు	1-0
27	కఫహరిచూర్ణము, దగ్గు తాబ్బసములకు డబ్బి 1-కి	0-8
28	సుందరితైలము, ముకాంతికిదిబ్బి 1-కి	0-8
29	శిరోశేషు మాత్రలు చునోపగుకు	0-12
30	శీత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు	0-1
31	తాబ్బసమునకు మందు	2-0
32	కుంకుమపువ్వు తు 1 కి	8-0
33	స్పృకిర్పూరం తు 1-కి	8-0
34	కష్టూరి	8-0
35	జామ్యు తు 1-కి	8-0

పాపకర్ములు ప్రశ్నోత్తరము

అమృతాంజనం దీపాః

బొంబయి   —   శుభగాన

ఆంధ్రదినపత్రిక

అంశము	వారుగారిచే	వెళ్ళు పట్టుముద్ర
సంవత్సరమునకు	24 0 0	20 0 0
అర్ధమునకు	32 0 0	10 0 0
మూడవమునకు	0 4 0	5 4 0
మూడవమునకు	2 2 0	1 12 0

వారపత్రిక

వారపత్రికకు సంవత్సర చందా రూ. 4 0 0
వారపత్రిక పరివర్తనమునకు రెక్కు చందాకు పంపబడదు.